

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

Студентки 2 курсу,
3м групи,
спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації
«Облік і оподаткування»

Савчук Юлії
Володимирівни

Науковий керівник
старший викладач,
кандидат економічних наук

Кияшко Ольга
Михайлівна

Керівник освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2018

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет Обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і оподаткування»

Затверджую

Зав. кафедри _____

Сопко В.В.

«29» грудня 2017 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентів
Савчук Юлії Володимирівні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Облік, оподаткування та аналіз операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі»

Затверджена наказом ректора від 29.12.2017 р. №4451

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту) 30.11.2018 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту):

Метою дослідження

теоретичне обґрунтування та розробка методичних рекомендацій з усунення суперечностей між організацією виробництва і організацією реалізації товарів, дослідження про облік, аналіз, оподаткування та розробка на цій основі основних напрямків вдосконалення взаємозв'язку підприємства з зовнішнім середовищем.

Об'єкт дослідження

процес реалізації товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека».

Предмет дослідження

сукупність теоретико-методологічних та практичних аспектів в обліку, оподаткування та аналізу реалізації товарів.

4. Перелік графічного матеріалу: схеми, таблиці, графіки, діаграми

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

- 1.1. Економічна сутність операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку оподаткування та аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 1.3. Передумови організації та методики обліку, оподаткування, аналізу та аудиту операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі у ТОВ «Сучасна безпека»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

- 2.1. Організація та методика обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 2.2. Особливості обліку і оподаткування операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 2.3. Управлінський облік операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

- 3.1. Джерела, основні показники та методи аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 3.2. Методика аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі
- 3.3. Економічний аналіз операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

| № пор. | Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи | Термін виконання етапів роботи | |
|--------|--|--------------------------------|-------------|
| | | За планом | Фактично |
| 1 | Затвердження плану ВКР та назва статті | 15.12.17р. | 15.12.17р. |
| 2 | Наукова стаття | 25.06.18 р. | 25.06.18 р. |
| 3 | 1 розділ | 30.04.18 р. | 30.04.18 р. |
| 4 | 2 розділ | 15.06.18 р. | 15.06.18 р. |
| 5 | 3 розділ | 21.09.18 р. | 21.09.18 р. |
| 6 | Подання завершеної роботи для перевірки на плагіат | 19.10.18 р. | 19.10.18 р. |
| 7 | Попередній захист | 16.11.18 р. | 16.11.18 р. |
| 8 | Подання роботи на кафедрі | 30.11.18 р. | 30.11.18 р. |

7. Дата видачі завдання «29» грудня 2017 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

Кияшко О.М.

9. Гарант освітньої програми _____

Бенько М.М.

10. Завдання прийняв до виконання студентка _____

Савчук Ю.В.

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Савчук Ю.В. може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

може бути допущена до захисту в Державній екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____

Бенько М.М.

Завідувач кафедри _____

Фоміна О.В.

« _____ » _____ 2018 р.

ЗМІСТ

| | |
|--|-----|
| ВСТУП | 3 |
| РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ | 7 |
| 1.1. Економічна сутність операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 7 |
| 1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку оподаткування та аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі.... | 19 |
| 1.3. Передумови організації та методики обліку, оподаткування, аналізу та аудиту операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі у ТОВ «Сучасна безпека»..... | 23 |
| Висновки до розділу 1..... | 45 |
| РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ | 47 |
| 2.1. Організація та методика обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 47 |
| 2.2. Особливості обліку і оподаткування операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 60 |
| 2.3. Управлінський облік операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 70 |
| Висновки до розділу 2..... | 81 |
| РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ | 83 |
| 3.1. Джерела, основні показники та методи аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 83 |
| 3.2. Методика аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 90 |
| 3.3. Економічний аналіз операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі..... | 96 |
| Висновки до розділу 3..... | 105 |
| ВИСНОВКИ | 107 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ | 110 |
| ДОДАТКИ | |

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку економіки України супроводжується низкою невирішених проблем.

Виручка від реалізації товарів являє собою один з головних узагальнюючих показників фінансово-господарської діяльності підприємства. Отримання доходів – виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) – свідчить про те, що продукція підприємства знайшла свого споживача, що вона відповідає вимогам та попиту ринку за ціною, якістю, іншими технічними функціональними характеристиками та властивостями.

Отримання доходів створює основу для самофінансування підприємства за умови, що їх розмір достатній для покриття витрат підприємства з реалізації товарів та інших видів діяльності, виконання зобов'язань перед бюджетом та утворення чистого прибутку.

Розмір отриманих доходів визначає економічну стратегію підприємства з питань управління матеріальними ресурсами та витратами, персоналом підприємства і оплатою його праці, податковою, інвестиційною, дивідендною політикою підприємства.

Бухгалтерський облік є функцією управління підприємства. Встановлення ринкових умов зумовлює потребу перегляду положень бухгалтерського обліку витрат, а також методики формування й обробки одержаної облікової інформації, виходячи з існуючого господарського механізму та наявної обчислювальної техніки.

У дослідження питань теорії і методології обліку, аналізу та оподаткування реалізації товарів завжди знаходились у центрі економічної науки.

Загальні питання обліку, оподаткування та аналізу реалізації товарів висвітлювались у працях відомих вітчизняних учених-економістів, такі як: Бутинець Ф. Ф., Валуєв Б. І., Голов С. Ф., Жилкіна Л. В., Гуцайлюк З. В., Кужельний М.В., Єфіменко В.І., Ткаченко Н. М., Сопко В.В., Смоленюк П. С.

та зарубіжні вчені: Бейгельзімер М.Г., Безруких П. С., Виноградов В. В., Грунфест І.Л., Маргуліс А.Ш., Марченко О.К., Кондраков В.Б., Ліберман Л. В., Левін В. С., Розенберг Н. Я., Тішков І. Е., Цуркану В. І., Шеремет А. Д., Чечета А. П.

У зв'язку з цим розробка і обґрунтування пропозицій щодо покращення обліку та аналізу реалізації товарів набуває актуального значення, що і зумовило необхідність проведення даного дослідження, вибір теми випускної роботи, визначило її мету і задачі.

Мета випускної роботи є теоретичне обґрунтування та розробка методичних рекомендацій з усунення суперечностей між організацією виробництва і організацією реалізації товарів, дослідження про облік, аналіз, оподаткування та розробка на цій основі основних напрямків вдосконалення взаємозв'язку підприємства з зовнішнім середовищем.

Відповідно до цільової спрямованості випускної кваліфікаційної роботи на дослідження поставлені такі **завдання**:

- дослідити економічну сутність операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі;
- здійснити економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури обліку, оподаткування і аналізу операцій з реалізації товарів:
- розкрити передумови організації та методики обліку, оподаткування та аудиту операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі у ТОВ «Сучасна безпека»;
- розглянути організацію та методику обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі;
- дослідити особливості обліку і оподаткування операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі;
- розкрити управлінський облік операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі;
- визначити джерела, основні показники та методи аналізу операцій з

реалізації товарів в оптовій торгівлі;

- дослідити методику аудиту операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі;

- проаналізувати операції з реалізації товарів в оптовій торгівлі.

Об'єктом дослідження є процес реалізації товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека».

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних та практичних аспектів в обліку, оподаткування та аналізу реалізації товарів.

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження виступають фундаментальні роботи вітчизняних і зарубіжних спеціалістів з економічної теорії, маркетингу, менеджменту, економіки підприємств та організації; нормативні акти України; праці економістів з обліку, оподаткування та аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі.

Під час роботи були вивчені і використані методичні та статистичні матеріали, періодичні видання з досліджуваних проблем, дані ТОВ «Сучасна безпека».

В процесі дослідження застосовані методи логічного узагальнення, системного аналізу, метод порівняльного економічного аналізу, експертних оцінок, статистичні і матричні методи.

Інформаційним забезпеченням дослідження є законодавство, нормативно-правові акти з питань підприємницької діяльності, обліку та аудиту в галузях національної економіки, наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених-економістів, матеріали симпозіумів і конференцій, зарубіжний та вітчизняний досвід. Фактографічна інформація, використана в процесі досліджень, охоплює звітні дані ТОВ «Сучасна безпека».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення випускної кваліфікаційної роботи можуть бути використані як база для вдосконалення системи обліку реалізації товарів на торговому підприємстві ТОВ «Сучасна безпека».

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ на тему «Облік, оподаткування та аналіз операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі».

Структура випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Одним із ключових етапів кругообігу капіталу є етап реалізації товарів, робіт або послуг, тому що він є завершальним і від того наскільки він буде ефективним залежить результат функціонування всього підприємства.

Основою торгівлі виступають купівля і продаж товарів, обумовлені зміною форм вартості. Купівля-продаж товарів у постачальників, що будується на комерційній основі, не вичерпує всього різноманіття процесів комерційної діяльності [1, с. 37].

Основні завдання оптового торгового підприємства наведені на рис.

1.1.

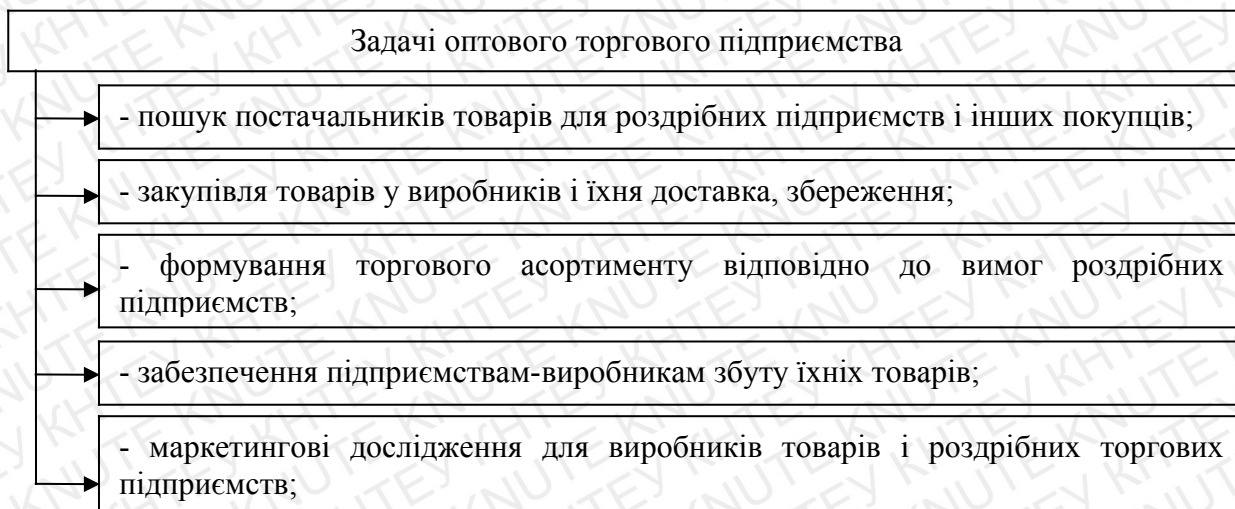


Рис. 1.1. Основні завдання оптового торгового підприємства [2]

Підприємства оптової торгівлі повинні спеціалізуватися на комерційному посередництві у встановленні господарських зв'язків між підприємствами — виробниками товарів і роздрібними торговими чи

підприємствами іншими оптовими покупцями, а також на закупівлі і продажі товарів зі складів і наданні супутніх послуг.

На макро- та мікрорівні оптова торгівля виконує функції, які наведені на рис. 1.2.



Рис. 1.2. Функції, які виконує оптова торгівля на макро- та мікрорівні [3]

Розвиток ринкових відносин сприяє виникненню нових функцій оптових підприємств (послуги по управлінню, консультації по використанню товарів, гарантійне обслуговування й ін.).

Оптові підприємства забезпечують значну економію витрат, оскільки звільняють роздрібні підприємства від закупівель товарів у виробників і знижують матеріальні витрати, пов'язані зі збереженням, формуванням асортименту товарів і їх доставкою. Збереження товарів обходиться значно

дешевше, ніж їх розміщення в роздрібній мережі. Особливо велике значення має збереження оптовими підприємствами товарів, виробництво і попит на сезонний товар [4, с. 38].

Політику реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства варто розглядати, як цілеспрямовану діяльність, принципи і методи, здійснення яких організують рух потоку товарів до кінцевого споживача. Основною задачею є створення умов для перетворення потреб потенційного покупця в реальний попит на конкретний товар.

Основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу [5].

Основна діяльність торговельного підприємства - це сукупність господарських операцій та процесів, які забезпечують здійснення операційного циклу торговельного підприємства від моменту придбання товару до моменту його реалізації. Інші види діяльності, що відносяться до операційної діяльності торговельного підприємства, є окремими непов'язаними видами діяльності, від яких торговельне підприємство має додатковий дохід [2].

Таким чином, операційна діяльність складається з основної діяльності, тобто процесів що забезпечують здійснення торговельної діяльності та інших видів діяльності які забезпечують основний процес, але не відносяться до інвестиційної або фінансової діяльності.

До основної діяльності торговельного підприємства відносяться наступні процеси [6]:

1) операції, що пов'язані із процесом організації та забезпечення операційної діяльності торговельного підприємства:

- операції з ліцензування торговельної діяльності;
- операції із страхування торговельної діяльності (за виключенням операцій пов'язаних зі страхуванням, що включені в первинну вартість запасів);

- навчання та підготовка персоналу;
- рекламування торговельної точки (бренду) підприємства або мережі торговельних точок;
- утримання адміністративного персоналу;
- операції пов'язані з утриманням загальногосподарської інфраструктури підприємства (енергія, вода, опалення, зв'язок, тощо);
- витрати на амортизацію (зношення) загальногосподарських необоротних активів;
- операції з нарахування та сплати податків, тощо.

2) Операції, що пов'язані із процесом закупівлі:

- операції, що пов'язані з проведенням маркетингових досліджень, з метою оцінки попиту на різні види товарів, а також визначення оптимальної цінової політики торговельного підприємства;
- вибір джерел товаропостачання та постачальників товарів;
- укладення угод на постачання товарів;
- закупівля товару для подальшого продажу кінцевому покупцю чи наступному торговельному підприємству у ланцюгу товарообігу від виробника до кінцевого споживача;
- операції, що пов'язані з розрахунками з постачальниками товару.

3) Операції, що пов'язані із процесом постачання та переміщення товарів (логістика):

- визначення форм товаропостачання (транзитна чи складська);
- операції, що стосуються встановлення раціональних схем постачання;
- визначення раціональної частоти доставки та оптимальних розмірів партій завезення товарів;
- оперативний контроль за виконанням договорів поставки;
- транспортування товару на власні склади чи магазини.

4) Операції, що пов'язані із процесом зберігання товарів:

- операції з тимчасового складування товарних запасів (розробка системи розміщування запасів товарів на складських площах торговельного підприємства; розміщування товарів на зберігання відповідно до даної схеми; укладання товарів на зберігання; створення оптимального режиму зберігання; спостереження і поточний нагляд за товарами);
- складська переоцінка товарів ще в товарних запасах;
- підготовка товарів для продажу [6] (пакування, сортування, надання товарного вигляду, комплектування, фасування, маркування, підготовка товарів до викладання в торговому залі, тощо);
- доставка попередньо підготовлених товарів в точки реалізації, тощо;

5) Операції, що пов'язані із процесом реалізації:

- операції пов'язані з забезпеченням діяльності підрозділів які здійснюють реалізацію товарів;
- операції пов'язані з рекламуванням товарів;
- операції пов'язані з відвантаженням товарів покупцям;
- інкасація дебіторської заборгованості, що виникла внаслідок відстрочки платежу, проведення розрахунків з покупцями.

Всі перераховані процеси та операції об'єднує те, що вони спрямовані на формування доходу від реалізації. Інші види операційної діяльності формують додатковий дохід, зокрема:

- надання маркетингових послуг для сторонніх організацій;
- надання транспортних послуг для сторонніх організацій;
- надання послуг із складування та оренди торговельних приміщень;
- надання послуг з реалізації сторонньої продукції або товарів;
- надання інших послуг, що передбачені статутом підприємства та не відносяться до основної діяльності;
- отримання доходів (витрат) від курсових різниць по іноземній валюті;
- отримання доходів (витрат) від штрафів, пені, неустойок;
- отримання доходів від списання кредиторської заборгованості;

– отримання інших операційних доходів від виконання операцій згідно статуту підприємства.

Основна мета створення підприємства і торговельного підприємства, зокрема, є отримання засновниками (власниками) позитивного фінансового результату - прибутку. У короткостроковій перспективі основними можуть бути інші завдання, такі як розширення ринку, формування ділової репутації, збільшення обсягів реалізації тощо. Але в довгостроковій перспективі засновники (власники) прагнуть отримати максимальний результат на вкладений капітал, тобто прибуток. Узагальнюючи вищесказане, можна констатувати, що прибуток – це кінцевий показник, основний результат операційної діяльності торговельних підприємств як суб'єктів господарської діяльності. Як результативний показник, прибуток зазнає прямого та опосередкованого впливу багатьох об'єктивних та суб'єктивних факторів [4].

Торгове підприємство має завершальний процес - передача товарів до споживача. Реалізація є кінцевою стадією кругообігу підприємства і є його найважливішим показником. Взаємовідносини між покупцями та продавцями через посередників створюються на основі руху грошових та товарних потоків. Продаж товарів підприємством-виробником свідчить про відповідність якості та ціни випущених товарів вподобанням покупців. Якщо товари підприємства знаходить свого споживача і успішно реалізується, то це свідчить про відповідність властивостей товару потребам споживачів. У зв'язку з цим, питання реалізації товарів є досить важливим, адже є несе в собі важливу суспільну роль.

Дослідженням сутності процесу реалізації займалися такі вчені, як: Л. Бернстайн, С. І. Ковач, М. Ф. Огійчук, П. Л. Сук, І. Б. Садовська та інші. Сучасні економісти мають різні погляди щодо визначення сутності поняття «процесу реалізації». Розглянемо сутність поняття «процес реалізації» в табл. 1.1.

Визначення сутності поняття «процес реалізації» різними науковцями

| Джерело | Сутність поняття «процес реалізації» |
|----------------|--|
| Л. Бернстайн | «Процес переходу негрошових прав і ресурсів у грошовий вираз, що найбільш точно використовується в обліку й фінансовій звітності при встановленні обсягу продажу активів за гроші чи вимог на отримання грошей» [7] |
| Ковач С.І. | «Відчуження благ, що належать підприємству з метою відтворення витрат у вартісній формі з товарної на грошову» [7] |
| Лишилєнко О.В. | «Кінцевий етап кругообігу господарських засобів, який пов'язаний із реалізацією товарів, виконаних робіт та наданих послуг підприємством і, як результат, із встановленням фінансового результату його діяльності» [8] |
| Огійчук М.Ф. | «Відчуження активів, які належать підприємству, шляхом їх реалізації з метою відтворення використаних активів підприємства та отримання прибутку для задоволення різних потреб підприємства та його власників» [9] |
| Садовська І.Б. | «Реалізація вироблених або перепроданих товарів і послуг для одержання грошової виручки» [10] |
| Сук П.Л. | «Операцій з продажу товарів, виконаних робіт і наданих послуг, під час яких відбувається передача товарів споживачам, отримання оплати від них, встановлення результату діяльності» [11] |

Дослідження цих робіт показали, що всі науковці зазначають, що головною метою процесу реалізації є отримання позитивного фінансового результату – прибутку. Проте Ковач С. І. та Огійчук М. Ф. визначають, що процес реалізації пов'язаний з відчуженням активів підприємства з метою відтворення використаних засобів. Таким чином, ні один економіст не розглядає процес реалізації як спосіб задоволення потреб якісного та доступного товару.

Без реалізації повторення процесу виробництва неможливе. Вона є основною умовою безперервного виробництва, відтворення і є результатом суспільно-корисної праці [12]. Розвиток суспільства в наш час не може відбуватись за відсутності зв'язку між споживанням і виробництвом.

Товарний характер виробництва обумовлюється законом вартості. Головним змістом цього закону є еквівалентність обміну. Товарні стосунки, обмін продукцією здійснюються через купівлю і продаж. Для цієї мети необхідні чіткий облік потреб і пропозиції, організація ефективної системи

збуту. Головним регулятором обсягу виробництва продукції є споживчий попит, який являє собою задоволення потреб окремих громадян, підприємств різних галузей та держави в цілому.

Створений на підприємстві продукт, знаходить остаточне підтвердження своєї суспільної необхідності у момент реалізації. Тільки в процесі споживання можуть бути визначені його споживчі властивості, створені у процесі виробництва. Умовою реалізації є відповідність споживчої вартості вимогам, які висувуються до товару [13].

Процес реалізації є передачею товарів, що створений у процесі виробництва, покупцям (споживачам). Відповідна передача відбувається шляхом купівлі-продажу за укладеними угодами. Як результат, від реалізації підприємство отримує від покупців грошову виручку (дохід від продажу).

Проте розмір цієї виручки більший ніж розмір, який було витрачено на виробництво і реалізацію товарів на суму чистого доходу (прибутку), що входять до відпускної (продажної) вартості товарів. Таким чином, прибуток, який створений у процесі виробництва, набуває грошової форми у процесі реалізації.

Реалізація забезпечує розширення і відновлення підприємства завершуючи процес підприємства.

Процес реалізації можна розділити на 4 етапи (рис. 1.3).

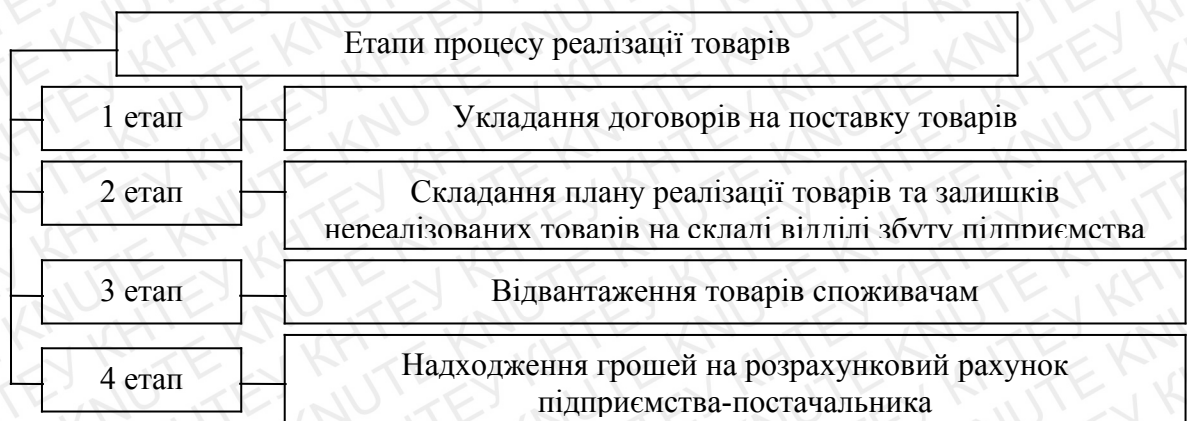


Рис. 1.3. Етапи процесу реалізації товарів [14]

За економічним змістом сутність категорії «реалізація товарів» характеризується кінцевим результатом роботи підприємства, виконання ним обов'язків перед, перш за все, місцевими та національними споживачами у максимальному задоволенні їхніх потреб. Відповідний процес у бухгалтерському обліку відображається сукупністю операцій, що пов'язані з реалізацією товарів (робіт, послуг) іншим підприємствам і організаціям.

До головних завдань обліку процесу реалізації товарів, робіт і послуг відносять:

- встановлення кількості та вартості відвантажених товарів (за обліковими цінами);
- відстеження дебіторської заборгованості за відвантажені покупцям товари, виконані роботи та надані послуги відповідно до договорів (за цінами реалізації);
- визнання доходів від реалізації товарів;
- нарахування податкового зобов'язання з ПДВ;
- дотримання термінів поставок товарів, виконання робіт та надання послуг, а також строків оплати зі сторони споживачів;
- облік затрат, що пов'язані зі списанням с/в реалізації товарів із збутом товарів, робіт і послуг та просування їх на споживчому ринку (витрати на маркетинг);
- визначення фінансового результату від реалізації товарів, виконаних робіт та наданих послуг підприємством як у розрізі номенклатурних груп товарів, так і в цілому [15].

Кінцевою фазою реалізації товарів є отримання суми коштів, котра надходить на розрахунковий рахунок від підприємства-покупця та називається виручкою. Отримана виручка є одним із головних джерел компенсації понесених витрат на виробництво і реалізацію товарів та створення різних фондів на підприємстві. Вона втілює в собі грошові відносини, котрі виникають між контрагентами в процесі купівлі-продажу товару.

Сума виручки, котру отримує підприємство суттєво впливає не тільки на формування доходів та прибутку самого підприємства, а й на своєчасність податкових платежів, можливість погасити своєчасно кредитні зобов'язання, що може також впливати на кінцеві результати роботи підприємства за рахунок отримання штрафів, пені та т. і.

Отже, основною метою діяльності підприємства є максимальне забезпечення потреб суспільства, яке досягається мінімізацією питомої собівартості та ціни доброякісних товарів першої необхідності, де процес реалізації відіграє значну роль, оскільки виступає інструментом досягнення цієї мети. При насиченні національного споживача товарів, економічний (кількісний) ріст підприємства переходить у ріст якості товарів

В обліковому аспекті, товари розглядаються як складова частина запасів підприємства, які включаються до складу оборотних активів, так як мають термін використання протягом операційного циклу, що складає дванадцять місяців з дати балансу.

Щодня в діяльності організації торгівлі відбувається безліч господарських [процесів](#), пов'язаних з обігом товарів: планування кількості, асортименту товарів; придбання; транспортування до місця продажу, приймання, вибракування, навантаження і розвантаження, зберігання, продаж, доставка покупцям, уцінка, списання.

Процес планування товарів – це систематичне прийняття рішень з усіх аспектів розробки і управління товарними запасами підприємства, включаючи створення торгової марки, упаковки, систем збуту, сервісу тощо. Розрізняють три способи планування товарів:

- ✓ узагальнений – визначення того, яку користь матиме товар для споживача, його основної ідеї та мети використання;
- ✓ конкретний – визначення характеристик товару (асортимент, структура, маса, надійність, колір, ефективність, потужність тощо);
- ✓ розширений (технічні рекомендації, гарантії, умови повернення тощо).

Важливим при плануванні обсягу та структури надходження товарів є вибір постачальників. Вибір постачальника здійснюється на підставі основних та додаткових критеріїв, які визначають доцільність укладання угоди закупівлі з конкретним постачальником порівняно з іншими альтернативними варіантами. Основним критеріями вибору постачальника є:

- ✓ 1) вартість придбання (ціна закупівлі) товарів;
- ✓ 2) якість обслуговування.

Крім основних критеріїв вибору постачальника, існують і додаткові критерії. До них відносять:

- віддаленість постачальника від споживача;
- строки виконання поточних та термінових замовлень;
- наявність у постачальника резервних потужностей (запасів товарів);
- організацію управління якістю товарів у постачальника;
- психологічний клімат у трудовому колективі постачальника;
- ризик страйку у постачальника;
- спроможність постачальника забезпечити заміну неякісних товарів та після продажне обслуговування;
- кредитоспроможність та фінансове становище постачальника;
- ризик недобросовісності та банкрутства постачальника тощо.

Процес придбання – це сукупність операцій (пошук вибір постачальника, проведення переговорів, підписання контракту, приймання товарів), спрямованих на забезпечення підприємства товарами, необхідними для здійснення господарської діяльності.

Основною метою обліку придбання є встановлення своєчасності поставки товарів та мінімізація витрат, що пов'язані із їх плануванням, замовленням, придбанням та зберіганням. Мета процесу придбання товарів визначає ряд завдань бухгалтерського обліку, до яких можна віднести наступні:

- ✓ правильне і своєчасне встановлення обсягів закупівлі;

- ✓ документальне оформлення та своєчасне відображення в бухгалтерському обліку надходження товарів;
- ✓ бухгалтерський облік надходження товарно-матеріальних цінностей на підприємство;
- ✓ бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками за придбані товари та підрядниками за транспортно-заготівельні витрати;
- ✓ визначення фактичної собівартості закуплених товарно-матеріальних цінностей.

Вибір методу закупівлі товарів здійснюється окремо за кожним видом (групою) товарів. Він визначається станом ринку закупівель, каналами розподілу, необхідною кількістю товарів, що закупаються, жорсткістю обмежень щодо обсягу складських приміщень та фінансових ресурсів, чутливістю цін закупівель до методу закупівлі, умовами оплати, характером та ступенем довіри у відносинах з постачальниками (рис. 1.4).

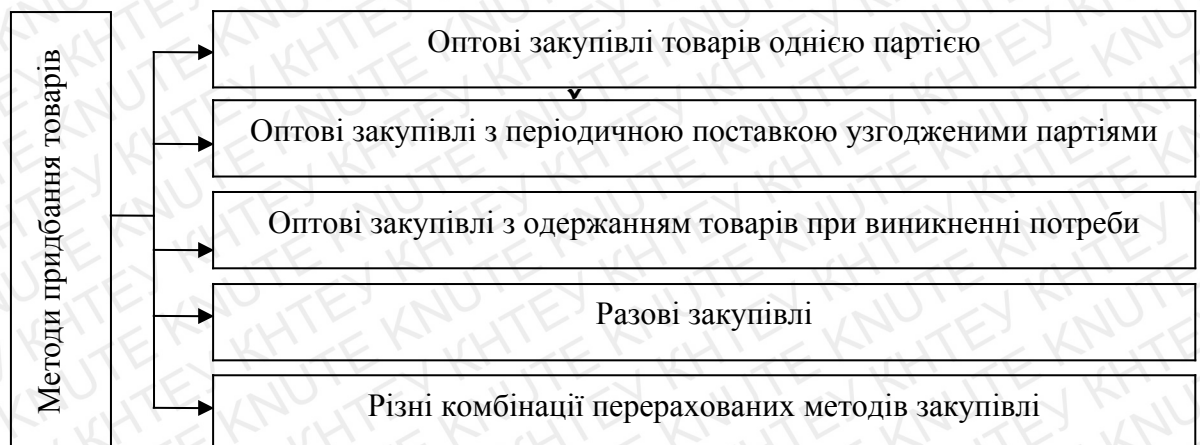


Рис. 1.4. Методи придбання товарів

Як правило, компанії мають добре формалізовану систему закупівлі, яка дозволяє компанії чітко відслідковувати закупівлю: від запита на закупівлю від внутрішнього клієнта до відділу постачання, до запиту на комерційну пропозицію (запит на придбання), через оцінку ofert від постачальників до замовлення на закупівлю від нашої компанії до постачальника, до отримання всіх супровідних товару документів (товарно-транспортних накладних, рахунків-фактур, тощо) та подальшої оплати

рахунків. Подібні процедури підтримуються закупівельними інформаційними системами.

Отже, товари є складовою частиною запасів підприємства, які придбані та утримуються з метою подальшого продажу. Науковцями товар розглядається як засіб обміну, засіб для продажу та результат діяльності підприємства, хоча однастайності у тлумаченні даної економічної категорії не досягнуто. З метою ефективної організації процесу торговельної діяльності підприємства, товари підлягають класифікації та оцінці. Законодавством передбачено оцінку товарів при їх придбанні, вибутті та на дату складання звітності. Вибір методів оцінки товарів впливатиме на фінансовий результат діяльності торговельного підприємства та повинен становити елемент організації обліку.

1.2. Огляд та аналіз нормативної бази і спеціальної літератури з обліку оподаткування та аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Нормативна та законодавча база бухгалтерського обліку складається з законів, затверджених Верховною Радою України та підзаконних актів, виданих Кабінетом Міністрів України, Державною податковою адміністрацією України, як центральним органом виконавчої влади, а також національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Одним з основних нормативних документів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який визначає способи організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, з урахуванням конкретних умов його діяльності [16].

Огляд законодавчих та нормативних документів, які регулюють бухгалтерський облік в Україні наведено у дод. А.

Правові основи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності визначені Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а також прийнятими П(С)БО в Україні.

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. та поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно з чинним законодавством. Він є базовим законом в сфері бухгалтерського обліку.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємств усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ) та її розкриття у фінансовій звітності регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» (надалі Положення), яке затверджене наказом Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999 року [17].

Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.

Відповідно до п. 6 Положення витратами звітного періоду визнається зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його видалення або розподілу власникам), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витрати відображаються в бухгалтерському обліку тимчасово зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для одержання якого вони здійснені.

Витрати, які неможливо прямо зв'язати з доходом певного періоду, відображаються в складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Не визнаються витратами й не включаються у звіт про фінансові результати:

- платежі по договорах комісії, агентським угодам і іншим аналогічним договорам на користь комітента, принципала й т.п.;
- попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг;
- погашення отриманих позик;
- інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, які не відповідають ознакам, наведеним у пункті 6 справжнього Положення (стандарту);
- витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р., визначає склад, мету і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.

Положенням визначено склад фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до звітів.

Фінансові звіти містять статті, склад і зміст яких визначаються відповідними положеннями (стандартами).

До фінансової звітності включаються показники діяльності філій, представництв, відділень та інших відособлених підрозділів підприємства.

Витрати слід негайно відображати у звіті про сукупні доходи, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати такому стану, за якого вони визнаються активами підприємства.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності [18].

Для визначення останньої на дату балансу обчислюють величину резерву сумнівних боргів як частину загальної суми такої заборгованості, щодо якої існує невпевненість у її погашенні боржниками. Даним Стандартом визначено два методи обчислення резерву сумнівних боргів і чистої реалізаційної вартості дебіторської заборгованості: за рівнем платоспроможності окремих дебіторів; на основі класифікації дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Обраний метод створення резерву сумнівних боргів обов'язково має бути відображений у наказі про облікову політику підприємства

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності [19].

Згідно з П(С)БО 11 “Зобов'язання” балансова вартість поточних зобов'язань визначається за сумою погашення. Сума погашення – це недисконтована сума грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства. Цей вид оцінки є найпростішим. Внаслідок того, що поточні зобов'язання належать до погашення протягом короткого проміжку часу і величина дисконту незначна, вони враховуються за номінальною вартістю, тобто в сумі, що належить до виплати в майбутньому [19]. Дещо складнішим є застосування теперішньої вартості. Її використання пов'язане зі зміною вартості грошей у часі, яка може бути зумовлена інфляційними (або дефляційними) процесами в економіці (ризик зміни купівельної спроможності грошей), комерційною ненадійністю бізнес-партнерів (наявність ризику невиконання зобов'язання) або наданням підприємцями переваги наявним грошам (схильність до збереження ліквідності).

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» запаси визначено як активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва, а також утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, управління підприємство. Запаси відносяться до складу оборотних активів, тому що можуть бути перетворені на грошові кошти протягом року або одного операційного циклу. Оборотні засоби є фінансовоекономічною категорією, яка впливає з існування товарно-грошових відносин та організації діяльності підприємства.

Загальні правила формування оцінки і визнання в бухгалтерському обліку інформації про доходи та фінансові результати діяльності, а також порядок і розкриття у фінансовій звітності визначаються положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» та положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» [2], які застосовується малими підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних та банківських установ).

П(С)БО 15 «Дохід» регулює порядок обліку доходів, що виник у результаті таких операцій: реалізації товарів, продукції, інших активів, придбаних з метою перепродажу – надання послуг; використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом яких є отримання процентів, дивідендів, роялті.

Відповідно до п. 8 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається у випадку наявності таких умов:

- покупку передані ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює в подальшому управління і контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);

- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена;
- існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а затрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Центральне місце в побудові бухгалтерського обліку, організації всього облікового процесу займає План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, який затверджений Міністерством фінансів України 30 листопада 1999 р.

Саме ним визначаються основні методологічні рішення з ведення обліку, забезпечення однаковості відображення відповідних операцій і процесів, нагромадження облікової інформації, необхідної для систематичного контролю, складання звітності та проведення економічного аналізу.

Планом рахунків бухгалтерського обліку називається систематизований перелік рахунків, який забезпечує групування необхідної інформації про господарську діяльність підприємств, визначає побудову всієї системи бухгалтерського обліку з метою одержання необхідних даних для управління, контролю і звітності.

В основу побудови плану рахунків покладено їх класифікацію за економічним змістом з урахуванням ролі обліковуваних ресурсів, характеру їхньої участі в кругообігу засобів та особливостей відповідних господарських процесів.

У Плані рахунків наводяться також шифри (коди) кожного рахунка, тобто умовне числове позначення, що характеризує належність цього рахунка до певної групи. У практичній діяльності замість назв рахунків найчастіше використовують їхні шифри, що значно прискорює та спрощує обліковий процес. Шифри рахунків особливо необхідні, коли облікову інформацію обробляють на комп'ютерах [20].

Планом рахунків передбачені відповідні синтетичні рахунки з їхніми назвами й шифрами, які часто називають головними рахунками, або рахунками першого порядку. Підприємство не може самостійно впроваджувати нові рахунки чи вносити зміни до старих. Воно має використовувати лише ті рахунки, які передбачені планом, і в такому порядку, як це визначено інструкцією Міністерства фінансів.

Здійснюючи облік виробництва та реалізації товарів підприємства бухгалтерія керується «Інструкцією про використання плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій» [21].

Порядок ведення аналітичного обліку регламентується інструкцією щодо відповідних синтетичних рахунків, або положеннями щодо ведення обліку на конкретних об'єктах.

Інструкція зі застосування плану рахунків установлює однаковий порядок відображення однорідних господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Вона стосується, головним чином, питань, які визначають основні принципи організації та методики бухгалтерського обліку на відповідних об'єктах. Для цього дається коротка характеристика кожного синтетичного рахунка і його субрахунків, розглядається їхня структура і призначення, наводиться порядок обліку найбільш типових господарських операцій.

Дана Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації методом подвійного запису про надходження і наявність активів, фактах фінансово-господарської діяльності, відображується інформація про доходи і витрати, реалізацію товарів підприємства.

Формування ринкової економіки в країні, розширення міжнародних економічних зв'язків українських підприємств, упровадження прийнятих у світовій практиці принципів ведення та організації бухгалтерського обліку на основі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в

Україні» і Положення (стандартів) бухгалтерського обліку в Україні є основою для впровадження в організацію бухгалтерського обліку облікової політики, яка є нормативним документом для підприємства, та яку підприємство визначає самостійно.

Спеціальна література (дод. Б) з теми дослідження дозволяє керуватися принципами й методами обліку провідних фахівців, глибше пізнати всі недоліки та переваги нововведень в нашому законодавстві. Для цього було опрацьовано ряд наукових та періодичних видань.

Щодо спеціальної літератури, то нині питанням обліку, аналізу та оподаткування реалізації товарів приділяється особлива увага з боку вітчизняних авторів. Про це свідчать статті спеціалізованих періодичних видань, підручники, монографії та навчальні посібники.

Наведемо декілька наукових публікацій, в яких розглядається реалізація товарів.

Автор Кащена Н.Б. у своїй праці «Облік реалізації товарів в підприємствах торгівлі» [22] розглядає актуальні питання обліку реалізації товарів в підприємствах роздрібною торгівлі. Визначає сутність торговельної діяльності і операцій з продажу товарів. З огляду на їх особливості з'ясовано завдання організації обліку реалізації товарів в роздріб. Розглянуто практичні проблеми обліку товароруху. Дано рекомендації щодо удосконалення обліку реалізації товарів в підприємствах торгівлі.

За результатами проведених досліджень можна визнати, що торговельна діяльність – це ініціативна, самостійна діяльність юридичних осіб і громадян щодо здійснення купівлі та продажу товарів народного споживання з метою отримання прибутку. Торговельна діяльність підприємств забезпечує безперервний процес руху активів у формі товарів від підприємств різних форм власності до безпосередніх споживачів. Для забезпечення торговельної діяльності підприємства здійснюють операції купівлі-продажу товарів. Внесені пропозиції сприятимуть підвищенню ефективності відображення реалізації товарів в обліковій системі

підприємства роздрібної торгівлі і забезпечать формування релевантної інформації для прийняття ефективних і своєчасних управлінських рішень за кожним напрямом продажу.

В статті «Особливості обліку в оптовій торгівлі» автор Скрипник М.Є., досліджує систему рахунків на яких ведеться облік в оптовій торгівлі на підприємстві, запропоновано шляхи підвищення його ефективності. На підставі літературних джерел, праць зарубіжних та вітчизняних вчених, економістів, бухгалтерів, фінансистів розкрито особливості обліку в оптовій торгівлі. У зв'язку з цим доведено необхідність забезпечення релевантною інформацією, на основі якої можна буде приймати управлінські рішення, розширювати ринок збуту і не тільки між суб'єктами регіонального значення, але і на міжнародному рівні, що дасть можливість отримувати більший прибуток від основної діяльності підприємства. Отже, на підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що на сьогоднішній день велика увага приділяється питанню обліку в оптовій торгівлі, як і в теорії так і на практиці. Для покращення обліку необхідно щоб кожне оптове підприємство у своїй діяльності використовувало відповідні програми, завдяки яким можна буде максимально автоматизувати процес обліку товарів. Також не менш важливим є: забезпечення інформацією, на основі якої можна буде приймати управлінські рішення, розширювати споживчий ринок і не тільки між суб'єктами регіонального значення, але і на рівні світового ринку, яке дасть можливість отримувати більший прибуток від основної діяльності підприємства [23].

Розглядаючи публікацію Л.Я. Підвисоцької «Продаж товарів зі знижками: проблеми обліку і оподаткування» [24], розглядає знижки, розпродажі та бонуси, які є невідомою частиною сучасного бізнесу. Для підприємств оптової та роздрібної торгівлі актуальними питання є проблеми обліку та оподаткування операцій продажу товарів зі знижками та розпродажів. Пропонована стаття має на меті розкрити ці проблеми. У статті здійснено аналіз вітчизняного законодавства та фахової літератури щодо

підходів до відображення знижок при торгівлі товарами. Розглядаються додаткові можливі ознаки класифікації знижок, потенційні проблеми щодо відображення операцій з продажу товарів із наданням знижок в обліку, у тому числі при здійсненні продажів у рамках партнерських бонусних програм.

Навіть стислий перелік основних проблем, які постають перед бухгалтером при відображенні в обліку операцій продажу товарів зі знижками дає підстави зробити висновок про те, що у вітчизняній нормативній базі порядок відображення таких операцій врегульовано не повністю.

Удосконалення облікового відображення з метою максимальної відповідності принципам бухгалтерського обліку, яке має забезпечуватися коректністю використання відповідних рахунків бухгалтерського обліку, є необхідною передумовою прийняття управлінцями обґрунтованих рішень щодо доцільності надання тих чи інших знижок, періоду їх дії, розміру та умови надання з метою отримання найбільшого економічного ефекту для господарюючого суб'єкта.

Автор Монаршенко І.М. «Облік реалізації товарів у кредит та з розстрочкою платежу» [25], розкриває економічну сутність понять «реалізація товарів у кредит» та «реалізація товарів із розстрочкою платежу». Досліджено особливості процедури споживчого кредитування населення. Проаналізовано основні проблеми, пов'язані з організацією та веденням обліку реалізації товарів у кредит та з розстрочкою на підприємствах.

В своїй роботі «Порядок документального оформлення обліку повернення товарів у роздрібній торгівлі» Степаненко А.В. [26], розглядає облік та документальне оформлення повернення товарів у роздрібній торгівлі для продавця. Таким чином, проблема повернення товарів покупцями завжди буде мати місце у сфері торгівлі, оскільки підприємство – продавець не завжди в змозі повністю проконтролювати якість товару, який надійшов, і окремі його одиниці все ж будуть потрапляти у руки споживачів. Тому

належне документальне оформлення та облікове повернення товарів займає важливе місце в організації діяльності підприємства, відіграючи роль індикатора правомірних дій з боку підприємства-продавця.

Автор Джигіль Л.А. у статті «Особливості обліку товарів оптової та роздрібною торгівлі», розглядає особливості обліку товарів як в оптовій, так і роздрібною торгівлі, в основу якої покладено їх зміст, особливості, характерні для оптової та роздрібною торгівлі особливості та визначає основні напрями розвитку торгівлі [27].

Як бачимо з проведеного аналізу у періодичних виданнях виділено багато проблемних питань з обліку дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів. Розглядаються не тільки питання, але і обговорюється вирішення цих проблем, як у бухгалтерському так і у податковому обліку.

Таким чином сфера оптової та роздрібною торгівлі складається з безлічі організацій, що займаються переміщенням товарів і послуг із місць їх виробництва до місць використання. Роздрібною торгівля – це будь-яка діяльність з продажу товарів або послуг безпосередньо кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання. Оптова торгівля включає в себе будь-яку діяльність з продажу товарів або послуг тим, хто купує їх з метою перепродажу або професійного використання. Основним критерієм, що дозволяє відрізнити роздрібною торгівлю від оптової торгівлі, є кінцева мета використання придбаного покупцем товару [27].

У своїй праці «Особливості обліку товарних втрат і нестач товару, переоцінка товару» [28] автор Рошупкіна М.С. розглядає норми товарних втрат і нестач товару під час закупівлі, транспортуванні, збереженні і реалізації і сутність переоцінки товарів та установлює особливості бухгалтерського обліку товарів унаслідок нестачі.

Отже, у даній статті було розглянуто особливості бухгалтерського обліку товарних втрат і нестач товару. Показано на бухгалтерських проводках списання товарів унаслідок нестачі, за умов коли сума нестачі товару в межах норми природного убутку, а також коли нестача товару понад

норму природного убутку. Було розглянуто ситуації, коли виникає матеріальна відповідальність

У статті «Особливості реалізації товарів у роздрібній торгівлі з використанням торгових автоматів» автор Захарова О.В. [29] розглядає основні положення та особливості реалізації товарів у роздрібній торгівлі з використанням торгових автоматів та визначає, що у часи, коли магазини "прилавкового" типу активно витісняють супер-, гіпер- і мінімаркети, яткова форма торгівлі також починає вимирати, поступаючись місцем торговим автоматам. Доведено, що в сучасних умовах це один із найпопулярніших видів торгівлі.

Таким чином, реалізація товарів через торгові автомати має дуже багато особливостей і нюансів, це дуже популярний вид діяльності, який до кінця не освоєний і вимагає більшої уваги. Оскільки цей вид діяльності дуже прогресує, необхідно розглядати всі особливості та нюанси більш широко і поглиблено.

У статті «Аналіз методів просування товарів на зовнішній ринок» автор Гурєєва А. Ю. [30] досліджує та аналізує методи просування вітчизняних товарів на зовнішній ринок та визначено найбільш перспективні з них.

Таким чином, найбільш перспективним методом просування товарів на зовнішній ринок є впровадження Інтернет-маркетингу на українських підприємствах. Ця технологія може забезпечити як вихід підприємства на зовнішній ринок, так і його успішне функціонування на ньому. Головним завданням для вітчизняних підприємств, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, є зміна їх стереотипів та перехід до використання сучасних інструментів та технологій у маркетингу.

Розглянувши та проаналізувавши джерела, проведемо огляд статей періодичних видань, що стосується обліку дебіторської заборгованості (табл. 1.2).

Огляд статей періодичних видань стосовно обліку дебіторської заборгованості

| № | Джерело | Коротка характеристика |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
| 1 | Богатко Н. Продаж дебіторської заборгованості: визначення, оцінка, облік | Автор привертає нашу увагу до здійснення продажу дебіторської заборгованості, і описує яким чином проводиться оцінка та облік цього продажу. |
| 2 | Бодаренко Е. Дебиторская задолженность у плательщика единого налога | Автор у даній статті звертає нашу увагу на зміни у податковому обліку платників единого податку та відображення в даній час дебіторської заборгованості за минулі періоди. |
| 3 | Владко І. Безнадійна заборгованість за опротестованим векселем: облік у векселедавця та у держателя | У статті описується ситуація коли видано в оплату за отримані товари вексель зі строком платежу за пред'явленням. Через рік вексель опротестував його останній держатель. І дотепер заборгованість за цим векселем не погашенна. Далі описується бухгалтерський і податковий облік. |
| 4 | Губін І. Інвентаризація резерву сумнівних боргів | У даній статті І Губін описує порядок здійснення інвентаризації резерву сумнівних боргів. |
| 5 | Єфімов О. Заборгованість: звичайна – сумнівна – безнадійна | Автор описує особливості та відмінності різних видів дебіторської заборгованості: звичайної, сумнівної та безнадійної. |
| 6 | Ільяшенко С., Лобза І. Якщо боржник або кредитор ліквідувався | У даній статті увага приділяється бухгалтерському і податковому обліку у ситуації коли ліквідується боржник. Тобто описується план дій для кредитора коли його дебітор ліквідується. |
| 7 | Лукінова О. Резерв сумнівних боргів: завершуємо фінансовий рік | У цій статті розглядаються умови створення і механізм розрахунку резерву сумнівних боргів, його використання, відображення в бухгалтерському і податковому обліку та фінансовій звітності. |
| 8 | На підприємстві рахується величезна дебіторська заборгованість. Яка відповідальність для бухгалтерів? | У даній статті постає питання про відповідальність бухгалтерів за несвоєчасне погашення та списання дебіторської заборгованості, яка виникла з вини покупців, які не дотримуються умов договорів щодо розрахунків. |

Отже, зробивши аналіз нормативної бази з питань бухгалтерського обліку та оподаткування операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі можна відзначити, що на сьогодні ці аспекти широко освітлені. Недоліком цих актів є те, що вони не мають постійний характер, так як до них вносяться багаточисленні зміни і доповнення, що вимагає від фахівців з бухгалтерського обліку додаткового часу і зусиль для майже щоденного ретельного оперативного аналізу нормативної бази.

1.3. Передумови організації та методики обліку, оподаткування, аналізу та аудиту операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі у ТОВ «Сучасна безпека»

Під організацією бухгалтерського обліку розуміють систему умов та елементів побудови облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства і здійснення контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів і товарів. Її призначення - удосконалення та раціоналізація обробки інформації, розподіл робіт між персоналом бухгалтерії, наукова організація праці.

Організація бухгалтерського обліку - це цілеспрямована діяльність керівників підприємства по створенню, постійному впорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Організація обліку зводиться до таких основних завдань:

- своєчасне, повне, достовірне, безперервне відображення всіх фактів господарської діяльності, які були здійснені на підприємстві;
- обробка даних за допомогою відповідних процедур, прийомів та способів у відповідності до вихідної інформації;
- складання на основі отриманого масиву обробленої інформації, зафіксованої у первинних документах і регістрах балансу і фінансової звітності та подачі їх зацікавленим користувачам.

Об'єктом бухгалтерського обліку в процесі реалізації виступають витрати (їх оцінка, розподіл, належність до того чи іншого звітного періоду), заборгованість (момент визнання, прострочення) та товарів, як складової активів, а також дебіторської заборгованості та доходи. Об'єктами обліку є доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, а також доходи від надзвичайних подій та фінансові результати підприємства

від звичайної діяльності та надзвичайних подій. Знання об'єктів бухгалтерського обліку вимагає розгляду змісту і призначення окремих елементів методу бухгалтерського обліку.

Основними передумовами раціональної організації обліку на підприємстві є наступні:

- урахування організаційної структури підприємства, особливостей застосування техніки і технології, організації виробництва (умови роботи, вид діяльності, кількість підрозділів, взаємозв'язок між підрозділами та бухгалтерією, спосіб та технічні засоби одержання облікової інформації);

- визначення характеру і обсягу інформації, необхідної для обґрунтування оперативних, тактичних і стратегічних рішень (формування управлінської інформація про стан ринку, конкурентну здатність, витрати, перспективи);

- урахування законодавчих та нормативних актів щодо здійснення підприємницької діяльності, оподаткування, обліку та звітності;

- встановлення облікових взаємовідносин бухгалтерії з оперативно відокремленими підрозділами підприємства (взаємозв'язок між бухгалтерією та іншими підрозділами, централізація, децентралізація).

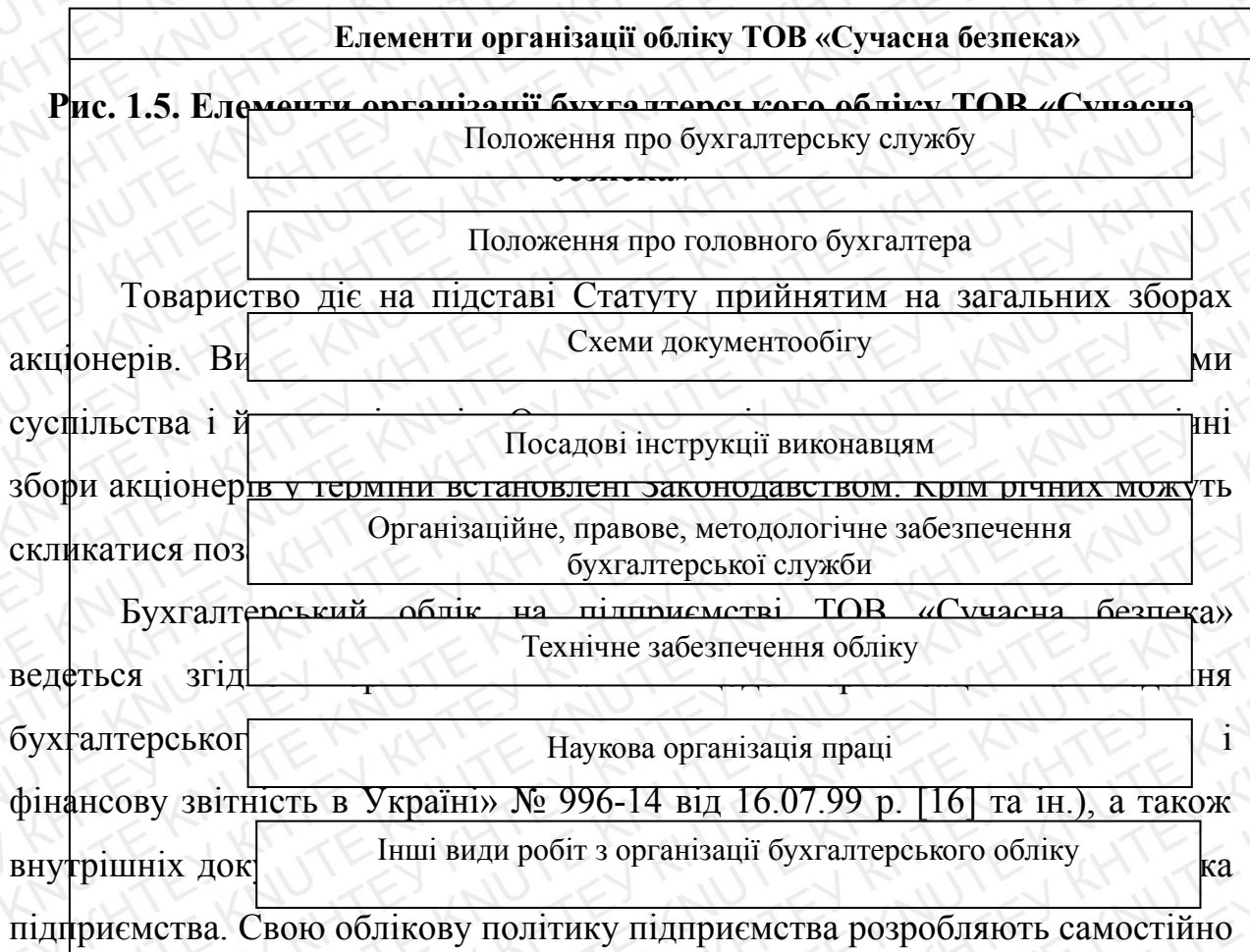
Повна назва досліджуваного підприємства – товариство з обмеженою відповідальністю «Сучасна безпека», скорочена назва фірми – ТОВ «Сучасна безпека». ТОВ «Сучасна безпека» у своїй діяльності керується діючим законодавством України, Статутом, а також внутрішніми правилами процедур, регламентами та іншими нормативними актами.

Основними видами діяльності ТОВ «Сучасна безпека» є оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворювання звуку й зображення.

Види діяльності, що підлягають ліцензуванню, здійснюються Товариством після отримання ліцензії на здійснення того чи іншого виду діяльності у встановленому чинним законодавством України порядку.

Організація бухгалтерського обліку підприємства залежить також від тієї облікової політики, яку веде підприємство.

Організація бухгалтерського обліку включає такі елементи (рис. 1.5).



на основі встановлених загальних правил бухгалтерського обліку.

Облікова політика підприємства викладена в «Положенні про облікову політику ТОВ «Сучасна безпека», затвердженому наказом по підприємству № 15 від 7 березня 2017 р. (дод. Е, Ж).

Цей документ включає сукупність принципів, методів і процедур, які підприємство використовує для складання і подання фінансової звітності. Так, принципи обліку – фундамент, на якому будують методи і процедури обліку. У свою чергу, методи впливають на вибір процедур обліку.

«Положення про облікову політику ТОВ «Сучасна безпека» включає загальну частину розділ «Облікова політика» і «Організація бухгалтерського обліку на підприємстві», додатки (робочий план рахунків підприємства, схема документообігу, перелік первинних документів, що застосовується на

підприємстві, зразок підписів осіб, які мають право підпису первинних документів, тощо). В додатку Ж наведені складові облікової політики.

Облікова політика є складовою частиною фінансової звітності і повинна розроблятися самостійно кожним підприємством в Україні, зареєстрованим у встановленому чинним законодавством порядку.

Основна її мета - забезпечити одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, необхідної всім користувачам фінансової звітності для прийняття відповідних управлінських та інвестиційних рішень.

При виборі облікової політики необхідно враховувати наступні фактори: організаційно-правову форму (статус) підприємства; форму власності; галузеву належність; розміри підприємства; наявність структурних підрозділів; стратегію фінансово-економічного розвитку; рівень окупності витрат; рівень технічної оснащеності підприємства; кадрове забезпечення (рівень кваліфікації бухгалтерських кадрів, ініціативності та підприємливості керівників); економічний стан на підприємстві та Україні в цілому; стан законодавства.

Складовою частиною організації обліку на підприємстві є перелік документів, що використовуються для первинного відображення господарських операцій, а також перелік облікових реєстрів, необхідних для накопичення і систематизації інформації.

Послідовне впровадження підприємством прийнятої облікової політики є одним з найважливіших завдань бухгалтерського обліку.

При формуванні облікової політики передбачається майнова відокремленість і безперервність діяльності підприємства, послідовність застосування облікової політики, а також тимчасова визначеність фактів господарської діяльності. Облікова політика повинна відповідати вимогам повноти, обачності, пріоритету змісту над формою, несуперечності та раціональності.

Таким чином, облікова політика є сукупністю конкретних елементів організації бухгалтерського обліку, які визначаються підприємством на підставі загальноприйнятих правил.

Розглянувши основні напрямки облікової політики повернемося до безпосередньо завдань організації обліку на ТОВ «Сучасна безпека».

Організація обліку у ТОВ «Сучасна безпека» зводиться до таких основних завдань (рис. 1.6).

Облікова політика передбачає відкритість для зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації, що відображається у фінансовій звітності. За даними фінансової звітності встановлюється майновий та фінансовий стан підприємства, його платоспроможність, основні засади господарювання, тенденції в покращенні (погіршенні) діяльності підприємства та інші показники. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві складається з трьох взаємопов'язаних етапів.

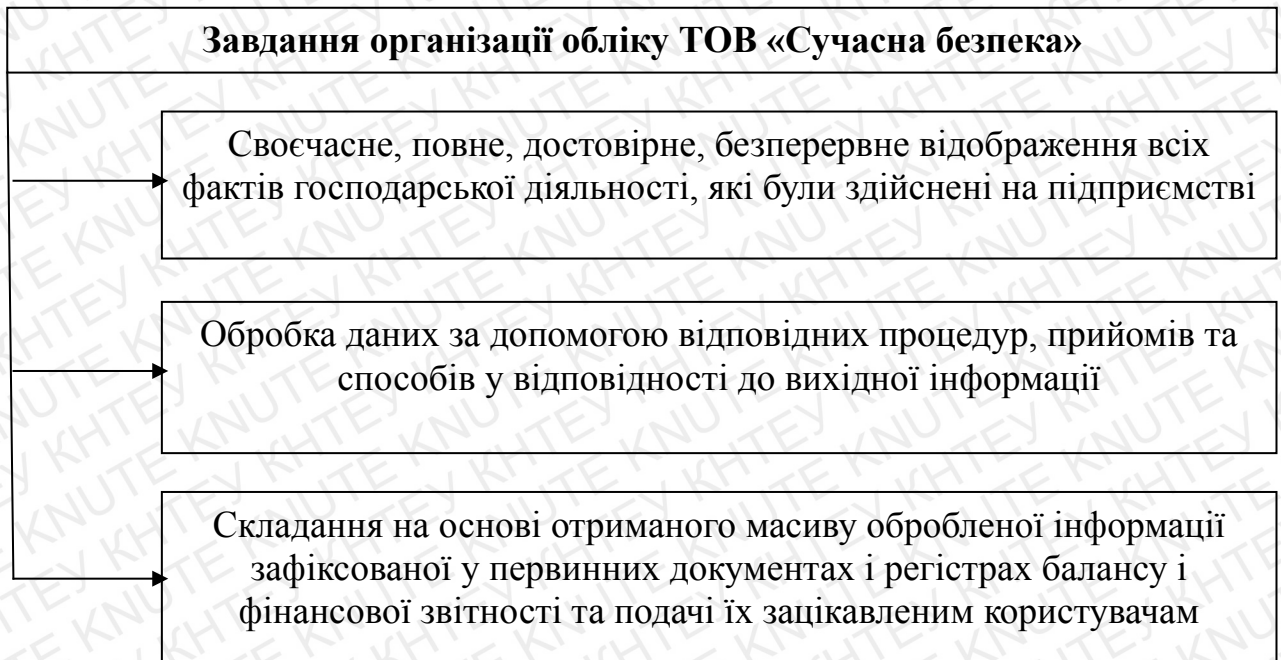


Рис. 1.6. Завдання організації обліку у ТОВ «Сучасна безпека»

На першому, методичному етапі організації бухгалтерського обліку здійснюється вибір системи певних способів та прийомів, в основі яких

лежать документування, інвентаризація, використання синтетичних та аналітичних рахунків, застосування методу подвійного запису, оцінка майна та зобов'язань, калькулювання, бухгалтерський баланс та звітність.

Другий етап організації бухгалтерського обліку - технічний, - де вибір форми обліку, що найбільше відповідає галузі та розміру даного підприємства. Він полягає:

1) у виборі способу обробки облікових даних без комп'ютерного та комп'ютеризованого. На даний момент на підприємстві проведено роботу по автоматизації бухгалтерського обліку з використанням бухгалтерської програми 1С: Підприємство версії 7.

2) розробці переліку і форм облікових регістрів;

3) встановленні порядку здійснення записів в регістрах і переносу даних в регістри.

Третій етап в організації роботи облікового апарату ТОВ «Сучасна безпека», або іншими словами - це організація управління бухгалтерії. Він включає:

1) встановлення найбільш економної і найбільш зручної загальної системи обліку. У ТОВ «Сучасна безпека» діє централізована система обліку.

2) визначення оптимальної структури облікового апарату (розподіл облікової праці за ділянками обліку).

3) встановлення норм праці та часу, необхідного для виконання робіт і визначення оптимальної чисельності працівників;

4) раціональне розміщення облікового апарату (розташування поруч з оперативними підрозділами, працівниками, які часто взаємодіють тощо);

5) встановлення належних інформаційних зв'язків між окремими частинами бухгалтерії та між бухгалтерією та оперативними підрозділами, а також із зовнішнім середовищем;

6) організація матеріального, інформаційного і технічного забезпечення облікових працівників;

7) мотивація працівників бухгалтерії (оплата праці, інші види

стимулювання);

- 8) встановлення правильного і точного обліку роботи працівників та контроль за виконанням ними функцій;
- 9) організація архіву бухгалтерських документів;
- 10) організація безпеки та захисту облікової інформації.

Організаційна структура управління ТОВ «Сучасна безпека» побудована таким чином, щоб забезпечувати на кожному рівні управління можливість своєчасного прийняття необхідних рішень. Передумовами їх вироблення можна назвати такі:

- а) контроль за виконанням завдань (тут погляд у майбутнє відсутній);
- б) екстраполяція минулого в майбутнє;
- в) передбачення змін (зміни можуть виникати раптово, але не так, щоб не можна було передбачити тенденції змін і реакцію на них).

Органами управління Підприємством є загальні збори учасників та дирекція. Дирекція вирішує всі питання діяльності Підприємства, за винятком тих, що належать до виключної компетенції загальних зборів учасників (рис. 1.7).

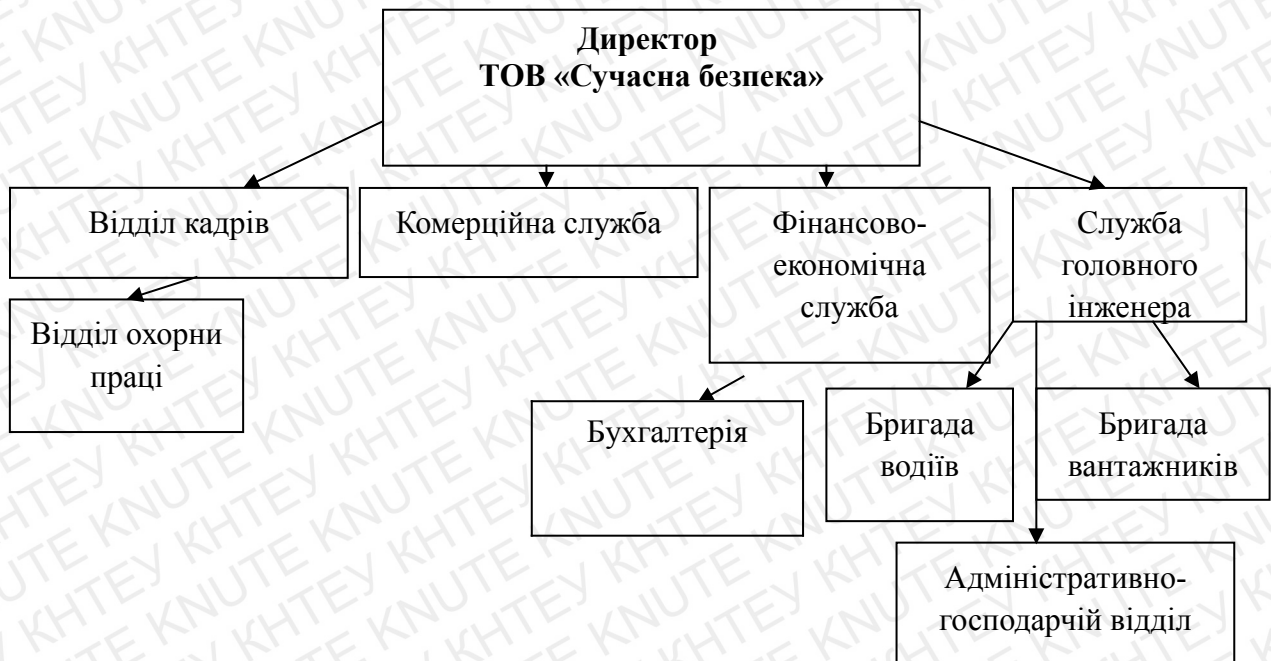


Рис. 1.7. Організаційна структура ТОВ «Сучасна безпека»

Директор має наступні повноваження:

- видає накази, розпорядження, інші акти з питань, що входять до його компетенції;
- організує реалізацію програми діяльності Підприємства, рішень загальних зборів учасників;
- виступає від імені Підприємства та презентує його в стосунках з державними органами, іншими юридичними та приватними особами;
- приймає рішення про пред'явлення від імені Підприємства претензій та позовів у відповідності до чинного законодавства;
- здійснює безпосереднє керівництво працівниками виконавчого апарату Підприємства, забезпечує належні умови для їх роботи, контролює належне виконання ними своїх функціональних обов'язків та дотримання ними виконавської дисципліни і трудового розпорядку;
- вживає необхідних заходів для збереження і належного використання майна та коштів Підприємства;
- у встановленому законом порядку звітує про діяльність Підприємства перед державними контролюючими органами.

Бухгалтерський облік на ТОВ «Сучасна безпека» ведеться відповідною бухгалтерською службою (рис. 1.8), яку очолює головний бухгалтер, який повинен:

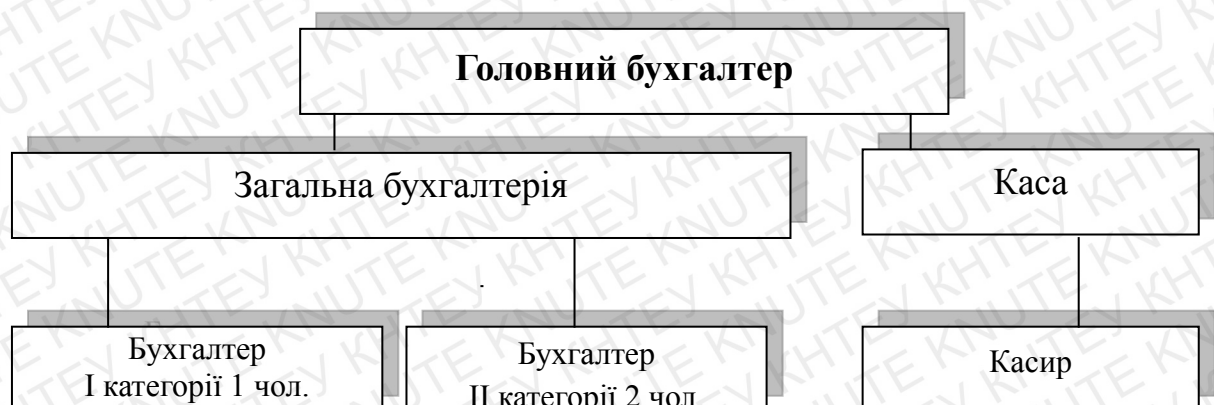


Рис. 1.8. Структура бухгалтерії ТОВ «Сучасна безпека»

- забезпечити дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності;
- організувати контроль за правильним відображенням бухгалтерському обліку всіх господарських операцій (внутрішній контроль);
- брати участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжки і псування активів підприємства.

До обов'язків бухгалтерії ТОВ «Сучасна безпека» входить:

- здійснення контролю за своєчасним і правильним оформленням документів та законністю проведених операцій, ефективним та економним використанням матеріальних ресурсів та систематичного контролю за збереженням грошових коштів та матеріальних цінностей;
- своєчасне проведення розрахунків, що виникають в результаті діяльності з підприємствами, установами та фізичними особами;
- нарахування і виплата в строк заробітної плати працівникам підприємства;
- участь працівників бухгалтерії у проведенні інвентаризації коштів, розрахунків і матеріальних цінностей;
- складання і подання в установлені строки фінансової звітності;
- забезпечення організації бухгалтерського обліку з широким використанням обчислювальної техніки у відповідності з вимогами нормативних документів по його веденню і складанню звітності;
- проведення інструктажу матеріально відповідальних осіб з питань обліку і збереження цінностей, що знаходяться на їх відповідальному зберіганні;
- систематизований облік положень, інструкцій, методичних вказівок з питань обліку та звітності, інших нормативних документів, що стосуються бухгалтерії;

- зберігання бухгалтерських документів, реєстрів обліку, машинограм, інших документів, а також здача їх до архіву в установленому порядку.

Динаміка ресурсів підприємства представлена в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Динаміка ресурсів ТОВ «Сучасна безпека» в 2013-2017 рр.

| Показники | 2013 р. | 2014 р. | 2015 р. | 2016 р. | 2017 р. |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|
| Основні засоби, тис. грн. | 71,0 | 689,0 | 2397,4 | 2345,1 | 1867,3 |
| Виробничі запаси, тис. грн. | 16,6 | 688,3 | 947,9 | 3698,3 | 3883,5 |
| Дебіторська заборгованість, тис. грн. | 184,8 | 3408,3 | 4422,7 | 3235,2 | 4671,0 |
| Інша поточна дебіторська заборгованість, тис. грн. | 1076,4 | 55,4 | 840,0 | 2380,1 | 2342,1 |
| Грошові кошти, тис. грн. | 39,5 | 1438,7 | 1136,9 | 695,8 | 4935,9 |

В таблиці 1.3 представлені основні економічні показники підприємства ТОВ «Сучасна безпека», де показано, що основні засоби в 2017 р. збільшилися на 1796,3 тис. грн. порівняно з 2013 р.. Виробничі запаси в 2017 р. збільшилися на 3866,9 тис. грн. і становлять 3883,5 тис. грн.. Дебіторська заборгованість збільшилась на 4486,2 тис. грн. порівняно з 2013 р.. Грошові кошти також збільшилися на 1265,7 тис. грн. в 2017 р.

Дохід від реалізації продукції в 2017 р. в порівнянні з 2013 р. відбулося збільшення на 42360,2 тис. грн. Збільшення обсягу реалізації продукції досягається за рахунок: зростання обсягу виробництва продукції; зменшення залишків готової продукції на кінець звітного періоду; підвищення рівня цін.

Динаміка фінансових результатів діяльності підприємства наведено в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр.

| Показники | 2013 р. | 2014 р. | 2015 р. | 2016 р. | 2017 р. |
|---|---------|---------|---------|---------|---------|
| Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 3775,7 | 17829,3 | 20386,8 | 27789,3 | 46135,9 |
| Непрямі податки та інші вирахування з доходу | 629,3 | 2971,5 | 3397,8 | 4631,6 | 7689,3 |

| | | | | | |
|--|--------|---------|---------|---------|---------|
| Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 3146,4 | 14857,7 | 16989,0 | 23157,8 | 38446,6 |
| Податок на прибуток | 12,3 | 56,5 | 74,9 | 102,6 | 198,6 |
| Разом витрати | 3144,9 | 14855,6 | 16752,1 | 22804,7 | 37603,7 |
| Чистий прибуток (збиток) | 2,0 | 80,4 | 289,6 | 316,9 | 813,8 |

З таблиці 1.4 видно, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в 2017 р. збільшився на 35300,3 тис. грн. порівняно з 2013 р. Збільшення чистого доходу пояснюється збільшенням виручки від реалізації, що відбулося внаслідок збільшення обсягу реалізації послуг замовникам.

З 2013 по 2017 рр. спостерігається на підприємстві чистий прибуток, і в 2017 р. на ТОВ «Сучасна безпека» він становить 813,8 тис. грн. Щоб і надалі на підприємстві спостерігався прибуток, є такі резерви збільшення прибутку:

- за рахунок збільшення обсягу випуску товарів (робіт, послуг);
- за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію товарів;
- за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці робітників та службовців;
- за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновки, що ТОВ «Сучасна безпека» у 2013-2017 рр. отримало збитки. Коефіцієнти фондівіддачі та фондомісткості основних засобів ТОВ «Сучасна безпека» коливається і залежить від обсягів продаж підприємства. Коефіцієнт фондомісткості основних засобів показує, що найбільша частка основних засобів у структурі реалізованих товарів у ТОВ «Сучасна безпека». Основним джерелом інформації для аналізу основних засобів є бухгалтерський облік. Автоматизація бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» за допомогою програмного продукту «1С: Бухгалтерія 7.7» сприяє підвищенню якості аналізу і його точності.

Підприємства можуть самостійно обирати облікову політику. Облікова політика підприємства – сукупність обраних керівництвом суб'єкта

господарювання методичних прийомів відображення в бухгалтерському обліку фінансово-господарських операцій. Певна сукупність таких методичних прийомів регламентується нормативними актами владними структурами. Це стосується обліку основних засобів, нематеріальних активів і витрат зокрема.

Графік документообігу сприяє покращенню усієї роботи на підприємстві, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку.

Графік документообігу розроблено головним бухгалтером ТОВ «Сучасна безпека», затверджений і введений в дію наказом керівника підприємства і є обов'язковим не тільки для облікових, але й для інших працівників, пов'язаних з веденням обліку на підприємстві. Відповідальність за дотримання графіку документообігу, а також своєчасне і якісне створення документів, своєчасну передачу їх для відображення в бухгалтерському обліку та звітності, достовірність даних, що містяться в документах, несуть особи, які їх створили і підписали. Контроль за дотриманням графіку документообігу на підприємстві здійснює головний бухгалтер. Всі документи надаються до бухгалтерії у строки, встановлені керівником підприємства. Документи, які надходять до бухгалтерії, ретельно перевіряються перед рознесенням їх на рахунки бухгалтерського обліку. Після перевірки документи подаються на затвердження керівнику підприємства, а далі підлягають бухгалтерській обробці

Отже, фінансовий стан підприємства досить привабливий. На це вплинуло збільшення основних економічних показників. Прибуток і рентабельність - основні якісні показники, які відбивають економічну ефективність діяльності підприємств, їх фінансове становище, успіхи й можливості щодо виконання планів економічного й соціального розвитку.

Шляхами удосконалення фінансового стану підприємства через виявлення прихованих резервів є: здача в оренду основних фондів, які не повною мірою використовуються у робочому процесі; використання

зворотного лізингу. Одним з основних напрямів пошуку резервів є зменшення вихідних грошових потоків через зниження собівартості товарів та витрат, джерелом покриття яких є прибуток. На кожному підприємстві, залежно від його особливостей, можуть бути різними набір факторів, які впливають на собівартість.

Отже, удосконалення фінансового стану підприємства можливе шляхом підвищення результативності розміщення та використання ресурсів підприємства. При цьому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності на основі зростання прибутку й активів, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності.

Висновки до розділу 1

На підставі проведеного дослідження теоретичних основ обліку, оподаткування і аналізу реалізації товарів в оптовій торгівлі можна зробити наступні висновки:

1. Товари є складовою частиною запасів підприємства, які придбані та утримуються з метою подальшого продажу. Науковцями товар розглядається як засіб обміну, засіб для продажу та результат діяльності підприємства, хоча одностайності у тлумаченні даної економічної категорії не досягнуто. З метою ефективної організації процесу торговельної діяльності підприємства, товари підлягають класифікації та оцінці. Законодавством передбачено оцінку товарів при їх придбанні, вибутті та на дату складання звітності. Вибір методів оцінки товарів впливатиме на фінансовий результат діяльності торговельного підприємства та повинен становити елемент організації обліку.

2. Будь-яка діяльність, що здійснюється в Україні, регулюється

нормативними та правовими актами. У роботі зосереджено увагу на відповідності організації обліку виробництва та збуту товарів відповідно до національних положень стандартів, зокрема П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 «Витрати», а також наближення діючої нормативної практики до міжнародного досвіду обліку й аудиту. На підставі викладеного вище можна стверджувати, що одним із напрямів державного регулювання є вдосконалення нормативно-правової бази бухгалтерського обліку реалізації товарів, адже значна кількість підприємств користуються застарілими інструктивними матеріалами. Тому нагальним є питання стосовно розробки методичних рекомендацій з питань обліку, контролю витрат та їх калькулювання відповідно до вимог Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Податкового кодексу України з врахуванням галузевої специфіки формування реалізації товарів та потрібно впровадити П(С)БО 9 «Запаси» на підприємстві.

3. Розглядаючи передумови організації та методологію обліку, оподаткування та аналізу реалізації товарів, було досліджено підприємство «Сучасна безпека», яке займається оптовою торгівлею побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення.

Було розроблено наказ та складові облікової політики підприємства, які підприємство використовує для складання і подання фінансової звітності. Проаналізувавши фінансовий стан підприємства ТОВ «Сучасна безпека» за 2013-2017 рр., спостерігається тенденція до зростання всіх показників, що є досить позитивним для підприємства. Отже, щоб і надалі спостерігалася тенденція до збільшення показників, на нашу думку, потрібно з кожним роком розробляти шляхи удосконалення управління підприємством: за рахунок мобілізації внутрішніх резервів підприємства - явних та прихованих.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

2.1. Організація та методика обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі

Бухгалтерський облік реалізації товарів (робіт, послуг) на ТОВ «Сучасна безпека» являє собою упорядковану систему збору, реєстрації й узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання організацій і їхньому русі шляхом суцільного, безупинного і документального обліку всіх господарських операцій. Об'єктами бухгалтерського обліку є майно організацій, здійснювані організаціями в процесі їхньої діяльності. Основними завданнями бухгалтерського обліку є:

- формування повної і достовірної інформації про діяльність організації і її майновому положенні, необхідної внутрішнім користувачам бухгалтерської звітності - керівникам, засновникам, учасникам і власникам

майна організації, а також зовнішнім - інвесторам, кредиторам і іншим користувачам бухгалтерської звітності;

- забезпечення інформацією, необхідної внутрішньому і зовнішньому користувачам бухгалтерської звітності для контролю за дотриманням законодавства при здійсненні організацією господарських операцій і їхньою доцільністю, наявністю і рухом майна і зобов'язань, використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів відповідно до затверджених норм, нормативами і кошторисами.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку в ТОВ «Сучасна безпека», дотримання законодавства при виконанні господарських операцій несе керівник. Штат бухгалтерії ТОВ «Сучасна безпека» складається з головного бухгалтера, заступника головного бухгалтера, бухгалтера-касира. Головний бухгалтер затверджує посадові інструкції для підлеглих йому працівників. Головний бухгалтер підпорядковується безпосередньо керівнику. Основою для бухгалтерського обліку реалізації товарів (робіт, послуг) на ТОВ «Сучасна безпека» є первинні документи, що фіксують факти здійснення господарських операцій, рис. 2.1.

| Операція | Керівник | Головний бухгалтер | Бухгалтер |
|--|----------|--------------------|-----------|
| Визначення доходів від реалізації товарів за місяць | | | • |
| Визначення інших операційних доходів за місяць | | | • |
| Визначення собівартості товарів | | | • |
| Розрахунок витрат обігу | | | • |
| Визначення фінансового результату від реалізації | | | • |
| Розшифровки позареалізаційних доходів (витрат) | | | • |
| Визначення прибутку | | • | • |
| Визначення оподаткованого прибутку | | • | • |
| Затвердження податкової декларації | • | • | • |
| Розрахунок чистого прибутку і напрямки його використання | | • | • |
| Формування зведених відомостей по рахунках 28, 90, 79 | | • | • |
| Складання Головної книги | | • | • |
| Складання звітності | | • | • |
| Затвердження звітності | • | • | • |

Рис. 2.1. Оперограма з обліку реалізації товарів (робіт, послуг) ТОВ «Сучасна безпека»

Основним правовим документом для здійснення реалізації товарів в ТОВ «Сучасна безпека» є договір купівлі-продажу, в якому містяться дані про строки і умови поставки, вимоги до якості товарів та їх асортименту, умови розрахунків, відповідальність сторін за невиконання умов договору.

Відпуск (відвантаження) товарів покупцям здійснюється на підставі наказів-накладних комерційної служби (відділ збуту), які виписуються згідно з договорами поставки. При доставці товарів покупцям (роздрібним та іншим підприємствам) власним або орендованим автотранспортом оформляється товарно-транспортна накладна (ф. № 1-ТН).

Для проведення розрахунків з покупцями виписуються рахунки-фактури та інші товаросупровідні документи, які засвідчують факт відвантаження (відпуску) товарів.

Перелік основних первинних документів, які використовуються при організації обліку реалізації товарів (робіт, послуг) в ТОВ «Сучасна безпека»:

- видаткова накладна;
- акт прийому-передачі;
- рахунок-фактура;
- виписка банку – електронний варіант з програми 1-С.
- стадія обробки документів в бухгалтерії ТОВ «Сучасна безпека»;
- перевірка документів за формою, арифметична, по суті;
- оцінка в грошовій формі кожної операції, відображеної в документах (таксування або калькулювання);
- запис на документах бухгалтерських проводок;
- відображення операцій, наведених в документах, в облікових регістрах.

Тривалість складання документу має бути мінімальною. Для цього необхідно обмежити коло осіб, які беруть участь у складанні того чи іншого документу.

Графік документообігу розробляє головний бухгалтер. Затверджується і вводиться в дію цей документ наказом керівника для того, щоб бути безумовно обов'язковим не тільки для облікових, але й для інших працівників, пов'язаних з веденням обліку.

Графік складають у двох примірниках: перший передається структурному підрозділу підприємства і вивішується в офісі або біля робочого місця бригадира (обліковця, старшого робітника), другий - зберігається у Головного бухгалтера.

Графік документообігу в ТОВ «Сучасна безпека» наведено в Додатку 3.

Відповідальність за дотримання графіку документообігу несуть особи, які їх створили та підписали.

Контроль за дотриманням документообігу здійснює Головний бухгалтер.

В графіку рекомендується своєчасно робити необхідні позначки та регулярно повідомляти керівництво підприємства про дотримання встановлених строків здачі документації.

Графіки виправдовують своє призначення тільки при їх неухильному виконанні. За дотриманням графіка повинен здійснюватись поточний контроль. Його результати потрібно враховувати при підведенні підсумків оцінки роботи структурних підрозділів та окремих осіб.

Як було зазначено, основним видом носіїв облікової інформації на етапі первинного обліку є документ (доказ). До бухгалтерських документів ставлять такі вимоги: наявність обов'язкових спеціальних реквізитів, забезпечення контролю за господарськими фактами, виготовлення звітних даних, зручність обробки, чіткість, компактність тощо.

На вибір матеріальних носіїв документів впливають наявність технічних засобів, обчислювальних машин, методика сприйняття первинних

даних (ручним, машинним, автоматичним способами тощо). До цієї роботи, крім бухгалтерів, залучають працівників інших служб — фінансистів, менеджерів, плановиків. Вибір форм первинних документів полегшує наявність типових і уніфікованих форм, виготовлених різними центральними органами — банками, фінансовими органами і т. ін.

Якщо типових або уніфікованих форм первинних документів немає, їх розробляють на підприємстві.

Якщо покупець зареєстрований як платник ПДВ, йому виписується податкова накладна, яка надає право покупцю на включення до податкового кредиту витрат по сплаті ПДВ при придбанні товарів.

Згідно з встановленим законодавством методом нарахування дохід від реалізації визначається в момент відвантаження товарів покупцям, передачі їм права власності на ці товари незалежно від часу надходження платежів.

Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з продажу товарів (робіт, послуг) вважається дата, що припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

- або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника ПДВ як оплата товарів (робіт, послуг), що підлягає продажу, а у разі продажу товарів (робіт, послуг) за готівку — дата їх оприбуткування в касі платника податку;

- або дата відвантаження товарів, а для робіт, послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт, надання послуг платником податків.

Суми одержаних авансів (передоплати) від покупців доходом не визнаються, оскільки покупцеві ще не передані всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на товари. Тому суми одержаних авансів (передоплати) відображаються як кредиторська заборгованість.

Виходячи з розглянутих положень, операції по реалізації товарів зі складів і баз оптового підприємства ТОВ «Сучасна безпека» відображаються в такому порядку (дод. II).

Облік дебіторської заборгованості в системі управління ТОВ «Сучасна безпека» здійснюється з моменту підписання договору, де зазначаються суть та умови угоди, обов'язки сторін щодо виконання умов домовленості та відповідальність сторін у разі порушення таких зобов'язань.

Договір вважається укладеним за умови його підписання учасниками угоди або, крім того, завірення його підписом нотаріуса. На ТОВ «Сучасна безпека» складають декілька видів договорів: договір оренди, договір на видачу позик працівникам, господарські договори.

Юридичне засвідчення співпраці договірними засадами на підприємстві не оформлюється бухгалтерськими записами і не фігурує в облікових регістрах, але відноситься до етапу первинного обліку, оскільки договір містить відомості про господарську операцію, а також є письмовим свідченням, яке фіксує та підтверджує господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації власника на їх проведення. Бухгалтерські записи формуються в момент переходу права власності на товари (роботи, послуги), підставою для здійснення яких є первинні документи.

Первинні джерела інформаційного забезпечення обліку поточної дебіторської заборгованості на ТОВ «Сучасна безпека» це: рахунки-фактури, рахунки, акти приймання-передачі виконаних робіт, наданих послуг, податкові накладні, товарно-транспортні накладні, якщо в розділі «Відомості про вантаж» неможливо перерахувати всі найменування товару. Для погашення дебіторської заборгованості або її забезпечення використовують виписку банку, прибутковий касовий ордер, короткостроковий вексель, розрахунки за бартерним контрактом. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи. Первинні документи і облікові регістри, які пройшли обробку, бухгалтерські звіти і баланси до передачі їх в архів підприємства зберігають в бухгалтерії господарства в закритих шафах.

Первинні документи: облікові регістри, бухгалтерські звіти і баланси передаються в архів. Передачу їх в архів оформляє, забезпечує головний бухгалтер. В архіві документи зберігаються на полицях в хронологічному порядку. Схема обробки первинних документів та обліку дебіторської заборгованості представлено на рис. 2.2.

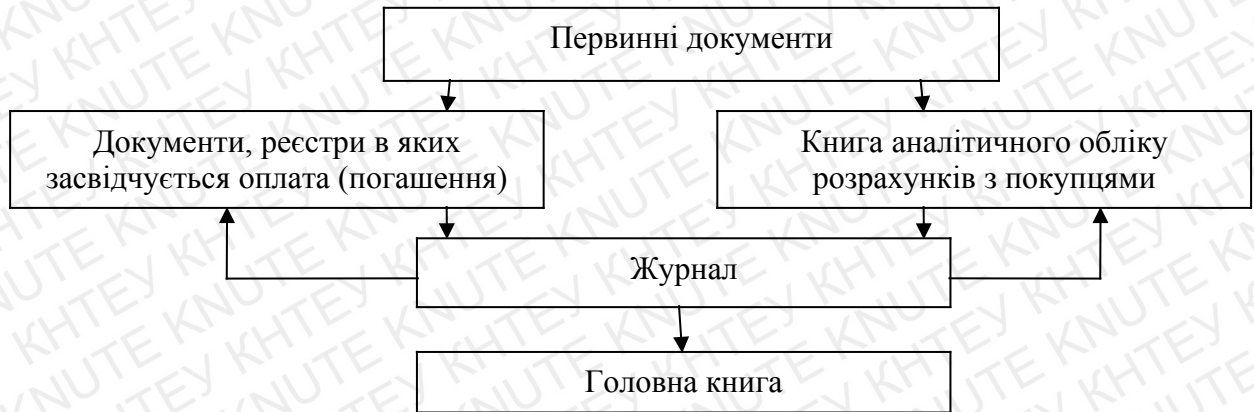


Рис. 2.2. Схема первинного обліку поточної дебіторської заборгованості на ТОВ «Сучасна безпека»

Джерело: узагальнено автором за [47]

Документом, відповідно до якого проводяться розрахунки з покупцями і замовниками є «Рахунок-фактура». При заповненні цього документу вказується покупець чи замовник (в електронному документі покупець обирається з довідника «Контрагенти»), валюта розрахунків, вказується що продається, реквізити договору, строк і вид оплати, кількість, ціна і сума (окремо ПДВ).

Електронний документ «Рахунок-фактура» передбачає розрахунок і відображення знижки, при цьому можуть використовуватися різні способи розрахунку: одним відсотком або сумою для кожного товару окремо, або для накладної в цілому.

Досліджуване підприємство є платником ПДВ, тому в момент виникнення податкового зобов'язання при реалізації товарів, робіт, послуг воно виписує податкову накладну, електронний варіант цього документу також заповнюється.

В процесі господарської діяльності у підприємства виникає необхідність видачі з каси готівки працівникам підприємства під звіт на господарські витрати і службові відрядження. В цьому випадку виникають розрахункові відносини з підзвітними особами.

Направлення працівників підприємства у відрядження здійснюється керівником ТОВ «Сучасна безпека» з оформленням наказу, в якому зазначається: пункт призначення, назва підприємства або організації, куди відправляється працівник, строк і мета відрядження. Наказ про направлення працівника у відрядження є підставою для видачі йому відповідного посвідчення про відрядження.

На підставі розпорядження керівник підзвітним особам видає готівку, що оформлюється видатковим касовим ордером.

В посвідченні про відрядження робиться примітка про суму виданого авансу.

Працівники, які одержують готівку підзвіт, після повернення з відрядження, в встановлені терміни, подають до бухгалтерії підприємства авансовий звіт про витрачені суми, до якого додаються всі виправдовуючі документи.

Бухгалтерська обробка звітів про використання коштів, виданих в підзвіт та на відрядження на досліджуваному підприємстві здійснюється за допомогою бухгалтерської програми.

Для обліку розрахунків з підзвітними особами в програмі «1С:Бухгалтерія 7.7» призначені окрім авансового звіту наступні документи: «Прибуткова накладна», «Видатковий касовий ордер», «Прибутковий касовий ордер».

Факт видачі коштів в підзвіт реєструється документом «Видатковий касовий ордер», повернення невикористаних коштів підзвітною особою в касу підприємства оформлюється за допомогою документа «Прибутковий касовий ордер».

У документі «Прибуткова накладна» встановлено параметр програми «Через підзвітну особу». При включенні вказаної опції вибирається підзвітна особа в реквізиті «Підзвітна особа» і вказується сума до закриття підзвіту працівника. В результаті проведених операцій даний документ обов'язково реєструє оприбуткування запасів придбаних підзвітною особою і відображає дві різні господарські операції, що оформлюються в обліку різним набором проводок.

У першому випадку відбувається часткове закриття або повне закриття взаєморозрахунків з постачальниками чи підрядниками через списання сум, виданих підзвітній особі, у другому випадку відбувається просто списання сум у підзвітної особи.

«Авансовий звіт» у програмі «1С:Бухгалтерія 7.7» є багатофункціональним документом. За допомогою цього документу можна оформити як операцію по розрахунках з підзвітною особою, так і операцію оприбуткування матеріальних активів придбаних підзвітною особою.

При заповненні реквізитів авансового звіту здійснюється вибір підзвітної особи з довідника «Працівники».

В графі «Валюта» зазначається валюта авансового звіту, в якій вказуються суми витрат підзвітної особи. У випадку оформлення документом оприбуткування матеріальних цінностей в полі «Валюта» зазначається гривня, вказується місце зберігання оприбуткованих від підзвітної особи запасів, визначається ставка ПДВ. Під час приймання ТМЦ проводиться їх перевірка за кількістю та якістю, в результаті чого можуть бути виявлені недостача, пересортиця, не належна якість товарів або їх некомплектність чи відсутність супровідних документів постачальника тощо.

При виявленні порушень та розбіжностей при розрахунках з дебіторами на ТОВ «Сучасна безпека» застосовуються відповідні документи.

Відображення на рахунку 36 залежить від першої події:

- відвантаження продукції а потім отримання грошей;
- спочатку передплата покупцями, а потім відвантаження продукції.

Документи, які застосовуються при виявленні порушень та розбіжностей при розрахунках з дебіторами представлені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Документи, що застосовуються при виявленні порушень

| Документи | Характеристика |
|-------------------|---|
| Комерційні акти | Складають представники транспортної організації з метою виявлення обставин, які можуть бути підставою для встановлення вини за порушення договору перевезення вантажів і покладання матеріальної відповідальності на працівників транспорту, відправників та одержувачів вантажів |
| Претензія | Вимога щодо добровільного усунення порушень законодавства. Вона направляється рекомендованим або цінним листом, може бути вручена під розписку |
| Претензійні листи | Листи, які обґрунтовують вимоги однієї організації до іншої стосовно порушення договірних зобов'язань |
| Позовна заява | Документ, який передається до арбітражу або суду з проханням про стягнення з відповідача в примусовому порядку претензійних сум або будь-якого майна |

В табл. 2.1. розкриваючи економічну сутність розрахунків з покупцями і замовниками вказано на можливі порушення і розбіжності, які виникають в процесі поставки продукції, а саме: недостача, пересортиця, неналежна якість товарів, їх некомплектність або відсутність супровідних документів і т.д.

Проте випадки виставлення претензій на підприємстві по одиничні.

Узагальненням відомості обліку дебіторської заборгованості на ТОВ «Сучасна безпека» є оборотно-сальдова відомість по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Ця відомість містить дані бухгалтерського фінансового обліку. За даними оборотно-сальдової відомості можна побачити результати руху дебіторської заборгованості на підприємстві, зробити висновки по обсягам такої заборгованості, тобто збільшилась загальна сума дебіторської заборгованості чи зменшилась та за рахунок яких дебіторів. Бухгалтерські записи з визнання та погашення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги вітчизняних покупців мають такий вигляд (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Відображення операцій з визнання та погашення дебіторської заборгованості на ТОВ «Сучасна безпека»

| № з/п | Зміст господарської операції | Первинний документ | Дебет | Кредит | Сума, грн. |
|-------|---|-----------------------------|-------|--------|------------|
| 1 | ТОВ «Сучасна безпека» відвантажено виробу ПП «Пролісок» | Договір поставки, накладна | 361 | 701 | 240000 |
| 2 | Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ | Податкова накладна | 701 | 641 | 40000 |
| 3 | Списано балансову вартість товарів | Акт купівлі-продажу або ТТН | 902 | 28 | 180000 |
| 4 | Отримано забезпечення зобов'язання з оплати товару у вигляді застави обладнання | Виписка з банку | 06 | - | 300000 |
| 5 | ПАТ придбано за договором купівля-продажу заставлене обладнання | Акт купівлі-продажу | 152 | 631 | 200000 |
| 6 | Відображено податковий кредит з ПДВ | Податкова накладна | 641 | 631 | 40000 |
| 7 | Проведено залік заборгованостей | Бухгалтер-ська довідка | 631 | 361 | 240000 |
| 8 | Списано отримане забезпечення у вигляді застави обладнання | Акт на списання | - | 06 | 300000 |

Джерело: ТОВ «Сучасна безпека»

Зазначені операції відображають операції з визнання та погашення дебіторської заборгованості у регістрах бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» відповідно до вимог нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку.

Побудова аналітичного обліку по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» забезпечує отримання даних про заборгованість, строк сплати по якій ще не настав, а також заборгованість, не сплачену в строк. Відображення операцій по розрахунках з підзвітними особами та розрахунках за виданими авансами мають наступний вигляд (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з підзвітними особами та виданими авансами

| № з/п | Зміст господарської операції | Первинний документ | Дебет | Кредит | Сума, грн. |
|-------|---------------------------------------|--------------------------|-------|--------|------------|
| 1 | Видані грошові кошти із каси під звіт | Видатковий касовий ордер | 372 | 301 | 4000 |

| | | | | | |
|---|---|---|----------|-----|------|
| 2 | Придбані ТМЦ за рахунок підзвітних сум | Товарний чек. Звіт про використання коштів | 20,21,22 | 372 | 3500 |
| 3 | Списані витрати на відрядження | Акт на списання. Звіт про використання коштів | 92 | 372 | 3500 |
| 4 | Повернення невитрачених підзвітних сум в касу | Прибутковий касовий ордер | 301 | 372 | 500 |
| 5 | Утримання неповернутих підзвітних сум із зарплати | Розрахункова відомість | 66 | 372 | 500 |

Джерело: ТОВ «Сучасна безпека»

Зазначені операції відображають операції з обліку розрахунків з підзвітними особами та виданими авансами у регістрах бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» відповідно до вимог нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку.

У діяльності підприємства трапляються випадки, коли при покупці товарів чи наданні послуг іншими підприємствами права і інтереси ТОВ «Сучасна безпека» порушуються. З метою врегулювання відносин підприємство звертається до «порушника» з письмовою претензією. Виставлення претензії для ТОВ є одним із дієвих способів врегулювання спірних ситуацій. Претензія підписується керівником або заступником керівника підприємства та надсилається адресатові рекомендованим (цінним) листом чи вручається під розписку. Відображення операцій за претензією у бухгалтерському та податковому обліку надано в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків операцій з претензії на
ТОВ «Сучасна безпека»**

| № з/п | Зміст господарської операції | Первинний документ | Дебет | Кредит | Сума, грн. |
|-------|--|--------------------|-------|--------|------------|
| 1 | Здійснена передплата виробу | Виписка банку | 371 | 311 | 1800 |
| 2 | Відображений податковий кредит з ПДВ | Податкова накладна | 641 | 644 | 300 |
| 3 | Оприбутковані фактично одержані | накладна | 202 | 631 | 1375 |
| 4 | Відображена сума податкового кредиту з ПДВ, що відповідає вартості фактично оприбуткованих виробів | Податкова накладна | 644 | 631 | 275 |
| 5 | Здійснений залік раніше сплачених | Бухгалтерська | 631 | 371 | 1650 |

| | | | | | |
|----|---|-----------------------------|-----|-----|-----|
| | виробів | довідка | | | |
| 6 | Пред'явлена претензія на суму неякісних виробів | Акт розрахункової претензії | 374 | 371 | 150 |
| 7 | Відображена сума претензії в частині штрафних санкцій за порушення умов договору | Договір | 374 | 715 | 100 |
| 8 | Відображена вартість виробів, поставлених в рахунок погашення претензії | накладна | 282 | 631 | 125 |
| 9 | Відображений податковий кредит з ПДВ | Податкова накладна | 644 | 631 | 25 |
| 10 | Списана вартість погашеної претензії | Акт списання | 631 | 374 | 150 |
| 11 | Одержані кошти як оплата за фінансові санкції | Виписка банку | 311 | 374 | 100 |
| 12 | Списана на фінансовий результат в кінці звітнього періоду сума одержаних штрафних санкцій оборотних активів | Бухгалтерська довідка | 715 | 791 | 100 |

Джерело: ТОВ «Сучасна безпека»

Зазначені операції відображають розрахунки операцій з претензій у регістрах бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» відповідно до вимог нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку.

Розглянемо особливості відображення у бухгалтерському та податковому обліку підприємства наслідки розкрадання необоротних та оборотних активів.

У бухгалтерському обліку наслідки крадіжки на ТОВ «Сучасна безпека» відобразимо за допомогою табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Кореспонденція рахунків з відображення крадіжки у бухгалтерському обліку

| № з/п | Зміст господарської операції | Первинний документ | Дебет | Кредит | Сума, грн. |
|---------------------|--|--------------------|-------|--------|------------|
| 1 квартал 2017 року | | | | | |
| 1 | Списано суму накопиченого зносу основних засобів | Акт на списання ОЗ | 131 | 106 | 1600 |
| 2 | Списано залишкову вартість об'єкта основних засобів | Акт на списання ОЗ | 947 | 106 | 2400 |
| 3 | Суму зазнаних збитків (залишкову вартість вкраденого) враховано на позабалансовому рахунку | Акт на списання ОЗ | 072 | - | 2400 |
| 4 | Зменшено суму податкового кредиту з ПДВ | Податкова накладна | 947 | 641 | 480 |
| 2 квартал 2017 року | | | | | |

| | | | | | |
|-----|---|-----------------------------------|------------|------------|--------------|
| 5 | Відображено суму, яку за рішенням суду має компенсувати підприємству винна особа, у тому числі: | Розрахунок бухгалтерії | 375 | 716 | 480 |
| 5.1 | Нараховано компенсацію винній особі на суму ПДВ | Податкова накладна | 375 | 716 | 2400 |
| 5.2 | сума фактичного збитку ТОВ (залишкова вартість об'єкта основних засобів) | Договір | 375 | 716 | 2880 |
| 5.3 | різниця між розрахунковою величиною відшкодування, сумою фактично зазнаних збитків та ПДВ | Договір | - | 072 | 2400 |
| 6 | Списано з позабалансового рахунку суму збитку | Акт на списання | 716 | 641 | 840 |
| 7 | Відображено податкове зобов'язання з ПДВ | Податкова накладна | 716 | 642 | 2880 |
| 8 | Нараховано перевищення суми збитку над фактичною нестачею до бюджету | Бухгалтерська довідка | 301 | 375 | 5760 |
| 9 | Внесено до каси підприємства кошти винною особою | ПКО | 301 | 375 | 2880 |
| 10 | Перераховано суму перевищення до бюджету | Платіжне доручення, виписка банку | 641 | 311 | 480 |
| 11 | Визначено фінансовий результат | Розрахунок бухгалтерії | 716 793 | 793 947 | 2400 2880 |

Джерело: ТОВ «Сучасна безпека»

Зазначені операції відображають рахунки з крадіжки у регістрах бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» відповідно до вимог нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку.

На підприємстві здійснюється видача позик робітникам. Рішення про надання приймається власником підприємства або уповноваженою особою на підставі заяви працівника. Облік за такими операціями здійснюється на рахунку 377.2 «Розрахунки з іншими дебіторами (позики до року)».

Бухгалтерські підсумки формуються програмою «1С:Бухгалтерія 7.7» за найрізноманітніші проміжки часу: день, місяць, квартал, рік. Програма автоматично підтримує їх в актуальному стані при будь-яких змінах, викликаних введенням нових проводок і бухгалтерських операцій.

2.2. Особливості обліку і оподаткування операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі

За результатами дослідження встановлено, що існуючий перелік статей балансу не забезпечує повноту та достовірність інформації про суми дебіторської заборгованості, необхідної зацікавленим користувачам облікової інформації. Так, зокрема Ю. М. Лазебна [67] пропонує відобразити в балансі у додатковій статті «Різниця між обліковою та теперішньою вартістю довгострокової дебіторської заборгованості, на яку нараховуються відсотки». На нашу думку, такий підхід не є виправданим, оскільки потребує складних математичних розрахунків для визначення вартості дебіторської заборгованості, що, у свою чергу, ускладнить роботу бухгалтера.

Власова І. О. [68] вважає, що необхідно розділити рядок форми №1 баланс (звіт про фінансовий стан) «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за первісною вартістю» на два: «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за первісною вартістю, термін сплати якої не настав» та «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за первісною вартістю, не сплачена в належний термін». На думку автора, такі пропозиції нададуть можливість посилити аналітичну цінність балансу, його інформативність, співставність показників.

Вважаємо за необхідне не погодитися з такою думкою, оскільки в національних та міжнародних стандартах бухгалтерського обліку існують різні підходи до оцінки поточної дебіторської заборгованості залежно від умов її виникнення. Так, зокрема виділяють первісну, переоцінену, фактичну й справедливу вартість тощо. Проте, автор вважає, що дебіторську заборгованість слід відображати лише за первісною вартістю, що не сприятиме достовірному відображенню таких активів у фінансовій звітності.

Пропонуємо вдосконалити існуючу методику відображення дебіторської заборгованості у формі №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) на підприємстві (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Удосконалена форма №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан)

| | |
|------------------|------------------------|
| Існуюча методика | Запропонована методика |
|------------------|------------------------|

| Найменування показника | Код рядка | Найменування показника | Код рядка |
|---|-----------|---|-----------|
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | Довгострокова дебіторська заборгованість: | X |
| | | - монетарна заборгованість | 1041 |
| | | - немонетарна заборгованість | 1042 |
| Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги: | 1125 | Розрахунки за сумнівною заборгованість | 1123 |
| | | Немонетарна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги | 1124 |
| | | Монетарна дебіторська заборгованість за товар, роботи, послуги: | X |
| | | - чиста реалізаційна вартість | 1125 |
| | | - первісна вартість | 1126 |
| | | - резерв сумнівних боргів | 1127 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: | x | Монетарна дебіторська заборгованість за розрахунками: | x |
| - за виданими авансами | 1130 | - з нарахованих доходів | 1130 |
| - з бюджетом | 1135 | - інша поточна дебіторська заборгованість | 1140 |
| - у тому числі з податку на прибуток | 1136 | Немонетарна дебіторська заборгованість за розрахунками: | x |

Продовження табл. 2.6

| | | | |
|---|------|--------------------------------------|------|
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | - за виданими авансами | 1150 |
| | | - з бюджетом | 1160 |
| | | - у тому числі з податку на прибуток | 1170 |

Джерело: узагальнено автором самостійно

Відображення в балансі (звіті про фінансовий стан) інформації про дебіторську заборгованість в розрізі монетарної і немонетарної заборгованості забезпечать об'єктивною й достовірною інформацією про реальну вартість грошових коштів, що не надійшли від розрахунків з дебіторами. Важливість такого розмежування полягає в тому, що немонетарні статті активу, що відображають напрями вкладення коштів підприємства, фактично є витратами, що відносяться до майбутніх періодів, що формує правило їх оцінки в історичних цінах (за собівартістю). Витрати підприємства - це інвестиції грошових коштів.

Звідси, капіталізація витрат - це трансформація монетарних статей активу в немонетарні або формування немонетарних статей активу за

рахунок майбутнього відтоку монетарних статей, тобто за рахунок утворення кредиторської заборгованості. Ці витрати зменшать фінансовий результат в тих звітних періодах, коли організація завдяки цим витратам отримає доходи.

Таким чином, запропоновані зміни підвищать рівень якості дебіторської заборгованості й контролю за рухом готівкових коштів, необхідної для зацікавлених користувачів облікової інформації та забезпечать здійснення більш ґрунтовного фінансового аналізу для цілей управління.

Наступною формою, що потребує вдосконалення в частині відображення дебіторської заборгованості є форма №2 звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід). В даному питанні вважаємо за доцільне послуговуватися міжнародною практикою. За МСБО 1 «Інший сукупний дохід» включає статті доходів і витрат, які не визнані у складі прибутку або збитку, як того вимагають або допускають інші МСФЗ. Розділ «Інший сукупний дохід» повинен представляти статті, що відображають суми іншого сукупного доходу за період, класифіковані за своїм характером на дві групи. Це статті іншого сукупного доходу, які:

1. не будуть згодом рекласифіковані до складу прибутку або збитку (зокрема, фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід);
2. або згодом будуть рекласифіковані до складу прибутку за виконанням певних умов.

За НП(С)БО 1 стаття «Інший сукупний дохід» не має чіткої деталізації. Інший сукупний дохід представлений окремими статтями з можливих запропонованих МСБО 1, всі інші потрапили до складу інших. Відсутній розподіл статей на дві групи, залежно від можливості їх рекласифікації, що не сприятиме достовірному відображенню таких активів у фінансовій звітності. Тому вважаємо за доцільне удосконалити форму №2 Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) з урахуванням міжнародної практики (табл. 2.7).

Запропонована форма №2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід)

| Існуюча методика | | Запропонована методика | |
|------------------------|-----------|--|-----------|
| Найменування показника | Код рядка | Найменування показника | Код рядка |
| Інший сукупний дохід | 2445 | Інші сукупні прибутки: | |
| | | Курсові різниці при переведенні звітів закордонних господарських одиниць | 2445 |
| | | Чистий прибуток від фінансових активів доступний для продажу | 2446 |
| | | Чистий прибуток за операціями хеджування доступний для продажу | 2447 |
| | | Переоцінка основних засобів | 2448 |
| | | Актuarні прибутки за пенсійними програмами з визначеною виплатою | 2449 |
| | | Частка іншого сукупного прибутку в асоційованих підприємствах | 2450 |
| | | Податок на прибуток, пов'язаний з компонентами іншого сукупного прибутку | 2451 |

Джерело: узагальнено автором самостійно

Відображення в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) інформації про інший сукупний дохід за період, класифікованої за своїм характером на дві групи забезпечить об'єктивною й достовірною інформацією про фінансові активи. Запропоновані зміни у формі звітності підвищать рівень контролю за рухом активів, необхідного для зацікавлених користувачів облікової інформації та забезпечать здійснення більш ґрунтовного економічного аналізу для цілей управління.

Однією з форм фінансової звітності, яка відображає детальну інформацію про дебіторську заборгованість за строками її погашення є форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». Крім того, пропонуємо виділити аналітику за грошовою ознакою, яка дозволить відразу побачити стан монетарної і немонетарної дебіторської заборгованості за строками її непогашення (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Запропонована форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» Розділ ІХ

«Дебіторська заборгованість»

| Найменування показника | Код рядка | Всього на | В т.ч. за строками непогашення | | | | | | |
|------------------------|-----------|-----------|--------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|
| | | | До 3- | Від 2 | Від 6 | Разом | Від 1 | Від 3 | Більше |

| | | к.року | х міс | до 6 міс | до 12 міс | за рік | до 3р. | до 5р. | 5р. |
|---|-----|--------|-------|-------------|--------------|--------|--------|--------|-----|
| Довгострокова дебіторська заборгованість, з них: | 940 | 200 | X | X | X | X | 450 | - | - |
| - монетарна заборгованість | 941 | 200 | X | X | X | X | 450 | - | - |
| Монетарна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги | 950 | | | | | | X | X | X |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками, з них: | 951 | | | | | | X | X | X |
| - монетарна заборгованість | 952 | | | | | | X | X | X |
| Розрахунки за сумнівною заборгованістю | 955 | | | | | | X | X | X |

Джерело: узагальнено автором самостійно

Запропонована форма «Приміток до річної фінансової звітності» є більш доцільною для підсумкового узагальнення інформації, оскільки є розгорнутою та дозволяє отримувати достовірну інформацію в розрізі монетарної і немонетарної дебіторської заборгованості. Важливою складовою фінансової звітності підприємства є внутрішня бухгалтерська звітність. Це звітність, яка складається бухгалтером-аналітиком та подається власнику чи керівнику підприємства і використовується для прийняття управлінських рішень, основною метою якої є надання оперативної релевантної інформації відповідно до вимог управлінського персоналу.

Безверхня Ю. В. вважає, що постійно зростаюча концентрація капіталу, високий рівень зовнішньої та внутрішньої конкуренції, непередбачуваність інфляційних рухів, навіть у країнах зі стабільними грошовими системами, значний ріст виробничих витрат і частки доданої вартості у собівартості продукції, та інші фактори, специфічні для сучасного бізнесу – все це обумовлює посилений інтерес до внутрішнього й управлінського обліку [69].

Тому така інформація потребує систематизації для прийняття відповідних рішень, що робить актуальним питання правильного та своєчасного складання управлінської звітності. Тому вважаємо доцільним розробку форми внутрішньої звітності, що дасть змогу надавати інформацію про дебіторську заборгованість за формою погашення (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Запропонована форма внутрішнього бухгалтерського звіту про дебіторську заборгованість

| № | Показник | Облікові дані, тис.грн. | | | | Відхилення | | | | | |
|-----|---|-------------------------|------|-------|------|------------|----|------------|-----|------------|----|
| | | Iкв | IIкв | IIIкв | IVкв | Iкв/IIкв | | IIкв/IIIкв | | IIIкв/IVкв | |
| | | | | | | +/- | % | +/- | % | +/- | % |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 1 | Заборгованість вітчизняних покупців та замовників, в.ч. | 50 | 80 | 20 | 20 | 30 | 60 | -60 | -75 | 0 | 0 |
| 1.1 | - монетарна заборгованість | 20 | 30 | 10 | 15 | 10 | 50 | -20 | -67 | 5 | 50 |
| 1.2 | - немонетарна заборгованість | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 2 | Заборгованість іноземних покупців і замовників, в.ч. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 2.1 | - монетарна заборгованість | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

Продовження табл 2.9

| | | | | | | | | | | | |
|-----|---|----|----|----|----|----|----|-----|-----|----|----|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 2.2 | - немонетарна заборгованість | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3 | Заборгованість покупців і замовників, що визнана сумнівною, в т.ч. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3.1 | - монетарна заборгованість | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3.2 | - немонетарна заборгованість | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 4 | Загальна сума заборгованості покупців і замовників (S(p.1,2,3), в т.ч.: | 50 | 80 | 20 | 20 | 30 | 60 | -60 | -75 | 0 | 0 |
| 4.1 | - монетарна заборгованість (S(p.1.1,2.1,3.1)) | 20 | 30 | 10 | 15 | 10 | 50 | -20 | -75 | 0 | 0 |
| 4.2 | - немонетарна заборгованість (S(p.1.2,2.2,3.2)) | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

Джерело: узагальнено автором за [48]

Такий внутрішній звіт повинен складатися бухгалтером з розрахунків дебіторської заборгованості та затверджуватися і підписуватися головним бухгалтером підприємства, хоча можливий варіант його складання самим головним бухгалтером, але в такому випадку спеціаліст відповідальний за дану ділянку бухгалтерського обліку повинен бути ознайомлений з його змістом під підпис.

Такий порядок надасть змогу підвищити якість інформації, що міститься в звіті та є джерелом додаткового контролю за достовірністю

наведених даних. Формування такої звітності суттєво не ускладнить обліковий процес, проте надасть змогу забезпечити дієвий контроль цільового використання отриманих грошових коштів від різних дебіторів та упереджувати ризик несвоєчасного погашення.

Запропоновані удосконалення ф. 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) та ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності» в частині відображення інформації про монетарну і немонетарну заборгованість дозволять деталізувати інформацію необхідну, насамперед, для зовнішніх користувачів. А також доповнення форми № 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) за міжнародними стандартами дозволять усунути суперечності національного законодавства з питань звітності про фінансові активи і ефективно управляти ними на підприємстві.

Дебіторська заборгованість, як фінансовий інструмент має значний вплив на управління діяльністю підприємства в цілому. Застосування запропонованих форм фінансової звітності у поєднанні з використанням форм внутрішньої управлінської звітності позитивно вплине на ефективне проведення аналізу дебіторської заборгованості як фінансового активу підприємства, що дозволить отримати більш точну та достовірну інформацію про неї без додаткових затрат часу та облікових робіт. Така інформація надасть можливість динамічно розпоряджатися фінансовими ресурсами відповідно до потреб господарства.

Витрати - сума будь-яких витрат платника податків у грошовій, матеріальній чи нематеріальній формах, що здійснюються для проведення господарської діяльності платника податків, у результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, унаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення чи розподілу власником) (п.п. 14.1.27 ПКУ).

Склад витрат, наведений у розділі III ПКУ, за виглядом дуже схожий на витрати, що відображаються в бухгалтерському обліку, але це тільки на перший погляд (див. табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Класифікація витрат згідно з ПКУ

| Вид витрат | Які витрати відносяться | Дата виникнення | Примітки |
|--------------------------------|--|---|--|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Витрати операційної діяльності | Собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг) (п. 138.8 ПКУ) | У тому звітному періоді, в якому визнано доходи від реалізації таких товарів (робіт, послуг) (п. 138.4 ПКУ) (1) | Собівартість придбаних та реалізованих товарів формується згідно з ціною їх придбання з урахуванням ввізного мита і витрат на доставку та доведення до стану, придатного до продажу (п. 138.6 ПКУ) |
| Інші витрати (2) | - ЗВВ (п.п. 138.10.1); - адміністративні витрати (п.п. 138.10.2); - витрати на збут (п.п. 138.10.3); | У тому звітному періоді, в якому здійснено витрати (п. 138.5 ПКУ)(3) | За новими правилами податкового обліку ЗВВ не включаються до собівартості продукції (робіт, послуг), а відносяться до складу інших |

Продовження табл. 2.10

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|
| | - інші операційні витрати (п.п. 138.10.4); - фінансові витрати (п.п. 138.10.5); - інші витрати звичайної діяльності (п.п. 138.10.6); - витрати, не віднесені до складу витрат минулих звітних періодів у зв'язку із втратою, знищенням або псуванням документів, підтверджені такими документами у звітному періоді (п.п. 138.11 ПКУ)(4); - інші витрати (п.п. 138.12 ПКУ)(5) | | витрат. У цьому полягає принципова відмінність між податковим та бухгалтерським обліком таких витрат. Однак відповідно до останніх змін бухгалтерську собівартість тепер можна визначати за податковими правилами (докладніше про це див. у розділі «Собівартість продукції (робіт, послуг)» цієї статті) |

(1) Якщо платник податків здійснює виробництво товарів, виконання робіт, надання послуг з довготривалим (понад один рік) технологічним циклом виробництва за умови, що договорами, укладеними таких товарів, виконання робіт, надання послуг, не передбачено поетапного їх здавання, до

витрат звітного податкового періоду включаються витрати, пов'язані з виробництвом таких товарів, виконанням робіт, наданням послуг у цьому періоді (абзац другий п. 138.2 ПКУ).

(2) Витрати, що не враховуються при визначенні оподаткованого прибутку, наведено у ст. 139 ПКУ.

Виходячи з вищевикладеного, підприємство ТОВ «Сучасна безпека» має право врахувати понесені витрати в тому періоді, в якому отримані первинні документи, що підтверджують здійснення платником податку витрат, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку, та інших документів, встановлених розділом II ПКУ.

Податковий облік на ТОВ «Сучасна безпека» - це підсистема бухгалтерського обліку, яка за певними правилами, затвердженими державою, виконує функції нарахування та сплати податків відповідним державним органам.

Обрана підприємством методика ведення бухгалтерського обліку та формування інформації для складання податкової звітності повинна бути закріплена у наказі «Про облікову політику підприємства».

2.3. Управлінський облік операцій з обліку реалізації товарів в оптовій торгівлі

Витрати на реалізацію товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека» характеризують ефективність управлінської діяльності на підприємстві загалом, оскільки відображають сукупні затрати живої й уречевленої праці, тобто поєднання основних засобів, сировини й матеріалів за допомогою праці робітників підприємства. Рациональність такого поєднання залежить від якості управлінських рішень. Таким чином, у витратах відображається рівень управлінського обліку на підприємстві, оскільки вся діяльність менеджерів

центрів відповідальності спрямована в підсумку на мінімізацію затрат живої й уречевленої праці. Необхідну ж інформацію для прийняття обґрунтованих рішень менеджерів центрів відповідальності про доцільність витрачання сировини й матеріалів, праці робітників, використання машин і механізмів, інших основних засобів забезпечує, як відомо, управлінський облік.

Окремі автори в зв'язку з цим навіть вважають, що основним змістом управлінського обліку є облік затрат. Хоч таке визначення дещо однобічне і звужує предмет управлінського обліку, слід визнати, що певні підстави для такого трактування є. За оцінками зарубіжних дослідників, на кожную грошову одиницю вартості збуту товарів дев'яносто п'ять копійок іде на різні витрати. В зв'язку з цим знання динаміки цих витрат - головна попередня умова планування діяльності менеджерів центрів відповідальності.

Необхідно зазначити, що витрати на реалізацію товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека» є також об'єктом фінансового обліку. Однак мета фінансового обліку відрізняється від визначеної в управлінському обліку витрат. Метою фінансового обліку є забезпечення звітною інформацією про витрати зовнішніх користувачів. Тому в ньому формуються узагальнені (синтезовані) дані про витрати на реалізацію товарів загалом за елементами "Матеріальні затрати", "Витрати на оплату праці", "Відрахування на соціальні заходи", "Інші операційні витрати", подані в звіті про сукупні доходи ф. № 2, - документі зовнішньої звітності. Подається така інформація після завершення звітного періоду (кварталу, року).

Управлінський облік витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» має за мету забезпечення інформацією менеджерів підприємства для прийняття ними обґрунтованих рішень щодо ефективного використання праці та основних засобів. Тому інформація про витрати на реалізацію товарів в управлінському обліку має бути якнайдетальніша і оперативна. Цінною вона для менеджерів центрів відповідальності може бути лише за умови, що вона конкретизована і надається їм, як правило, до завершення процесу реалізації або й до його початку - як прогнозна. За свідченням

зарубіжних дослідників, менеджери віддають перевагу своєчасній інформації, що може бути не настільки точною, перед уточненою, але поданою тоді, коли вплинути на процес формування витрат уже неможливо.

Витрати на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» в управлінському обліку також узагальнюються, але з метою забезпечення аналітичності інформації, що дає змогу оцінювати ефективність витрат за кожним центром відповідальності окремо. Ефективною управлінська діяльність може бути лише у випадках, коли менеджери отримують вичерпну інформацію про взаємозв'язок витрат за кожним їхнім елементом (а не за сукупністю "матеріальні витрати" чи інші групи, як у фінансовому обліку) з реалізацією конкретних видів (найменувань) товарів (робіт, послуг).

Оскільки управлінська діяльність менеджерів будь-якого підприємства в умовах ринку спрямована на отримання максимально можливої суми прибутку, що визначається як різниця між цінами продажу (доходами) і собівартістю реалізації товарів (робіт, послуг), то реальний вплив на прибутковість підприємства ТОВ «Сучасна безпека» менеджери можуть здійснювати лише через формування витрат, оскільки ціновий фактор від них, як правило, не залежить, бо формується в результаті попиту та пропозиції [4].

Порядок віднесення витрат залежить від кількості та взаємозв'язку об'єктів.

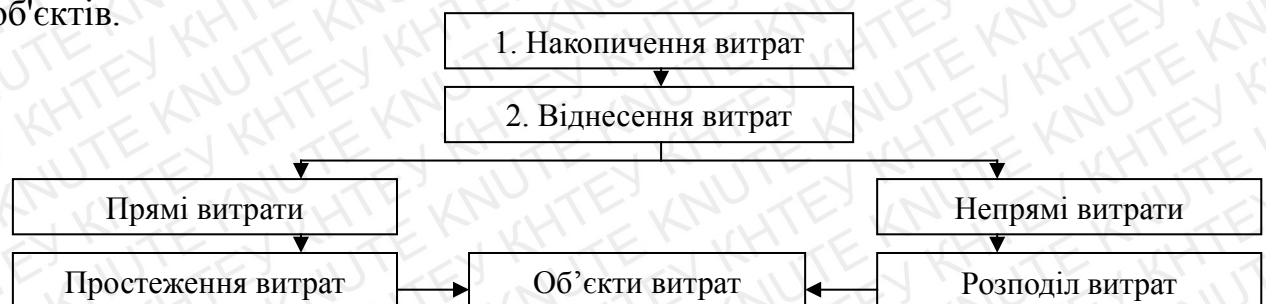


Рис. 2.3. Система виробничого обліку [5, с.100]

Можна розрахувати ставку розподілу накладних витрат підрозділу між виробами або замовленнями.

$$\text{Ставка розподілу накладних витрат} = \frac{\text{загальні накладні витрати підрозділу}}{\text{загальне значення бази розподілу}}, \quad (2.1)$$

Ця ставка може бути розрахована, виходячи з фактичних або бюджетних (планових) показників.

Розподіл накладних витрат на основі фактичних показників діяльності створює певні проблеми, особливо в сезонних та циклічних виробництвах. Річ у тому, що при зміні обсягу виробництва відповідно змінюється величина накладних витрат, що припадає на одиницю товарів.

Це у свою чергу призводить до постійного коливання цін. Тому в зарубіжній практиці найчастіше застосовують заздалегідь визначену ставку розподілу накладних витрат.

$$\text{Заздалегідь визначена ставка розподілу накладних витрат} = \frac{\text{допоміжні виробничі накладні витрати підрозділу}}{\text{бюджетна база розподілу}} \quad (2.2)$$

Застосування такої ставки дає змогу визначити собівартість товарів відразу після її виготовлення (не чекаючи кінця місяця, коли буде підраховано загальну суму фактичних накладних витрат) та уникнути коливання собівартості одиниці товарів внаслідок коливання обсягів діяльності [6].

В управлінському обліку загальновиробничі витрати відносяться до накладних витрат, що включаються у собівартість товарів.

Управлінський облік витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» здійснюється за різними об'єктами, що визначаються специфікою підприємства. Чим більше видів товарів (робіт, послуг) реалізує підприємство, тим більше об'єктів (рахунків) аналітичного обліку відкривають в управлінському обліку. Всередині цих рахунків витрати на реалізацію товарів обліковують за встановленими елементами, котрі групують у статті. У фінансовому обліку достатньо узагальнених даних за

наведеними вище групами елементів витрат, необхідних для складання зовнішньої звітності. У зв'язку з цим до синтетичних рахунків класу 8 "Витрати за елементами", призначених для фінансового обліку витрат, аналітичних рахунків не відкривають [7].

В управлінському обліку творчо застосовують різні методики класифікації витрат, калькуляції собівартості товарів залежно від визначеної мети перед менеджерами конкретних центрів відповідальності. Фінансовий облік витрат жорстко регламентований Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", а класифікація обмежується лише групами елементів, передбаченими у звіті про сукупні доходи, ф. № 2.

Управлінський облік забезпечує інформацією менеджерів для прийняття ними рішень. У зв'язку з цим в управлінському обліку витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» широко застосовують конструктивні та прогнозні розрахунки, експертні оцінки поведінки витрат до їх здійснення. Фінансовий облік відображає лише фактографічну інформацію про витрати, які вже відбулись.

Разом з тим, управлінський і фінансовий облік витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» взаємопов'язані. Їхні дані відображаються здебільшого за однаковими первинними документами, на основі даних про витрати визначаються прибутки чи збитки в системі рахунків фінансового обліку, зрештою загалом по підприємству сума витрат є однаковою, незалежно від того, за якою підсистемою обліку вона відображається.

Прийняття управлінських рішень - неперервний процес. Як відомо, менеджери мають ненормований робочий день, що у вузькому розумінні здебільшого вважається за невизначеність для них початку й закінчення роботи в офісі підприємства. На практиці це у багатьох випадках не має нічого спільного з вимогами управлінського обліку, оскільки значна кількість менеджерів, згідно з таким розумінням, не дотримується графіків роботи, чим зумовлює організаційні недоліки процесу управління, і як наслідок, - низьку ефективність діяльності ТОВ «Сучасна безпека».

Ідеальним менеджером, на нашу думку, може бути такий, який поряд з високим ерудованості і професіоналізму, вміє таким чином організувати робочий день, протягом якого своєчасно прийматиме необхідні управлінські рішення, що є лише його сферою компетенції.

Однак ця вимога, крім дотримання певного усталеного режиму роботи менеджерів, відомою всім зацікавленим особам (як працівникам підприємства, так і партнерам), передбачає необхідну їх поінформованість про стан справ на підприємстві як основи для прийняття управлінських рішень.

При цьому слід пам'ятати, що в підсумку всі рішення менеджерів зводяться до забезпечення максимально можливого, при певній кон'юнктурі на ринку, прибутку. У зв'язку з цим менеджерам доводиться постійно аналізувати рівень витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека», оскільки їхній вплив на зовнішні фактори, як правило, обмежений. Тому пошук резервів збільшення прибутку переважно перебуває в площині мінімізації витрат на одиницю товарів, що виробляється на підприємстві. Звичайно, при цьому враховується попит на неї на ринку, оскільки однобічний підхід лише з позицій мінімізації витрат може замість користі принести шкоду, коли при насиченості ринку доведеться збувати товари за демпінговими цінами.

Тому аналіз поведінки витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» в управлінському обліку застосовується лише як один із ряду інших складових, що в системі дають змогу менеджерам приймати оптимальні рішення.

У той же час треба зазначити, що аналіз поведінки витрат на реалізацію товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека» є одним із найважливіших аспектів управлінського обліку, оскільки оцінка менеджерами такої інформації дає змогу сформулювати їм уявлення не тільки власне про витрати, але набагато ширше - про запаси, організацію їхнього постачання на підприємство, ефективність використання праці, основних

засобів, можливість розширення ринку збуту шляхом надання скидок покупцям до максимально можливого рівня тощо.

Зокрема, в умовах ринку нарощування обсягів реалізації товарів можна забезпечити (за дотримання її високої якості) при поступовому зменшенні реалізаційної ціни. Однак останнє можливе до певної межі.

Саме визначення такої межі є одним із важливих завдань в управлінському обліку, мету називають критичною ("мертвою") точкою (або точкою беззбитковості) при реалізації певного обсягу товарів, тобто такої, де затрати дорівнюють виручці від реалізації, а отже, прибутку чи збитку немає. Таку точку визначають, як правило, за допомогою способів графічного зображення або рівняння чи маржинального доходу.

Графічне визначення критичної ("мертвою") точки представлено на рис. 2.4.

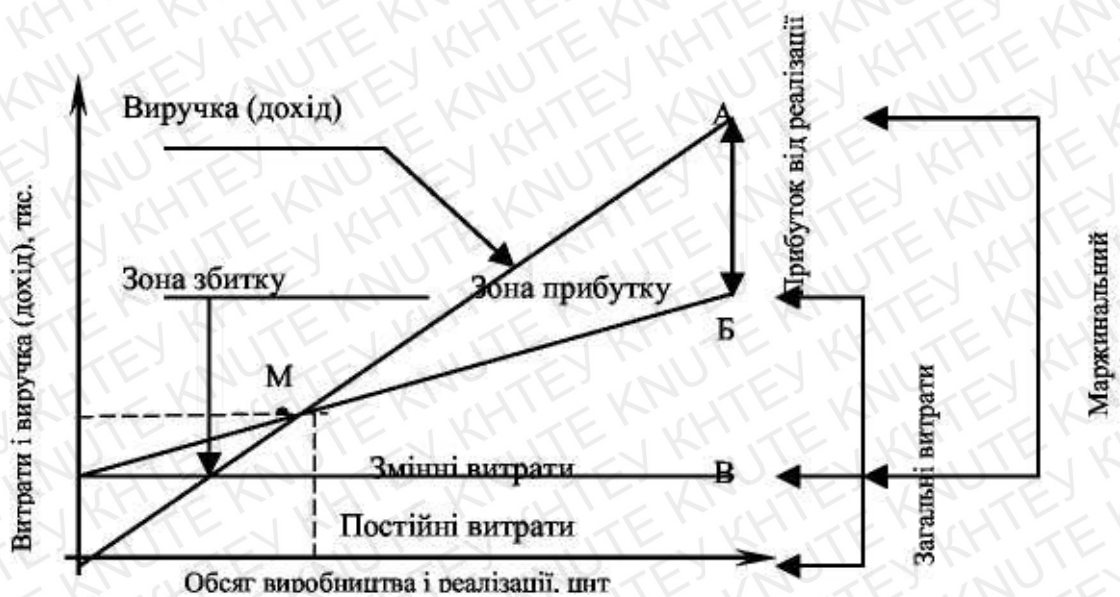


Рис. 2.4. Критична точка обсягу реалізації

Варто наголосити, що визначення точки беззбитковості дає змогу виробити стратегію діяльності ТОВ «Сучасна безпека». Тому такий аналіз поведінки витрат має бути прогностичним, а не ретроспективним. Адже фактичні дані про рентабельність чи збитковість на підприємстві забезпечує фінансовий облік, а тому дублювати їх в управлінському обліку немає

потреби. Таким чином, визначення точки беззбитковості є одним із найважливіших заходів щодо активного впливу менеджерів на майбутні витрати на еалізацію товарів підприємства.

Разом з тим, зазначений метод не слід переоцінювати. Умови, як правило, доволі часто змінюються, тому поведінка витрат на реалізацію товарів залежить від багатьох інших, крім обсягу товарів, факторів, насамперед вартості сировини, енергії, робочої сили, продуктивності праці, змін у технології, непередбачуваних обставин, у т. ч. і форс-мажорних.

Тому в управлінському обліку важливим є не тільки аналіз поведінки витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» у певній діяльності, що називають сферою релевантності, ай в умовах невизначеності.

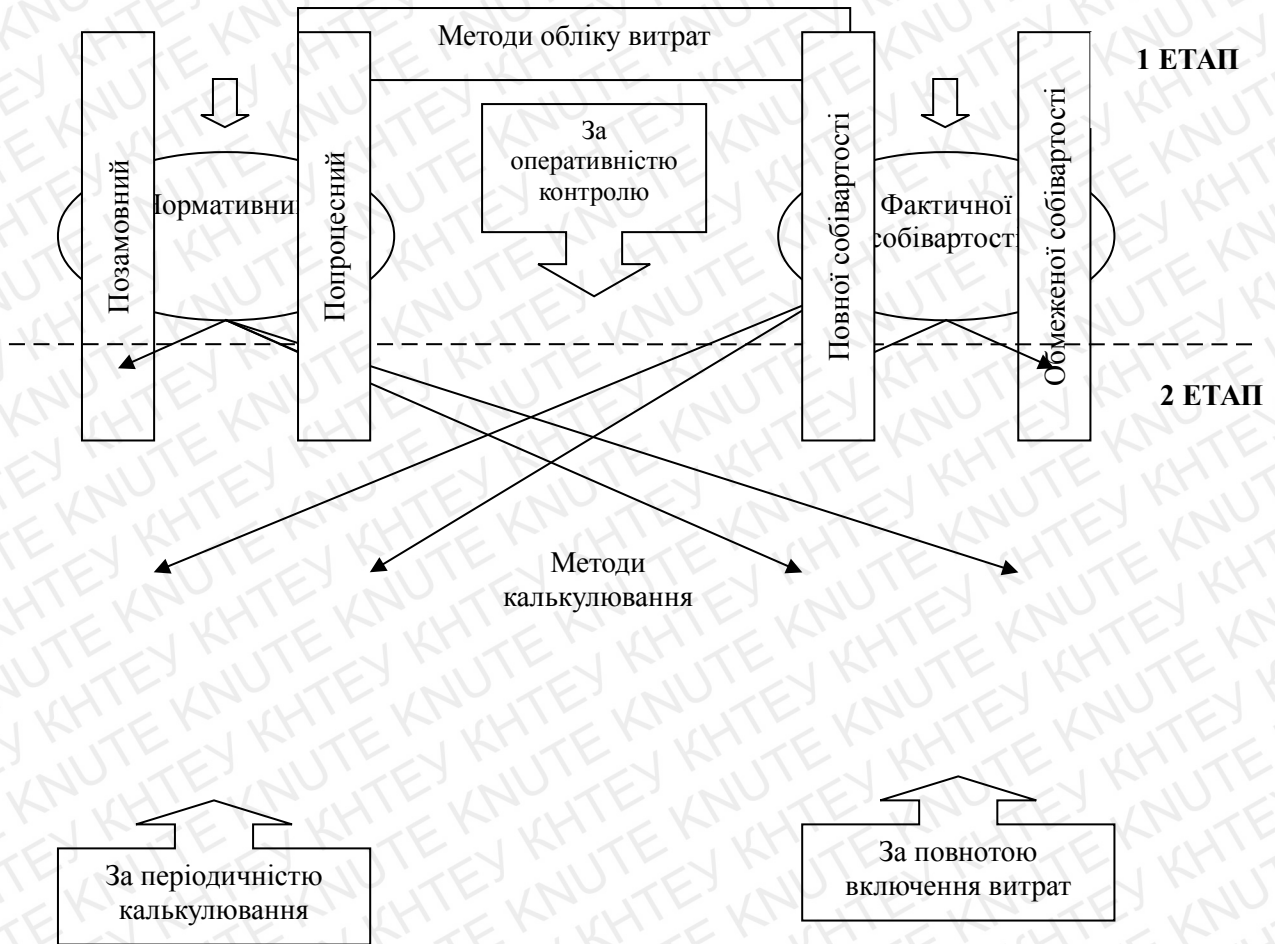


Рис. 2.5. Методи обліку витрат і калькулювання [8]

Адже поведінка витрат на реалізацію товарів залежить від багатьох факторів, котрі, взаємодіючи між собою, зумовлюють те, що витрати

відхиляються від заздалегідь визначених параметрів. У зв'язку з цим при оцінці поведінки витрат використовують аналіз їхньої чутливості на зміну тих чи інших факторів. За допомогою цього аналізу можна визначити і відхилення, зумовлені нестандартними ситуаціями, що призводять до зміни визначених показників обсягу й реалізації товарів [9].

Розглянемо позамовний метод на прикладі підприємства ТОВ «Сучасна безпека». Позамовний метод – це точний облік витрат та відокремлення їх по кожному замовленню (роботі) від витрат по інших замовленнях (роботах).

Своєчасний вплив на рівень виробничих витрат і формування собівартості товарів можливий при такій організації обліку, за якої причини змін собівартості, допущення перевитрат і отримання економії засобів та коштів розкривається не тільки шляхом наступного вивчення звітних калькуляцій, але й щоденно в самому процесі виконання плану на підставі первинної документації та поточних облікових записів. Таким вимогам відповідає нормативний метод, який застосовується в різних галузях промисловості (рис. 2.6).

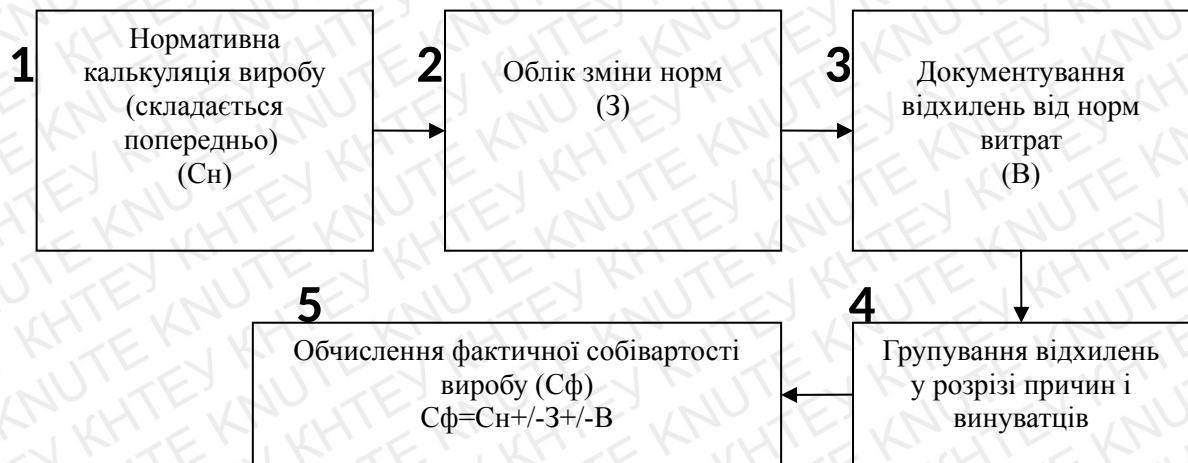


Рис. 2.6. Калькулювання собівартості при нормативному методі обліку

Позамовний метод обліку витрат на виробництво застосовують, в основному, на індивідуальних і дрібносерійних виробництвах. Використання цього методу передбачає, що всі виробничі витрати збираються в розрізі

окремого замовлення, яке є індивідуальним виробом (роботою, послугою), що виготовляється з дотриманням конкретних вимог замовника.

Перевагами цього методу є аналіз витрат по кожному з виконаних замовлень дозволяє виявити рентабельні замовлення, визначити ціни продажу на майбутнє. Застосування позамовного методу дає можливість порівняти витрати по одному і тому ж виробу(замовленню), вироблених в різний час.

А недоліком: потребує деталізації даних,що пов'язано з певними процедурами по збору і обробці інформації, тому застосування даного методу є достатньо трудомістким. Собівартість товарів визначається вже після закінчення виробничого циклу, коли вже не можна вплинути на витрати.

Бюджет капіталовкладень розглядається як різновид інвестиційного бюджету, який дозволяє згрупувати витрати, пов'язані з придбанням або створенням матеріальних і нематеріальних необоротних активів (обладнання, устаткування, будівель, споруд, програмного забезпечення, товарних знаків, брендів, технологій).

Якщо підприємство постійно здійснює інвестиційну діяльність, то доречним є складання інвестиційного бюджету.

Складання бюджету доцільно проводити за такою послідовністю: розраховується з максимальною деталізацією загальний обсяг інвестиційних витрат за весь бюджетний період без їх розподілу в часі; розподіляється загальна сума між структурними підрозділами, проектами; визначається порядок фінансування витрат і встановлюється графік очікуваних платежів окремих видів робіт.

Кінцеві показники відображаються в бюджетному балансі та бюджеті руху грошових коштів. Можливий формат бюджету представлено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Формат бюджету капіталовкладень ТОВ «Сучасна безпека» на листопад 2017 року

| № статті | Стаття витрат | Кількість одиниць | Сума без ПДВ, грн. | Сума з ПДВ, грн. |
|--------------------------------|--|-------------------|--------------------|------------------|
| 1 | Комп'ютер (в т.ч. системний блок, клавіатура, мишка) | 1 | 1800,00 | 2160,00 |
| 2 | Монітор | 1 | 1000,00 | 1200,00 |
| 3 | Принтер | 1 | 1150,00 | 1380,00 |
| 4 | Блок безперебійного живлення | 1 | 1100,00 | 1320,00 |
| 5 | Стіл для комп'ютера | 1 | 1450,00 | 1740,00 |
| Всього очікувані платежі, грн. | | | 6500,00 | 7800,00 |

Завдяки проведенню інвентаризації встановлюють фактичну наявність основних засобів, непридатні до експлуатації та відновлення будівлі, споруди, машини й устаткування, зайві та непотрібні підприємству основні засоби, а також ті, які потребують оновлення, модернізації, ремонту тощо.

Результати від списання об'єкта необхідні для відображення операцій у фінансовому обліку. Можна запропонувати складання цього кошторису до початку розбирання (демонтажу, ліквідації) всіх без винятку основних засобів. Формат кошторису запропоновано у вигляді таблиці (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Кошторис витрат на вибуття об'єктів основних засобів на 2017 рік

ТОВ «Сучасна безпека»

| Інвентарний номер і назва об'єкту основних засобів | Центр відповідальності, (структурний підрозділ), керівник | Причини вибуття | Витрати на вибуття, грн. | | | | Відповідальний за вибуття |
|--|---|-----------------|--------------------------|------------------|-------------------|------|---------------------------|
| | | | матеріальні | заробітн а плата | соціальн і заходи | інші | |
| 6411 Комп'ютер | Центр витрат, (бухгалтерія), головний бухгалтер | Моральний знос | 55 | 41 | 14 | - | Головний бухгалтер |
| 6306 Шафа для одягу | Центр прибутку, директор | Фізичний знос | 31 | 18 | 6 | - | Директор |
| 6403 Сервер | Центр витрат, (комерційний відділ), заступник директора | Моральний знос | 61 | 48 | 17 | - | Заступник директора |

Керівник центру інвестиції, який є відповідальним за складання запропонованого кошторису, разом із працівниками центру визначає:

- перелік об'єктів, які можуть бути виведені із експлуатації протягом наступного року з можливою деталізацією за кварталами і місяцями;
- центр і його керівника, який є відповідальним за використання об'єкту основних засобів;
- можливі причини вибуття об'єкту основних засобів, зокрема, моральний знос, ліквідація через фізичний знос;
- витрати за елементами, спричинені вибуттям об'єкту основних засобів і рівень їх контролюваності.

Таким чином, аналіз поведінки витрат на реалізацію товарів ТОВ «Сучасна безпека» в управлінському обліку - це не тільки оцінка результативних значень показників, обчислених за допомогою того чи іншого методу, а й попереднє вивчення інформації, що аналізується, щодо її достовірності, об'єктивності, взаємозв'язку і залежності від вибраних критеріїв дослідження.

Дослідження доводять, що підприємству часто недостатньо інформації про витрати у розрізі встановленої номенклатури статей. У цьому зв'язку з метою виділення витрат за елементами у системі рахунків бухгалтерського обліку на підприємстві пропонуємо застосовувати інтегровану методику фінансового та управлінського обліку. Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачено «вмонтування» рахунків внутрішньогосподарського (управлінського) обліку до системи рахунків фінансового обліку підприємства. Вважаємо, що для цілей організації управлінського обліку витрат до рахунків фінансового обліку витрат, передбачених Планом рахунків, потрібно відкрити рахунки третього і четвертого порядків – субрахунки та аналітичні рахунки внутрішньогосподарського (управлінського) обліку. У розвиток існуючих рекомендацій стосовно побудови обліку витрат на підприємстві, можна

запропонувати таку структуру субрахунків та аналітичних рахунків внутрішньогосподарського (управлінського) обліку витрат.

Організація аналітичного обліку в запропонованих напрямках дасть змогу, на наш погляд, мати більш повне розуміння щодо джерел отримання доходів та поведінки витрат для їх оперативного обліку і контролю. Наведені рекомендації сприятимуть більш повному розкриттю даних про доходи та витрати підприємства, що, в свою чергу, дасть змогу поліпшити інформаційне забезпечення процесу управління цими доходами та витратами на підприємстві та буде сприяти підвищенню ефективності їх діяльності.

Висновки до розділу 2

На підставі проведеного дослідження обліку та оподаткування операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі на підприємстві можна зробити наступні висновки:

1. Бухгалтерський облік реалізації товарів (робіт, послуг) на ТОВ «Сучасна безпека» являє собою упорядковану систему збору, реєстрації й узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання організацій і їхньому русі шляхом суцільного, безупинного і документального обліку всіх господарських операцій. Об'єктами бухгалтерського обліку є майно організацій, здійснювані організаціями в процесі їхньої діяльності.

Основним правовим документом для здійснення реалізації товарів в ТОВ «Сучасна безпека» є договір купівлі-продажу, в якому містяться дані про строки і умови поставки, вимоги до якості товарів та їх асортименту, умови розрахунків, відповідальність сторін за невиконання умов договору.

Відпуск (відвантаження) товарів покупцям здійснюється на підставі наказів-накладних комерційної служби (відділ збуту), які виписуються згідно з договорами поставки. При доставці товарів покупцям (роздрібним та іншим підприємствам) власним або орендованим автотранспортом оформляється товарно-транспортна накладна (ф. № 1-ТН).

2. Податковий облік на ТОВ «Сучасна безпека» - це підсистема бухгалтерського обліку, яка за певними правилами, затвердженими державою, виконує функції нарахування та сплати податків відповідним державним органам.

Таким чином, основа податкового обліку - контроль за повнотою і своєчасністю нарахування й сплати податків, зборів та обов'язкових платежів.

3. Управлінський облік на підприємстві об'єднує в єдину систему планування, облік та аналіз витрат по видам, місцям формування. Кожна з складових частин системи повинна передбачати методика аналітичної оцінки отриманої інформації з точки зору можливостей її використання для управління. Управлінський облік, перш за все, виконує задачі оперативного управління результатами фінансово-господарської діяльності та цим забезпечує його існування на ринку. Так, безпосередньо управлінський облік на підприємстві ТОВ «Сучасна безпека» ведеться фінансово-економічним відділом спільно з бухгалтерією, а саме фінансовими аналітиками підприємства, які безпосередньо формують дані управлінського обліку за певними формами за допомогою спеціальних комп'ютерних програм. Найбільш ефективним шляхом зниження собівартості послуг є впровадження економічних технологій виробництва, переймання світового досвіду по зменшенню собівартості.

Одним зі шляхів удосконалення обліку витрат підприємства ТОВ «Сучасна безпека» можна запропонувати впровадження одного з більш сучасних методів обліку витрат - нормативного. Перевага даного методу полягає в тому, що це різновид планової калькуляції, що значно зменшить

трудомісткість переходу. Він також надає можливість порівнювати нормативні витрати, що коригуються на суму виявлених обліком відхилень, з плановою собівартістю.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

3.1. Джерела, основні показники та методи аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Одним із способів формалізації аналізу реалізації товарів підприємства ТОВ «Сучасна безпека» є розробка організаційно-інформаційної моделі, яка поєднує дві основні складові економічного аналізу: організаційну та інформаційну. Організаційні питання, які вирішуються на рівні розробки моделі аналізу витрат, стосуються характеристики його суб'єктів, об'єктів, мети і завдань та методичного забезпечення. Інформаційні питання охоплюють побудову інформаційної бази аналізу: визначення джерел інформації, характеристику інформаційного забезпечення та розробку системи показників, за допомогою яких передбачається досліджувати об'єкти аналізу [1].

Найважливішим принципом створення інформаційної бази аналізу товарів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» є забезпечення повноти

інформації щодо досліджуваного об'єкту. Тому, організаційно-інформаційна модель аналізу реалізації товарів являє собою стислу характеристику його суб'єктів та об'єктів, мети і завдань, системи аналітичних показників, що визначають параметри об'єктів, інформаційної бази та методів і прийомів перетворення економічної інформації та узагальнення результатів аналізу.

Мета і завдання аналізу на ТОВ «Сучасна безпека» – передбачає визначення мети аналітичної діяльності та системи завдань, послідовне вирішення яких призведе до досягнення поставленої мети. Метою проведення аналізу операцій з реалізації товарів є підвищення ефективності управління станом дебіторської заборгованості та реально отриманими грошовими коштами, які є найліквіднішим активом.

Економічний аналіз реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» передбачає вивчення економічних аспектів господарських явищ і процесів – господарської діяльності; виявлення факторів і причин, що їх обумовили; опрацювання, обґрунтування та розробка заходів з мобілізації виявлених резервів; підвищення ефективності роботи підприємства, їх розділів, інших формувань. Економічний аналіз це система способів вивчення стану фінансово-господарської діяльності підприємства.

Для аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» можна застосовувати широкий спектр прийомів і методів економічного аналізу. Найбільш поширеними із них є: зіставлення залишків по рахунках за різні звітні періоди; зіставлення показників бухгалтерської і фінансової звітності з прогностичними показниками; зіставлення одержаних в звітному періоді співвідношень між різними статтями звітності і аналогічними співвідношеннями минулих періодів.

В ході проведення аналізу також застосовуються економіко-математичні та економіко-логічні методи.

Економіко-математичні методи діляться на: економіко-статистичні; методи оптимальних рішень; економетричні; методи економічної кібернетики; математичного програмування; евристичні методи.

Економіко-логічні методи: використання відносних і середніх величин; застосування порівняння; групування; індексний метод; метод ланцюгових підстановок. Відносні і середні величини широко застосовуються в процесі аналізу. За допомогою середніх величин (групових і загальних), обчислених на основі масових даних про якісно однорідні явища, можна визначити загальні тенденції і закономірності в розвитку економічних процесів.

Порівняння – найбільш ранній поширений засіб аналізу. Починається воно зі співвідношення явищ, тобто із синтетичного акта, за допомогою якого аналізуються порівнювані явища, виділяється в них спільне і різне. Існує декілька форм порівняння: порівняння з планом, порівняння з минулим, порівняння з кращим, порівняння із середніми даними.

Групування – невід’ємна частина майже будь-якого економічного дослідження. Воно дозволяє вивчити ті або інші економічні явища в їхньому взаємозв’язку і взаємозалежності, виявити вплив найбільш суттєвих факторів, виявити ті або інші закономірності і тенденції, властиві цим явищам і процесам. Групування припускає певну класифікацію явищ і процесів, а також причин і факторів, що їх обумовлюють.

Індексний метод ґрунтується на відносних показниках, що виражають відношення рівня даного явища до його рівня в минулий час або до рівня аналогічного явища, прийнятому в якості бази. Всякий індекс обчислюється зіставленням звітної величини з базисною. Індокси, що визначають співвідношення безпосередньо порівнюваних величин, називаються індивідуальними, а ті що характеризують співвідношення складних явищ – груповими, або тотальними.

Індексним методом можна виявити вплив на досліджуваний сукупний показник різноманітних факторів. Статистика визначає декілька форм

індексів, що використовуються в аналітичній роботі (агрегатна, арифметична, гармонійна і ін.).

Метод ланцюгових підстановок використовується для обчислення впливу окремих факторів на відповідний сукупний показник. Ланцюгова підстановка широко застосовується при аналізі показників окремих підприємств і об'єднань. Даний засіб аналізу використовується лише тоді, коли залежність між досліджуваними явищами має функціональний характер, коли вона рекомендується у виді прямої або обернено пропорційної залежності. У цих випадках аналізований сукупний показник як функція декількох перемінних повинна бути зображена у виді алгебраїчної суми, добутку або частки від ділення одних показників на інші.

Метод ланцюгових підстановок передбачає послідовну заміну планової величини одного з алгебраїчних складових, одного зі співмножників і т.д. фактичною його величиною, всі інші показники при цьому вважаються незмінними. Отже, кожна підстановка пов'язана з окремим розрахунком: чим більше показників у розрахунковій формулі, тим більше і розрахунків.

Балансовий метод широко використовується в економічній праці – в бухгалтерському обліку, статистиці, плануванні. Застосовується він і при аналізі господарської діяльності підприємств.

Розглянемо організаційно-інформаційну модель аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека». Побудова організаційно-інформаційної моделі є способом формалізації аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека». Вона складається з п'яти взаємопов'язаних блоків.



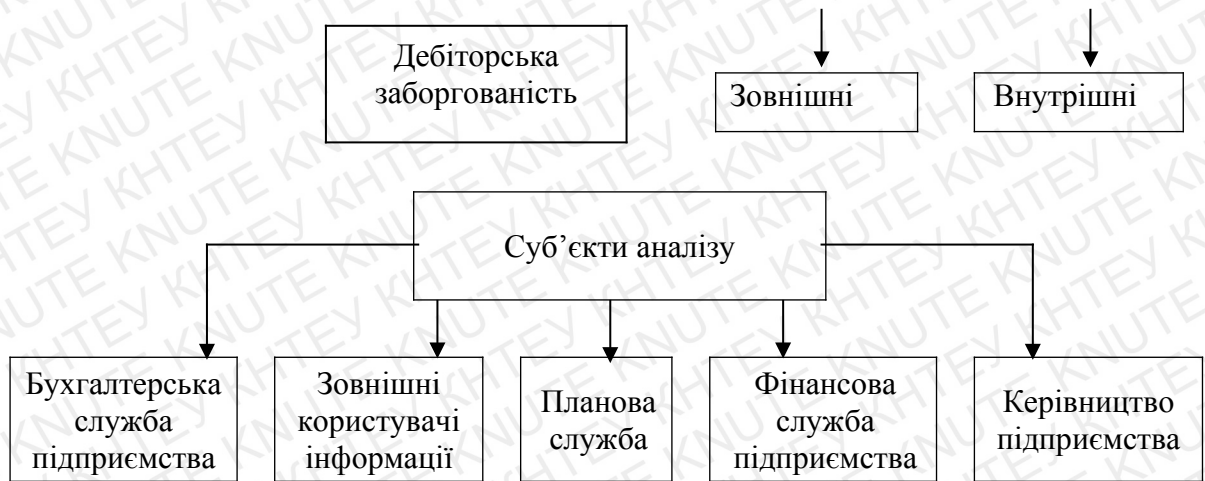


Рис. 3.1. I блок. Об'єкти і суб'єкти аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека»

Об'єктами аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» є операції з обліку реалізації товарів (робіт, послуг).

Суб'єктами аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» є бухгалтерська служба підприємства, зовнішні користувачі інформації, планова служба, фінансова служба підприємства та керівництво підприємства.

В наступному блоці розглядається система показників аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» (рис. 3.2).



Вартісні

Натуральні

Рис. 3.2. II блок. Система показників аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека»

Показники аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» можуть бути абсолютними та відносними. До абсолютних показників відносяться показники обсягу: вартісні і натуральні та питомі показники.

До відносних показників відносять показники структури, показники інтенсивності процесів та показники динаміки.

Джерела інформації та інформаційне забезпечення аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» показано на рис. 3.3.

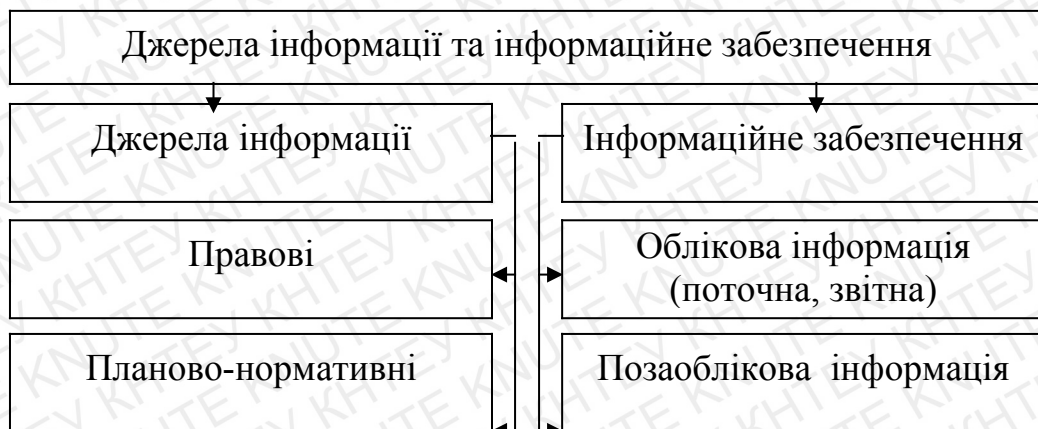


Рис. 3.3. III блок. Джерела інформації та інформаційне забезпечення

Джерела інформації підрозділяються на правові: закони, накази, постанови тощо та планово-нормативні: методичні розробки, коментарі, листи. Облікова інформація, яка буває поточною та звітною, а також позаоблікова інформація – це і є інформаційне забезпечення.

Велика увага приділяється обробці економічної інформації. Методи обробки економічної інформації розглянуті на рис. 3.4.

Методи обробки економічної інформації

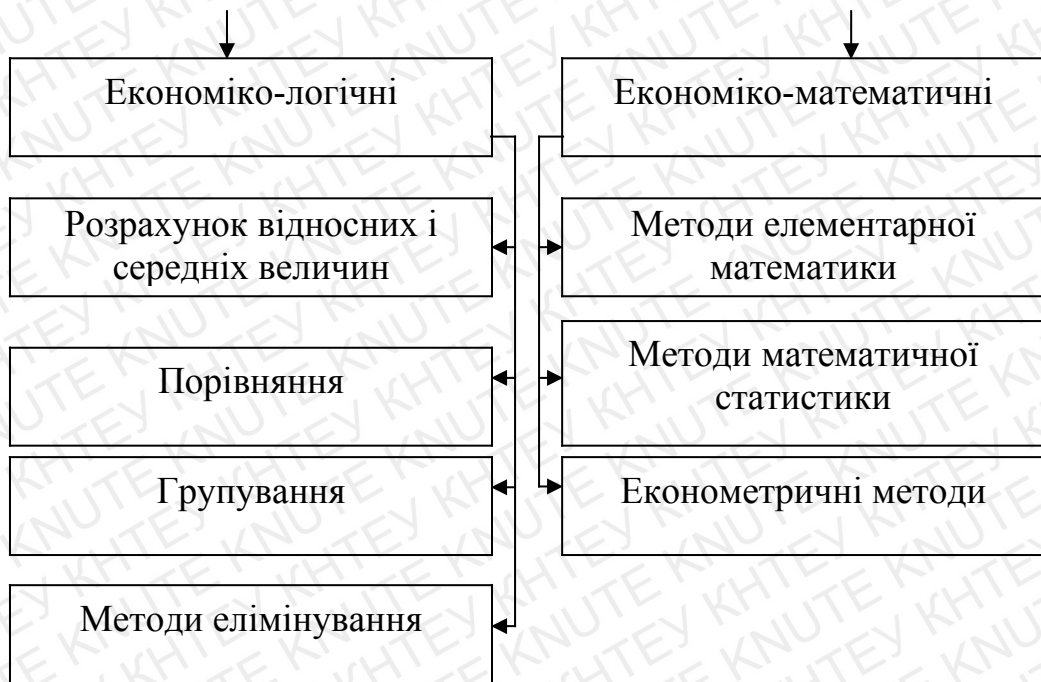


Рис. 3.4. IV блок. Методи обробки економічної інформації

Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека» показані на рис. 3.5.



Рис. 3.5. V блок. Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів аналізу реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства ТОВ «Сучасна безпека»

Після загального аналізу операцій з реалізації товарів діяльності підприємства необхідно проаналізувати і дати оцінку її з точки зору реальної вартості. Це пов'язано з тим, що не всі витрати входять до собівартості послуг. Оборотність її визначається на основі минулого досвіду і поточних умов. Бухгалтерський ризик полягає в тому, що очікуваний прибуток може бути неадекватною мірою майбутнього збитку, або що поточні умови можуть бути не повністю враховані. У результаті збитки можуть бути істотними. Необхідно знати реальність і правильність визначення витрат діяльності підприємства [2].

3.2. Методика аналізу операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Господарська діяльність ТОВ «Сучасна безпека» здійснюється на основі господарського розрахунку, який передбачає відшкодування витрат доходами від реалізації товарів і забезпечення прибутку і рентабельності.

Витрати праці, пов'язані з процесом пересування товарів від виробника до споживача і виражені в грошовій формі, називаються витратами обігу. Аналіз проводиться на основі даних ф. №2 «Звіт про фінансовий результат», ф.№2 ФП «Звіт про витрати пов'язані з реалізацією та управлінням у галузях діяльності». Крім даних бухгалтерської і статистичної звітності, залучаються матеріали поточного обліку, інвентаризацій і перевірок, акти на списання і інші документи.

На першій стадії аналізу необхідно перевірити дані бухгалтерської і статистичної звітності.

Витрати обігу являють собою вираження поточних витрат, пов'язаних з процесом обігу товарів. Завданнями аналізу витрат обігу є :

1. вивчення динаміки витрат в цілому по підприємству і статтям у відповідності з динамікою товарообігу;
2. вивчення структурних зрушень у змісті витрат і окремих статтях;
3. виявлення суми відносної економії і перевитрат витрат;
4. кількісна оцінку впливу факторів на суму і рівень витрат.

Охарактеризуємо загальний аналіз показників підприємства ТОВ «Сучасна безпека» за 2013-2017 рр.

Отже, збільшилися обсяги продажу продукції з 2013-2017 рр. на 811,8 тис. грн.. і зросли прибутки, які становлять у 2017 р. 813,8 тис. грн, але також зросли ж й витрати.

Необоротні активи в порівнянні 2013 і 2017 р. зросли на 1796,3 тис. грн. (рис. 3.6), ці зростання відбувалися за рахунок основних засобів на 1796,3 тис. грн.



Рис. 3.6. Динаміка змін в структурі необоротних активів ТОВ «Сучасна безпека»

Також в структурі активів помітно збільшилися оборотні активи. Протягом п'яти проаналізованих періодів оборотні активи зросли з 2013-2017 рр. на суму 16936,9 тис. грн., а в 2016 р. збільшились на 5435,7 тис. грн.. Ці

зміни відбулися внаслідок збільшення суми грошових коштів та їх еквівалентів: на 4896,4 тис. грн.

Власний капітал ТОВ «Сучасна безпека» зменшився протягом 2013-2017 рр. на 1207,1 тис. грн., це зменшення відбулося внаслідок відсутності росту статутного капіталу (рис. 3.8). Протягом 2013-2017 рр. інший додатковий капітал становив 46,2 тис. грн.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) в 2017 р. зменшився на 247,0 тис. грн. в порівнянні з 2015 р.

Поточні зобов'язання в 2017 р. в порівнянні з 2013 р. збільшилися на 33450,1 тис. грн., при цьому кредиторська заборгованість збільшилась на 5634,9 тис. грн., а поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом на 18,9 тис. грн., а інші поточні зобов'язання зменшилися на 433,1 тис. грн.

Зміни в динаміці поточних зобов'язань, що відбувалися протягом п'яти років при тому, що зі збільшенням інших фінансових ресурсів зросли зобов'язання.

Економічний потенціал компанії значно зріс, на це вплинуло збільшення основних економічних показників. Фінансові результати діяльності підприємства значною мірою залежать від рівня управління його фінансами. В умовах ринкової економіки отримання прибутку та забезпечення рентабельної діяльності суб'єкта господарювання є необхідною складовою, яка обумовлює зростання ринкової вартості підприємства.

При збільшенні прибутку збільшувались і витрати, але значне збільшення доходу в порівнянні з витратами не спричинили збитковість фінансового результату, а отже при такому позитивному рості фінансових показників компанія збільшила свої можливості в подальшому розвитку своєї діяльності як невід'ємної частини на сучасному ринку [4].

Аналіз витрат проводять не тільки по торговельному підприємству в цілому, а й по окремих структурних підрозділах підприємства, окремих видах витрат. Проведення такого поглибленого аналізу дає змогу визначити найбільш суттєві проблеми, які шкодять процесу оптимізації розміру витрат,

не дають можливості мобілізувати наявні резерви їх скорочення. Виявлення та усунення цих проблем дає змогу підвищувати ефективність управління витратами по торговельному підприємству в цілому.

Динаміка показників платоспроможності і ліквідності наведена в дод. Й *Коефіцієнт абсолютної ліквідності* за аналізований період склало -0,09, це свідчить, що підприємство у 2017 р. є вільні грошові кошти і в разі потреби зможе негайно погасити свої поточні зобов'язання.

Значення *коефіцієнту швидкої ліквідності* нормальним вважається в діапазоні 0,7 - 0,8. На досліджуваному підприємстві цей коефіцієнт коливається в межах 0,33-0,69, але в 2017 р. він склав 0,57, що свідчить про позитивну тенденцію. Видно, що в 2017 р. цей показники знаходяться в межах критичних значень і підприємство може за рахунок очікуваних надходжень від дебіторів на кінець року погасити 57% короткострокових позикових коштів.

Коефіцієнт поточної ліквідності в 2016 р. склав 0,59, а в 2017 – 0,76. Це свідчить про позитивну тенденцію. Даний показник в 2017 р. на 28,57%, порівняно із попереднім періодом. В 2013 р. коефіцієнт поточної ліквідності не перевищив критерій і становить 1,24, що свідчить про платоспроможність підприємства, а також його здатність погасити свої поточні зобов'язання у найближчий час.

Подальший поглиблений аналіз вимагає вдосконалення постановки обліку витрат по окремим товарним групам. Результатом аналізу по окремим товарним групам являється розробка ґрункової цінової економіки, обґрунтування методів стимулювання збуту, формування асортименту.

Аналіз витрат на виробництво і збут продукції (товарів) починають із загального аналізу їх суми. Аналіз полягає у вивченні структури планових і фактичних витрат, у порівнянні цих значень, а також значень, що характеризують структуру витрат за попередній звітний період.

Такий аналіз дозволяє визначити напрямки подальших досліджень, звернути першочергову увагу на тих витратах, питома вага яких збільшилась.

Порівняння абсолютних сум планових і фактичних витрат з даними за попередній період не дозволяє зробити вірних висновків без урахування зміни обсягу виробництва. Таке порівняння можливе після розподілу комплексних статей витрат на постійні і змінні і перерахунку останніх і прямих змінних витрат на фактичний обсяг виробництва [6].

В процесі аналізу доцільно здійснити аналіз понаднормативних виробничих витрат, які включаються до складу собівартості реалізованої продукції, в процесі якого з'ясовуються причини їх виникнення і резерви зниження.

Аналіз втрат від браку починається з зіставлення загальних даних про брак за звітний і попередній періоди. При цьому обчислюються показники втрат від браку на гривню товарної продукції й у відсотках до витрат на виробництво товарної продукції. Встановлюються втрати на брак усього, у тому числі по остаточному й поправному браку.

Втрати від браку залежать не тільки від величини витрат на брак, але і від того, якою мірою вони відшкодовуються за рахунок винуватців. З цією метою встановлюються відшкодовані втрати усього, у тому числі вартість браку за ціною можливого використання, суми, утримані з винуватців браку.

Заключним етапом аналізу втрат від браку є вивчення причин, що його породили, і розробка заходів щодо скорочення і ліквідації цих причин, посилення контролю за дотриманням технології, якістю матеріалів, що надходять, поліпшення підготовки кадрів, а також роботи ремонтних служб.

Для прийняття управлінських рішень щодо витрат підприємства результатів загального аналізу недостатньо. Отож, в період розбудови ринкової економіки досить актуальними є результати факторного аналізу.

Під факторним аналізом розуміють методику комплексного системного вивчення і вимірювання впливу факторів на величину результативних показників.

В таких умовах в багатьох підприємствах планові завдання визначаються формально і, як правило, далекі від реальності, або зовсім не

визначаються. Тому в даній роботі оцінка доходів підприємства здійснена шляхом порівняння показників діяльності за 2016 і 2017 рр. Для оцінки рівня показників фінансових результатів діяльності, крім планових завдань, використовуються дані інформації форми №2 «Звіт про фінансові результати» за попередній період.

Досліджуючи дохід підприємства, проведемо аналіз його структури і обсягу. Визначимо обсяг доходу за 2016 і 2017 рр., його зміну та питому вагу кожного з видів доходу, які отримує підприємство.

Таблиця 3.1

Структура та динаміка доходів ТОВ «Сучасна безпека» за 2016-2017 рр., тис. грн.

| Показник | 2016 | | 2017 | | Відхилення | |
|---|---------|---------------|---------|---------------|--------------------|-------------|
| | Сума | Питома вага % | Сума | Питома вага % | Абсол., тис. грн.. | Відносне, % |
| Дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг) | 27789,3 | 99,76 | 46135,9 | 99,63 | 18346,6 | 66,02 |
| Інший операційні доходи | 50 | 0,18 | 0 | - | -50 | -100,00 |
| Інші доходи | 16,4 | 0,06 | 169,4 | 0,37 | 153 | 932,93 |
| Усього доходів | 27855,7 | 100 | 46305,3 | 100 | 18449,6 | 66,23 |

Дані табл. 3.1 свідчать про те, що основну питому вагу займає дохід від реалізації: 99,76% (27789,3 тис. грн.) в 2016 р. і 99,63% (46135,9 тис. грн.) в 2017 р., тобто спостерігається збільшення доходу від реалізації в 2017 р. порівняно з 2016 р. на суму 18346,6 тис. грн. Інші доходи також мають позитивний показник, збільшились на 153,0 тис. грн.. У звітному й попередньому році підприємство не отримав надзвичайні доходи.

Проаналізувавши «Звіт про фінансові результати» за 2016-2017 рр., можна сказати, що дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг) у

звітному році порівняно з попереднім роком збільшився, внаслідок чого відбулося збільшення чистого доходу та валового прибутку.

Для того, щоб розглянути процес формування цих показників, проведемо оцінку фінансових результатів роботи підприємства.

Чистий дохід (ЧД) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації (товарів, робіт, послуг) ПДВ, акцизного збору та інших вирахувань з доходу. Оскільки підприємство не є платником акцизного збору, то його чистий дохід склав:

$$\text{У 2016 р.: ЧД} = 27789,3 - 4631,6 = 23157,8 \text{ тис. грн.};$$

$$\text{У 2017 р.: ЧД} = 46135,9 - 7989,3 = 38446,6 \text{ тис. грн.}$$

Отже, чистий дохід у 2017 р. порівняно з попереднім роком збільшився на 15288,8 тис. грн.

Сума валового прибутку (ВП) вираховується шляхом віднімання собівартості продукції від суми чистого доходу:

$$2016 \text{ р.: ВП} = 16775,4 - 23157,8 = -6382,4 \text{ тис. грн.};$$

$$2017 \text{ р.: ВП} = 37025,0 - 38446,6 = -1421,6 \text{ тис. грн.}$$

Отже, валовий прибуток у звітному періоді є меншим, ніж у попередньому, що є наслідком збільшення чистого доходу та збільшення собівартості продукції.

3.3. Економічний аналіз операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі

Фінансовий стан підприємства перш за все оцінюється за його фінансовою стійкістю. Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, їх розподіл і використання, які забезпечують розвиток підприємства на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику.

Фінансова стійкість – це відображення постійного перевищення доходів над витратами, яке забезпечує вільне маневрування грошовими

коштами підприємства і шляхом ефективного їх використання сприяє нормальному здійсненню процесу виробництва та реалізації продукції. Фінансова стійкість формується в процесі всієї виробничо-господарської діяльності підприємства і є головним компонентом його загальної стійкості.

Аналіз фінансової стійкості дозволяє відповісти на запитання наскільки ефективно підприємство керувало фінансовими ресурсами на протязі досліджуваного періоду. Важливо, щоб стан фінансових ресурсів відповідав вимогам рингу і потребам розвитку підприємства.

Розглянемо показники фінансової стійкості, які наведені в дод. К.

Оптимальне значення *коефіцієнту автономії* становить 0,5, але чим вищим є його значення, тим краще для підприємства. Оскільки за досліджуваний період цей коефіцієнт коливається в межах 0,04-0,08, то можна сказати, що дане підприємство є незалежним від зовнішніх джерел фінансування. Динаміка цього показника є позитивною. В 2017 р. коефіцієнт автономії зріс на 8%.

На досліджуваному підприємстві *коефіцієнт маневрування* має тенденцію до зростання і це є позитивним, оскільки це характеризує фінансову стабільність підприємства. У 2016 р. цей показник становив 9,54, а у 2017 р. 8,23.

Коефіцієнт заборгованості - цей показник характеризує частку залучених засобів у загальній сумі активів фірми, тобто допомагає оцінити фінансову стійкість фірми, зробити висновок щодо її здатності залучати додатковий капітал. Бажано, щоб цей показник не перевищував 50%. Оскільки на даному підприємстві цей показник за аналізований період перевищує і становить 77%, а у 2013, але в 2017 р. показник зменшився і становить 10%, то можна стверджувати, що дане підприємство є фінансово стійким.

Коефіцієнт мультиплікації капіталу є оберненим до коефіцієнта автономії, отже, нормальне значення його має бути тим вищим, чим більшою є питома вага оборотних активів і чим швидше обертаються оборотні активи

підприємства і, відповідно, повинен бути в межах 170 – 280 %. На даному підприємстві коефіцієнт мультиплікації капіталу за аналізований період коливається в межах 11-25%, що є далеким до критерію.

Коефіцієнт співвідношення власних Оборотних активів і загальної величини Оборотних активів на даному підприємстві має позитивну тенденцію, його значення зросло на 77% у 2017 р. порівняно із попереднім періодом. Але цей показник все одно є недостатньо високим, оскільки загальні оборотні активи перевищують власні оборотні активи.

Показники ділової активності наведені в дод. Л.

Коефіцієнт навантаження економічного потенціалу у 2017 р. збільшився на 17,34%, це означає, що активи використовуються ефективно з точки зору обсягу реалізації.

Коефіцієнт навантаження Основних засобів або Фондовіддача у 2017 р. зростає на 12,86 (108,5%), це позитивно, оскільки означає, що основні засоби використовуються ефективно.

Коефіцієнт навантаження Необоротних активів у 2017 р. зростає на 12,86 (108,5%), це позитивно, оскільки означає, що нематеріальні активи на підприємстві використовуються ефективно.

Коефіцієнт оборотності Оборотних активів у 2017 р. збільшився на 0,18 (7,13%), це означає, що оборотні активи використовуються ефективно.

Коефіцієнт оборотності Дебіторської заборгованості у 2017 р. також збільшився на 1,29 (14,99%), це означає, що швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства збільшилась, що призводить до зменшення комерційного кредиту, що надається підприємством.

Коефіцієнт оборотності Власного капіталу у 2017 р. зменшився на 7,87 (20,95%), це означає, що власний капітал підприємства використовуються неефективно.

Для розрахунку рентабельності можуть використовуватися різні види прибутку підприємства: валовий прибуток; прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг), тобто від операційної діяльності; прибуток від інших видів

діяльності (фінансової, інвестиційної); чистий прибуток. При цьому прибуток зіставляється з авансованою вартістю, яку можна брати в різних варіантах (весь капітал підприємства, власний капітал, позиковий капітал, основний капітал, оборотний капітал). Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку (та доходу) підприємства. З цієї причини вони є обов'язковими елементами порівняного аналізу та оцінки фінансового стану підприємства.

Показники рентабельності фінансово-господарської діяльності, активів та капіталу наведені в дод. М.

Чиста рентабельність у 2017 р. також зросла на 54,68%, і це є позитивним, оскільки означає, що чистий прибуток підприємства зростає.

Рентабельність витрат у 2017 р. зросла на 323,45%, і це означає, що більше прибутку припадає на кожну гривню всіх понесених за звітний період витрат, і це є позитивно.

Рентабельність капіталу у 2017 р. також зросла на 22,38%, і це позитивна тенденція, оскільки цей показник показує яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Максимізація цього показника – головне завдання управління підприємством.

Рентабельність активів у 2017 р. зросла на 81,51%, показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн. вкладених активів (інвестицій), і його збільшення свідчить про ефективне використання активів підприємства.

Рентабельність оборотних активів у 2017 р. також зросла на 65,71%, що свідчить про ефективне використання оборотних активів підприємства.

Рентабельність виробничого потенціалу у 2017 р. зросла на 136,58%, що є позитивною тенденцією.

Основними резервами зростання прибутку від реалізації є:

- збільшення обсягу реалізації товарів;
- зниження собівартості реалізованих товарів;
- поліпшення якості товарів.

Збільшення обсягу реалізації товарів досягається за рахунок:

- зростання обсягу виробництва товарів;
- зменшення залишків товарів на кінець звітного періоду;
- підвищення рівня цін.

На підставі даних додатку О проаналізуємо вплив розміру витрат досліджувального підприємства на зміну розміру чистого прибутку. Дані таблиці відповідають даним Звіту про фінансові результати ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр. З даних таблиці ми бачимо збільшення всіх витрат діяльності ТОВ «Сучасна безпека». Причому видно відносно велике збільшення собівартості реалізованої продукції (основної складової частини витрат) при збільшенні адміністративних витрат, витрат на збут та при появі статті фінансових витрат. У 2017 р. підприємство отримало виручку від реалізації продукції на 75% більше ніж у попередньому періоді. І власне за рахунок цього чистий прибуток у 2017 р. збільшився, так як в 2016 р. спостерігалася ситуація відповідно до чистого прибутку, яка зазнала збитку.

Аналіз собівартості продукції дозволив виявити позитивні тенденції в діяльності підприємства протягом 2017 р., які насамперед виявляються в зниженні прямих витрат на 1 грн. обсягу промислової продукції на 81,5% (з них матеріальних витрат – на 89,6%).

Загалом тенденції, які спостерігались на підприємстві протягом 2017-го року можна оцінити як позитивні.

Основною моделлю детермінованого факторного аналізу витрат є вплив двох чинників: об'єму товарообігу і рівня витрат:

$$\sum_{BO} = PBO * \frac{T}{O} \quad (3.1)$$

$$\sum_{BO} = 25,70 * 758,75 = 195$$

де \sum_{BO} – сума витрат обігу;

PBO – рівень витрат обігу;

$\frac{T}{O}$ – товарообіг.

На основі цієї моделі розраховують зміни витрат під впливом:

- товарообігу:

$$\sum_{BO} (T/O) = T/O * PBO \quad (3.2)$$

$$\sum_{BO} (T/O) = 232,18$$

Це свідчить про те, що витрати на 37,18 тис. грн. знизились в зв'язку зі зниженням товарообігу, тобто ми можемо сказати, що витрати зростають насамперед за рахунок росту товарообігу, так як зростання обороту веде до зростання, в свою чергу, транспортних витрат, витрат на оплату праці працівників збуту та інші умовно-змінні витрати.

- Аналіз зміни рівня витрат можна провести за допомогою формули:

$$\sum_{BO} (PBO) = PBO * T/O \quad (3.3)$$

$$\sum_{BO} (PBO) = 266,24$$

тобто ми бачимо, що витрати знизяться на 71,24 за рахунок зміни рівня витрат.

Але модель не враховує різну ступінь залежності окремих статей витрат від об'єму товарообігу. Достовірність інформаційного забезпечення управління зросте, якщо розділи витрати на залежні від об'єму товарообігу (умовно-змінні) і малозалежні від об'єму товарообігу (умовно-постійні) статті витрат.

До умовно-змінних статей витрат в торгівлі відносяться:

1. транспортні витрати;
2. витрати на оплату праці основних категорій персоналу;
3. витрати на паливо, газ, електроенергію для виробничих потреб (в масовому харчуванні);
4. витрати на зберігання, підсортування і пакування товарів;
5. витрати на рекламу;
6. витрати по оплаті процентів за кредитування займами;

7. витрати товарів і технологічні витрати;
8. витрати на тару;
9. ряд елементів витрат по статті «Інші товари», наприклад, витрати по індексації виручки.

До умовно-постійних відносяться:

1. витрати на оплату праці робітників апарату управління, що сплачують по посадовим окладам;
2. витрати на оренду і утримання будівель, споруд, приміщень і інвентарю;
3. амортизація основних фондів;
4. витрати на поточний ремонт;
5. знос одягу, столової білизни, посуду, приборів інших малоцінних і швидкозношуємих предметів;
6. ряд елементів витрат по статті «Інші витрати».

Відрахування на соціальні потреби відносяться на умовно-змінні і умовно-постійні витрати, пропорційно відповідним сумах витрат на оплату праці.

Теоретично в короткостроковому періоді умовно-змінні витрати змінюються пропорційно зміні товарообігу, а сума умовно-постійних витрат залишається незмінною при елімінаванні впливу інших факторів.

Припускається, що рівень умовно-змінних витрат під впливом товарообігу не зміниться, в той час, як рівень умовно-постійних витрат як показник середніх витрат змінюється.

На рівень витрат обігу впливають багато факторів, пов'язані з організацією торгівельного-технологічного процесу.

Показниками, які характеризують якість роботи підприємства являються потужність на 1м² площі товарообертаємість, виробничість праці, фондвіддача основних коштів і т.п.

Кількісний вплив перерахованих факторів на рівень витрат оцінюється з застосуванням методів кореляційно-регресивного аналізу. А

са́ме, залежність рівня витрат від товарообігу на 1м² площі моделюється рівнем гіперболи, відображає наявність оптимальної межі концентрації товарообігу, після якого подальше зниження рівня витрат уповільнюється або зупиняється.

Вивчення залежності рівня витрат від продуктивності праці показує, що наявність логарифмічного зв'язку між показниками. Залежність рівня витрат від швидкості обігу товарів характеризується формою зв'язку, близькістю до прямолінійної.

Таблиця 3.2

Аналіз впливу факторів на зміну суми витрат по окремих статтях підприємства ТОВ «Сучасна безпека»

| Група і стаття витрат обігу | Базисний період | | Звітний період | | Витрати перераховані на звітний товаро-обіг, тис.грн. | Розмір зміни на рівень, % | Відхилення витрат, тис. грн. | В т.ч. за рахунок | |
|--|--------------------------------|-------------|----------------|-------------|---|---------------------------|------------------------------|-------------------|----------------|
| | тис. грн. | % | тис. грн. | % | | | | товаро-обігу | Інших факторів |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 7 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| | Умовно-змінні витрати | | | | | | | | |
| Транспортні витрати | 170 | 16,42 | 90 | 11,86 | 124,58 | -4,56 | -80 | -45,42 | 34,58 |
| Витрати на оплату праці | 192 | 18,54 | 136 | 17,92 | 140,68 | -0,62 | -56 | -51,32 | 4,68 |
| Відрахування на соціальні потреби | 18 | 1,735 | 12,5 | 1,65 | 13,165 | -0,085 | -5,5 | -4,835 | 0,665 |
| Витрати на рекламу | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Витрати по оплаті процентів за кредит | 28 | 2,7 | 10 | 1,32 | 20,48 | -1,38 | -18 | -7,52 | 10,48 |
| Інші витрати | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Всього: | 462 | 44,6 | 286 | 37,7 | 338,4 | -6,9 | -176 | -123,6 | 52,4 |
| | Умовно-постійні витрати | | | | | | | | |
| Витрати на оренду і утримання основних засобів | 14 | 1,34 | 2 | 0,26 | 10,16 | -1,08 | -12 | -3,84 | 8,16 |
| Амортизація основних засобів | 14 | 1,36 | 30 | 3,96 | 10,32 | 2,6 | 16 | -3,68 | -19,68 |
| Інші витрати | 144 | 13,9 | 72 | 9,48 | 105,46 | -4,42 | -72 | -38,54 | 33,46 |
| Всього: | 172 | 16,6 | 104 | 13,7 | 125,78 | -2,9 | -68 | -46,04 | 21,96 |
| Всього витрат: | 634 | 61,2 | 390 | 51,4 | 464,36 | -9,8 | -244 | -169,64 | -74,36 |
| Товарообіг | | | | 2071,9 | | | 1517,5 | | |

Перевищення темпів зростання обсягу виробництва продукції над темпами зростання її собівартості свідчить про продуктивність понесених витрат та ефективність роботи підприємства.

Зміна питомих змінних і постійних витрат може відбуватись як за рахунок зміни рівня ресурсоемкості продукції, так і за рахунок зростання цін на ресурси.

Вартість товарної продукції залежить від об'єму виробництва, його структури та цін на продукцію [7].

Вплив факторів першого рівня на зміну витрат на одну гривню товарної продукції розраховується методом ланцюгових підстановок за даними факторного аналізу загальної суми витрат та даними про випуск товарної продукції:

Товарна продукція у 2017 р.:

- за планом – 13401,39 тис. грн.;

- фактично при плановій структурі і планових цінах – 14232,65 тис.

грн.;

- фактично за цінами плану – 16142,83 тис. грн.;

- фактично – 15923,68 тис. грн.

Отже, проведений аналіз на ТОВ «Сучасна безпека» показав, що у 2017 р. витрати підприємства на виробництво продукції зросли, у порівнянні із попереднім роком. Зростання загальної суми витрат на виробництво продукції відбулося під впливом таких факторів, як збільшення об'єму виробництва продукції, зростання цін на сировину, підвищення рівня оплати праці, збільшення суми постійних витрат та інших залежних та незалежних від підприємства чинників.

Тому, в межах організаційного напрямку здійснюється пошук можливостей підвищення ефективності тих процесів, що відбуваються на підприємстві. При цьому насамперед увага звертається на ефективність управління. Важливою складовою ефективності підприємства, а отже, і значним резервом її підвищення, є організація виробничого процесу.

В межах технологічного напрямку основним є вирішення проблеми технологічного відставання, причому проблема ця є комплексною і має, принаймні, два компоненти: матеріальний та нематеріальний. Перший з них - це удосконалення технічної бази, а другий - організаційно-правові проблеми.

Ресурсний напрямок відображає першочергову необхідність аналізу ефективності використання наявної матеріальної бази виробництва та живої праці. При цьому слід враховувати рівень завантаження обладнання в часі, структуру собівартості послуг, що виготовляється, з точки зору співвідношення в ній часток амортизації, матеріальних витрат, витрат на оплату праці. Зазначені показники слід розглянути в динаміці, а також по можливості порівняти з показниками найближчих конкурентів.

Отже, дотримуючись цих трьох напрямків, підприємство стане ефективним і буде мати позитивні тенденції до зростання показників.

Висновки до розділу 3

Досліджуючи розробку системи аудиту та аналізу операцій з реалізації товарів на підприємстві, ми дійшли висновку.

1. Найважливішим принципом створення інформаційної бази аналізу операцій з реалізації товарів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» є забезпечення повноти інформації щодо досліджуваного об'єкту. Тому, організаційно-інформаційна модель аналізу операцій з реалізації товарів являє собою стислу характеристику його суб'єктів та об'єктів, мети і завдань, системи аналітичних показників, що визначають параметри об'єктів, інформаційної бази та методів і прийомів перетворення економічної інформації та узагальнення результатів аналізу.

2. Основними завданнями аудиту реалізації товарів (робіт, послуг) є встановлення правильності:

- відображення в обліку фактичної виручки від реалізації товарів (послуг);
- відображення в обліку фактичних витрат на реалізацію товарів (робіт, послуг);
- визначення валового доходу від реалізації товарів (робіт, послуг);
- документального оформлення реалізації товарів (робіт, послуг).

У відповідності Законом України “Про аудиторську діяльність” аудиторським підприємством “Аудит” на підставі Договору № 147 від 01.04.2017 була проведена аудиторська перевірка фінансово-господарської діяльності ТОВ «Сучасна безпека» за період з 01.04.2016 по 31.03.2017 р.

Перевіркою встановлено, що деякі операції з обліку реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства проведені з порушенням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, що призвело до неправильного визначення прибутку від операційної діяльності.

Проте зазначені моменти мають обмежений вплив на стан справ у цілому і не перекручують дійсного фінансового становища підприємства, що перевіряється. У зв'язку з цим аудитор вважає за можливе підтвердити, що за винятком згаданих обмежень надана інформація свідчить про відповідність здійснюваної господарсько-фінансової діяльності чинному законодавству. Прийнята система бухгалтерського обліку відповідає законодавчим і нормативним вимогам.

Таким чином, на підприємстві ТОВ «Сучасна безпека» повинен розглядатися аудиторський висновок керівником підприємства та працівниками колективу. На основі зауважень та пропозицій, які надані в аудиторському висновку, керівник повинен видати наказ, в якому будуть зазначенні всі необхідні заходи з виправлення помилок, що були виявленні аудитором в ході перевірки підприємства ТОВ «Сучасна безпека».

3. Отже, проведений аналіз на ТОВ «Сучасна безпека» показав, що у 2017 р. витрати підприємства на виробництво продукції зросли, у порівнянні із попереднім роком. Зростання загальної суми витрат на виробництво

продукції відбулося під впливом таких факторів, як збільшення об'єму виробництва продукції, зростання цін на сировину, підвищення рівня оплати праці, збільшення суми постійних витрат та інших залежних та незалежних від підприємства чинників.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методологічних основ обліку, оподаткування та економічного аналізу реалізації товарів можна зробити наступні висновки:

1. Товари є складовою частиною запасів підприємства, які придбані та утримуються з метою подальшого продажу. Науковцями товар розглядається як засіб обміну, засіб для продажу та результат діяльності підприємства, хоча однастайності у тлумаченні даної економічної категорії не досягнуто. З метою ефективної організації процесу торговельної діяльності підприємства, товари підлягають класифікації та оцінці. Законодавством передбачено оцінку товарів при їх придбанні, вибутті та на дату складання звітності. Вибір методів оцінки товарів впливатиме на фінансовий результат діяльності торговельного підприємства та повинен становити елемент організації обліку.

2. Будь-яка діяльність, що здійснюється в Україні, регулюється нормативними та правовими актами. У роботі зосереджено увагу на відповідності організації обліку виробництва та збуту товарів відповідно до національних положень стандартів, зокрема П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 15 «Доходи» та П(С)БО 16 «Витрати», а також наближення діючої нормативної

практики до міжнародного досвіду обліку й аудиту.

3. Розглядаючи передумови організації та методологію обліку, оподаткування та аналізу реалізації товарів, було досліджено підприємство «Сучасна безпека», яке займається оптовою торгівлею побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворювання звуку й зображення.

Було розроблено наказ та складові облікової політики підприємства, які підприємство використовує для складання і подання фінансової звітності. Проаналізувавши фінансовий стан підприємства ТОВ «Сучасна безпека» за 2013-2017 рр., спостерігається тенденція до зростання всіх показників, що є досить позитивним для підприємства. Отже, щоб і надалі спостерігалася тенденція до збільшення показників, на нашу думку, потрібно з кожним роком розробляти шляхи удосконалення управління підприємством: за рахунок мобілізації внутрішніх резервів підприємства - явних та прихованих.

4. Бухгалтерський облік реалізації товарів (робіт, послуг) на ТОВ «Сучасна безпека» являє собою упорядковану систему збору, реєстрації й узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання організацій і їхньому русі шляхом суцільного, безупинного і документального обліку всіх господарських операцій. Об'єктами бухгалтерського обліку є майно організацій, здійснювані організаціями в процесі їхньої діяльності.

Основним правовим документом для здійснення реалізації товарів в ТОВ «Сучасна безпека» є договір купівлі-продажу, в якому містяться дані про строки і умови поставки, вимоги до якості товарів та їх асортименту, умови розрахунків, відповідальність сторін за невиконання умов договору.

Відпуск (відвантаження) товарів покупцям здійснюється на підставі наказів-накладних комерційної служби (відділ збуту), які виписуються згідно з договорами поставки. При доставці товарів покупцям (роздрібним та іншим підприємствам) власним або орендованим автотранспортом оформляється товарно-транспортна накладна (ф. № 1-ТН).

5. Податковий облік на ТОВ «Сучасна безпека» - це підсистема бухгалтерського обліку, яка за певними правилами, затвердженими державою, виконує функції нарахування та сплати податків відповідним державним органам.

6. Управлінський облік на підприємстві об'єднує в єдину систему планування, облік та аналіз витрат по видам, місцям формування. Кожна з складових частин системи повинна передбачати методiku аналітичної оцінки отриманої інформації з точки зору можливостей її використання для управління. Управлінський облік, перш за все, виконує задачі оперативного управління результатами фінансово-господарської діяльності та цим забезпечує його існування на ринку. Так, безпосередньо управлінський облік на підприємстві ТОВ «Сучасна безпека» ведеться фінансово-економічним відділом спільно з бухгалтерією, а саме фінансовими аналітиками підприємства, які безпосередньо формують дані управлінського обліку за певними формами за допомогою спеціальних комп'ютерних програм. Найбільш ефективним шляхом зниження собівартості послуг є впровадження економічних технологій виробництва, переймання світового досвіду по зменшенню собівартості.

Одним зі шляхів удосконалення обліку витрат підприємства ТОВ «Сучасна безпека» можна запропонувати впровадження одного з більш сучасних методів обліку витрат - нормативного. Перевага даного методу полягає в тому, що це різновид планової калькуляції, що значно зменшить трудомісткість переходу. Він також надає можливість порівнювати нормативні витрати, що коригуються на суму виявлених обліком відхилень, з плановою собівартістю.

7. Найважливішим принципом створення інформаційної бази аналізу операцій з реалізації товарів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» є забезпечення повноти інформації щодо досліджуваного об'єкту. Тому, організаційно-інформаційна модель аналізу операцій з реалізації товарів являє собою стислу характеристику його суб'єктів та об'єктів, мети і завдань,

системи аналітичних показників, що визначають параметри об'єктів, інформаційної бази та методів і прийомів перетворення економічної інформації та узагальнення результатів аналізу.

8. Отже, проведений аналіз на ТОВ «Сучасна безпека» показав, що у 2017 р. витрати підприємства на виробництво продукції зросли, у порівнянні із попереднім роком. Зростання загальної суми витрат на виробництво продукції відбулося під впливом таких факторів, як збільшення об'єму виробництва продукції, зростання цін на сировину, підвищення рівня оплати праці, збільшення суми постійних витрат та інших залежних та незалежних від підприємства чинників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аветисова А. О. Економіка підприємств різних типів: навч. посібник // А.О. Аветисова, Т.С. Халімовська, Ю.Ю. Юрченко. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. – 162с.

2. Алексеєва А.В. Звітність підприємств: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. // А.В. Алексеєва, А.П. Шаповалова, Г.В. Уманців. – 2-ге вид., допов. та переробл. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 367 с.

3. Андреева Г.І. Економічний аналіз: навч.-метод. посібник / Г.І. Андреева. - К.: Знання, 2008. – 263 с .

4. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч.посіб. для студ. вищ. навч.закл. / П.Й. Атамас. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.

5. Базілінська О. Фінансовий аналіз: теорія і практика: навч. посібник для студ. вищ навч. закл. / О. Базілінська. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 328с.

6. Баканов М.І. Теорія економічного аналізу // М.І. Баканов, А.Д. Шеремет. – М.: Фінанси і статистика, 2005. - 536 с.

7. Балабаниць А.В. Збутова діяльність торговельних підприємств в умовах маркетингової орієнтації: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.02

[Електронний ресурс] / А.В. Балабаниць; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі. – Донецьк, 2000. – 20 с.

8. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / За ред. Є.В. Мниха. - К.: КНТЕУ, 2005. - 395 с.

9. Бардаш С.В. Економічний контроль в Україні: системний підхід: моногр. / С.В. Бардаш. – Київ : КНТЕУ, 2010 . - 656 с.

10. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія / М.М. Бенько. – К. : КНТЕУ, 2010. – 336 с.

11. Біленький О.Ю. Стратегічне управління збутом на підприємстві: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.01 [Електронний ресурс] / О.Ю. Біленький; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2005. – 18 с.

12. Болюх М.А. Економічний аналіз / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.. – К.: Кондор, 2005. – 540 с.

13. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ. - 2009. – 469 с.

14. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу: Підручник / А.Д. Бутко. – К.: КНТЕУ, 2009. – 411 с.

15. Ватуля І.Д. Аудит / І.Д. Ватуля, Н.А. Канцедал, О.Г. Пономаренко. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.

16. Ватченко О.Б. Методи калькулювання в стратегічному управлінні // Економічний простір. – 2011. - № 48/2. – С. 175-182

17. Вербило О.Ф. Бухгалтерський облік у менеджменті: зміст та методика навчання / О.Ф. Вербило, Т.П. Кондрицька, В.М. Ярошинський. - Частина друга. Фінансовий облік. – К.: НАУ, 2009. – С. 696с.

18. Вербило О.Ф. Удосконалення обліку витрат та методика визначення собівартості продукції (робіт, послуг) у сільськогосподарських підприємствах. // Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2007. – Вип. 111. С. 262-267.

19. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: нормативно-правові документи. Коментар: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.А. Верига. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 656 с.
20. Власова Н.О. Економіка підприємства: навч. посібник / Н.О. Власова, В.В. Гармаш, С.М. Шинкар, Л.І. Безгінова, С.М. Сукачова. - Х., 2008. - 279 с.
21. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. / М.П. Войнаренко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 485 с.
22. Гавришко Н.В. Облік і аналіз маркетингової та збутової діяльності: управлінський аспект (на прикладі підприємств хіміко-фармацевтичної промисловості України: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Н.В. Гавришко; Терноп. акад. нар. госп-ва. – Тернопіль, 2001. – 19с.
23. Гаджієв Д. Н. Шляхи вдосконалення автоматизованного обліку готової продукції та її реалізації / Д. Н. Гаджієв, Н. М. Самородова // Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. - Випуск 4 (16). - Том1. - 2009. - С. 168-170.
24. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 520с.
25. Голод В.Л. Порівняльна характеристика оцінки та визнання витрат відповідно до національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку // В.Л. Голод / Управління розвитком. – 2012. - №10/221. – С.114-116
26. Греськів Т.С. Бухгалтерський і податковий облік доходів / Т.С. Греськів. – К.: КНЕУ, 2011. – 458 с.
27. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності / Б.В. Гринів. – К.: ЦУЛ, 2011. – 392 с.

28. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.І. Гринчуцький. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 303с.
29. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Й.Я. Даньків, М.Р. Лучко, М.Я. Остап'юк. – К.: Знання, 2007. – 243 с.
30. Дорогань В.К. Управління фінансовою діяльністю підприємства: навч.-метод. посіб. / В.К. Дорогань. - Полтава: Оріяна, 2009. – 154 с.
31. Економічний словник / За ред. П.І. Багрія, С.І. Дорогунцова. - К. : Укр. енцикл., 1973. - 622 с.
32. Заокіпна Н.С. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/zaokipna-n-s-udoskonalennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>
33. Захарцева І.І. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник з виконання практичних завдань / За редакцією І.І. Сахарцевої. – К.: Кондор, 2005. – 556 с.
34. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник для студ. вищ. навч. закл. / О.С. Іванілов. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
35. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затверджений Наказ Міністерства Фінансів України №291 від 30.11.99. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99>
36. Кірданов М.Г. “Поділ витрат на змінні та постійні: практичний аспект” // Розвиток наук про бухгалтерський облік. Збірник текстів виступів на науковій конференції. Частина II – Житомир: ЖІТІ – 2005. – с. 91-93.
37. Коблянська О.І. Фінансовий облік: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / О.І. Коблянська. - К.: Знання, 2007. – 471 с.
38. Косенко Л.В. Необхідність та значення зниження витрат підприємств // Реалізація національних економічних інтересів України в

рамках євроінтеграційних процесів / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції вчених та спеціалістів. Сімферополь, 24-25 квітня 2008 року. – Сімферополь: ПП «Підприємство Фенікс», 2008. – С. 208-210.

39. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства / Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков, В.А. Панков, А.А. Герасимов, В.В. Ровенська. – К.: Знання, 2010

40. Крупка Я. Д. Фінансовий облік. Підручник / Я.Д. Крупка. - К.: 2013. – 551 с.

41. Кудінов Е.О. Деякі питання управлінського аспекту обліку витрат сучасних підприємств // Стан і проблеми обліку, контролю і аналізу в умовах транзитивної економіки: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Донецьк, ДонНУЕТ ім. М. Туган-Бараноского, 2007. – С. 101-104.

42. Кужельний М. В. Організація обліку: підручник для студ. вищ. навч. закл. / М.В. Кужельний. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 351 с.

43. Кучеренко Т.Є. Звітність підприємств: підручник / Т.Є. Кучеренко, В. С. Уланчук, О. Г. Шайко. - К.: Знання, 2008. - 492 с.

44. Кушнір В. С. Загальна споживча цінність та загальні витрати, граничні цінність та витрати у неокласичній теорії цін // Актуальні проблеми економіки. - 2007 -№ 3. - С. 4 - 13.

45. Лень В.С. Звітність підприємства: Підручник. – 2 ге вид., перероб. і допов. / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 612 с.

46. Лігоненко Л.О. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко. – Київ: КНТЕУ, 2010. – 455 с.

47. Лютова Г.М. Методичні аспекти обліку готової продукції // Фінансовий простір. – 2017. - № 1/25. – С. 68-72.

48. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. - К. : Знання, 2011. - 630 с.

49. Нападівська Л.В. Облік на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Л.В. Нападівська, А.В. Алексєєва, О.А. Бакурова, О.Г. Веренич. – К.: КНТЕУ, 2007. – 378с.
50. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №73 від 07.02.2013 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13.
51. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік: посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г.В. Нашкерська. – Київ: Кондор, 2009. – 503 с.
52. Партин Г.О. Управлінський облік: підручник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, І. Свідрик, АІ. Ясінська, Т.М. Бойчук, Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 280 с.
53. Петряєва З.Ф. Аналіз фінансової звітності підприємства: Навчальний посібник / З.Ф. Петряєва. – Харків: ХНЕУ, 2009. – 248 с.
54. Петряєва З.Ф. Організація і методика економічного аналізу: навчальний посібник / З.Ф. Петряєва, Г.Г. Хмеленко. - Х.: ХНЕУ, 2008. – 308с.
55. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затверджений Наказ Міністерства Фінансів України №291 від 30.11.99. - Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99](http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99)
56. Привалова Н. Облік на підприємствах торгівлі: Підручник / А. Бабак (голов. ред.). - Д.: Баланс-Клуб, 2006. – 128 с.
57. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.І. Приймак. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 296с.
58. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 16.07.99 № 996-14. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

59. Про затвердження Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №720 від 15.06.2011 р. – Режим доступу : search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF11044

60. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №422 від 25.06.2003 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0938-10

61. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №356 від 29.12.2000 р. – Режим доступу : search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.

62. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №290 від 29.11.99 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0860-99

63. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №318 від 31.12.99 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00

64. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №318 від 31.12.99 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00

65. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №353 від 28.12.2000 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0047-01

66. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №39 від 25.02.2000 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0161-00

67. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №415 від 28.04.2006 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0610-06

68. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №246 від 20.10.99 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0751-99.

69. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №559 від 30.11.01 р. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

70. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995р. № 88. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

71. Про затвердження форм документів, необхідних для реєстрації організацій як об'єктів інфраструктури [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства Фінансів України №112 від 02.07.2009 р. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0695-09

72. Про інструкцію з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 11.08.1994 № 69 із змінами та доповненнями. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0202-94>.

73. Про працю України [Електронний ресурс] : Кодекс законів № 3720-VI від 08.09.2011. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

74. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навчальний посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін. - К.: ЦНЛ, 2008. - 430с.

75. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. - 3-тє вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька. - К. : Знання, 2007. - 668с.

76. Семернікова І.О. Економіка підприємства: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / І.О. Семернікова. – Херсон : ОЛДІ-плюс, 2009. – 312 с.

77. Слава А.П. Облікові аспекти управління витратами підприємств агропромислового виробництва // Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України», 21-22 листопада 2007 р. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – С. 351-355.

78. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: Монографія / Т.М. Сльозко. – К.: 2013. – 304с.

79. Соколов Я.В. Счета фінансових рзультатов / Я.В. Соколов // Бухгалтерский учет – веселая наука. Сборник статей. М., ООО “1С-Публишинг”. 2011. – С. 481-485

80. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. / В.В. Сопко. - К.: КНЕУ, 2006. - 526 с.

81. Сопко В.В. Організація і методика проведення аудиту: Навчально-практичний посібник. – 2-е вид., перероб. та доповн. / В.В. Сопко. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 576 с.

82. Стельмах В.С. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд: Монографія / В.С. Стельмах, А.О. Єпіфанов, І.В. Сало. – 2012. – 420с.

83. Сук Л.К. Фінансовий облік: навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / Сук Л.К., Сук П.Л. - К., 2012. - 647 с.

84. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. / Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2013. – 982с.

85. Федусенко О.В. Методи та засоби реалізації багатофункціональної підсистеми ціноутворення: Автореф. дис... канд. техн. наук: 05.13.06 [Електронний ресурс] / О.В. Федусенко; Наук.-вироб. корпор. "Київ. ін-т автоматики". – К., 2005. – 18 с.
86. Фоміна О.В. Облік і аудит в управлінні продажами товарів: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / О.В. Фоміна; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2008. – 21 с.
87. Халевицька Т. Г. Облік процесу реалізації продукції: теорія та практика / Т. Г. Халевицька // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки. – 2009. – № 49. – с. 57-65.
88. Хома І.Б. Фінансовий аналіз: навч. посібник / І.Б. Хома, Н.І. Андрушко, К.М. Слюсарчик. - Л. : Львівська політехніка, 2009. – 344 с.
89. Цебрій М.М. Проблеми обліку готової продукції і її реалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/-/19_AND_2013/Economics/7_141615.doc.htm
90. Чацкіс Ю.Д. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. / Ю.Д. Чацкіс, Е.С. Гейер, О.А. Наумчук, І.О. Власова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
91. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.С. Черниш. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 310 с.
92. Чеснакова Л.С. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Л.С. Чеснакова. – Київ: КНТЕУ, 2009. – 397 с.
93. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник / М. А. Болюх [та ін.]; ред. М.Г. Чумаченко; Київський національний економічний ун-т. - 2.вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2003. - 555 с.
94. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. / Г.О. Швиданенко, О.С. Федонін, О.Г. Мендрул, І.М. Репіна, В.Г. Васильков, С.М. Клименко. - К.: КНЕУ, 2009. - 439с.
95. Шикита Д.А. Система управління витратами на підприємствах. // Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України /

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України», 21-22 листопада 2007 р. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – С. 521-523.

96. Яковлев Ю. П. Економіка торгівлі: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Ю.П. Яковлев. – Херсон: Олді-плюс, 2009. – 356с.

Додаток А

Економіко-правовий аналіз чинної нормативної бази з обліку, аналізу та оподаткування реалізації товарів

| № | Нормативний документ, назва, коли і ким затверджений | Короткий зміст | Використання в обліково-аналітичному процесі |
|---|---|--|--|
| 1 | Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР | Встановлює права і гарантії громадянам України, щодо забезпечення роботою, справедливої оплати праці, соціального захисту та ін. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 2 | Кодекс законів про працю від 10.12.1971 № 322- VIII | Кодексом визначено умови розрахунків по оплаті праці | Умови розрахунків по оплаті праці, розрахунки за відпустками |
| 3 | Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV | Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 4 | Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI | Кодексом визначено методичку оподаткування підприємств та фізичних осіб України | З 1.01.11 р. застосовується підприємствами всіх форм власності |

| № | Нормативний документ, назва, коли і ким затверджений | Короткий зміст | Використання в обліково-аналітичному процесі |
|----|---|---|--|
| 5 | Закон України: Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 № 996-XIV | Законом встановлено положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні. Підприємство може самостійно обирати форму бухгалтерського обліку. | Організація бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві |
| 6 | Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР | Визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сфери державного й договірної регулювання оплати праці і спрямований на забезпечення відтворювальної і стимулюючої функцій заробітної плати. | Порядок ведення розрахунків по оплаті праці |
| 7 | Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 № 3356-XII | Визначає правові засади розробки, укладення та виконання колективних договорів і угод з метою сприяння регулювання трудових відносин та соціально-економічних інтересів працівників і власників. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 8 | Закон України: Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування від 09.07.2003 № 1058-IV | Закон визначає принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій, надання соціальних послуг з коштів Пенсійного фонду | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 9 | Закон України: Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням від 18.01.2001 № 2240-III | Закон визначає правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 10 | Закон України: Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування від | Цей Закон визначає порядок справляння та використання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |

| № | Нормативний документ, назва, коли і ким затверджений | Короткий зміст | Використання в обліково-аналітичному процесі |
|----|--|--|--|
| | 26.06.1997 № 400/97-ВР | | |
| 11 | Закон України: Про відпустки від 15.11.1996 № 504/96-ВР | Закон визначає умови, тривалість і порядок надання відпусток, регулює питання її оплати. | Умови, тривалість і порядок надання відпусток, регулює питання її оплати. |
| 12 | Інструкція МФУ: Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 | Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності (крім банків та бюджетних установ). |
| 13 | Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73 | Визначаються мета, склад, і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 14 | Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №9 «Запаси» від 20.10.1999 № 246 | визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 15 | Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №10 «Дебіторська заборгованість» від 08.10.1999 № 237 | визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 16 | Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання» від 31.01.2000 № 20 | Наказ визначає загальні положення та методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання, їх формування і класифікацію, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 17 | Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 № 318 | Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 18 | Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 № 290 | Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності | Використовується підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 19 | Положення (стандарт) | Наказ визначає методологічні | Використовується |

| № | Нормативний документ, назва, коли і ким затверджений | Короткий зміст | Використання в обліково-аналітичному процесі |
|----|--|---|--|
| | бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» від 28.10.2003 № 601 | засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності. | підприємствами та організаціями всіх форм власності |
| 20 | Наказ ДКСУ: Інструкції зі статистики заробітної плати від 13.01.2004 № 5 | Наказ визначає види заробітних плат та їх нарахування | Використовується при нарахуванні заробітної плати, використовується для підприємств всіх форм |
| 21 | Наказ МФУ: План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій від 09.12.2011 № 1591 | Про введення нових рахунків бухгалтерського обліку | Використовувалися рахунки та субрахунки бухгалтерського обліку заробітної плати та відрахувань з неї |

Додаток Б

Спеціальна література з питань обліку, аналізу та оподаткування реалізації товарів

| № п/п | Назва літературного видання, автор, видавництво, рік видання | Короткий зміст | Використано в дипломній роботі |
|-------|--|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 564 с. | Розкриваються основи бухгалтерського обліку, знання яких необхідне для подальшого вивчення фінансового та управлінського обліку | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 2 | Управлінський облік: підручник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, Т. І. Свідрик, А. І. Ясінська, Т. М. Бойчук, Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. - 280с. | Розглянуто теоретичні та прикладні аспекти управлінського обліку, зокрема сутність управлінського обліку та його функції в управлінні підприємством, предмет, метод і основні завдання управлінського обліку в обліковій системі підприємства, основи | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |

| | | | |
|---|---|--|---|
| | | організації управлінського обліку | |
| 3 | Управлінський облік [текст] : підруч. / [І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 792 с. І | Наводиться конспективно зміст окремих тем управлінського обліку та методика розрахунків, ідо може слугувати базою для вирішення практичних завдань | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 4 | Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутинця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с. | В підручнику відображено загальну методика бухгалтерського обліку на підприємстві, в тому числі методика обліку витрат на оплату праці | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 5 | Крупка Я. Д. Фінансовий облік. Підручник. - К: 2013. - 551с. | У навчальному посібнику висвітленні теоретичні основи організації фінансового обліку на підприємстві | Використано для написання 2-го розділу |

Продовження дод. Б

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|----|--|---|---|
| 6 | Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності Б.В. Гринів. – К.: ЦУЛ, 2011. – 392с | Розкриваються особливості та методологія бухгалтерського і податкового обліку кожного з них, широко використовуються приклади із практики | Використано для написання 2-го розділу |
| 7 | Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с. | Розкрито основні положення сучасної теорії і практики ведення бухгалтерського обліку на основі діючої законодавчо-нормативної бази. | Використано для написання 2 розділу дипломної роботи |
| 8 | Захарченко Л.А. Управління витратами: навчальний посібник / Захарченко Л.А., Яцкевич І.В. – Одеса: ВМВ, 2011. – 240 с. | Підручник присвячений аналізу витрат підприємства та управління ними, розглянуті питання управління трудовими витратами | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 9 | Мних Є.В. Економічний аналіз : Підручник / Є.В. Мних . - К. : Знання , 2011. - 630 с. | Розкрито програмовий матеріал з теорії та практики економічного аналізу. | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 10 | Косова Т.Д. та ін. Організація і | Показано організаційно- | Використано для |

| | | | |
|----|---|--|--|
| | методика економічного аналізу Навч. посіб./Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с. | інформаційне забезпечення економічного аналізу, методика аналізу фінан- сових результатів, рента- бельності, фінансового стану підприємства. | написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 11 | Вороніна В.Л. Шляхи вдосконалення обліку готової продукції // Економіка і підприємництво: теоретико – методологічні аспекти обліку, аналізу та контролю. - Полтава: ФОП Крюков, 2013. – 128с. | Розроблено шляхи вдосконалення готової продукції на підприємстві | Використано для написання 3 розділу |
| 12 | Дробязко С.І. та ін. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу. Навч. посіб./ С.І. Дробязко, Т.М. Козир, С.Б. Холод; за заг. ред. П.Й. Атамаса. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416с. | Викладено теоретичні, методологічні та практичні питання обліку і оподаткування суб'єктів малого бізнесу. Наведено загальну нормативно- організаційну характеристику суб'єктів малого бізнесу. | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |

Продовження дод. Б

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|----|--|---|--|
| 13 | Гура Н.О. Облік на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. / Н.О. Гура, Т.Г. Мельник, Т.М. Моторина. - К.: Знання, 2010. - 310с. | Висвітлюються становлення та розвиток малого бізнесу в Україні, розкриваються питання організації, ведення бухгалтер- ського обліку та складання звітності на підприємствах малого бізнесу відповідно до чинних нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський та податковий облік за спрощеною формою. | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 14 | Слюсарчук Л. Облік готової продукції та її реалізації // Вісник податкової служби України. - 2010. - № 29 - с. 42-48 | Розкрито питання вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації, використання мікропроцесорної техніки для ідентифікації продукції, необхідності розмежування витрат на збут і на маркетингову діяльність | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |

| | | | |
|----|---|---|---|
| 15 | Алексеева А.В., Шаповалова А.П., Уманців Г.В. Звітність підприємств: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., допов. та переробл. – Київ : КНТЕУ, 2013. – 367 с. | Викладено теоретичні засади формування показників фінансової, спеціальної та статистичної звітності, методика складання основних форм звітності відповідно до чинного законодавства. | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 16 | Стельмах В.С., Єпіфанов А.О., Сало І.В. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд: Монографія, 2012 | Розкривається система контролю банків, започаткована Національним банком України та особливості проведення інспектування, аудиту і банківського нагляду | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 17 | Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: Монографія. – К.: 2013. – 304 с. | Досліджено сучасний стан та напрями подальшого розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку у контексті тенденцій його інституціоналізації. | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 18 | Цебрій М.М. Проблеми обліку готової продукції і її реалізації // М.М. Цебрій / Буковинський державний фінансово-економічний університет Обліково-економічний факультет. – 2013. – С.68-72 | Розглянуто проблеми обліку готової продукції і її реалізації. Проведено аналіз проблеми обліку готової продукції в Україні. Визначено проблеми, тенденції та перспективи розвитку обліку готової продукції в Україні. | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |

Продовження дод. Б

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|----|--|--|---|
| 19 | Засадна Х.О., Шурпенкова Р.К. Бухгалтерський облік основних господарських операцій у програмі 1С: Бухгалтерія 7.7: навч. посібник. - К.: УБС НБУ, 2009 | Висвітлені питання методології бухгалтерського обліку в умовах автоматизованої обробки інформації, автоматизації обліку з усіх комплексних завдань. У доступній формі комплексно висвітлюються концепції бухгалтерського обліку необоротних активів із застосуванням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційних технологій, що дозволяють їх застосовувати у діяльності. | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 20 | Єрмак О.І. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник. - Чернівці: | Розкриває організацію бухгалтерського обліку підприємств різних форм | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної |

| | | | |
|----|--|---|---|
| | Деснянська правда, 2009 | власності і галузей економіки України. Висвітлюються предмет і метод обліку, особливості технології облікового процесу, а також забезпечення процесу бухгалтерського обліку на підприємствах. | роботи |
| 21 | Лютова Г.М. «Методичні аспекти обліку готової продукції» | Розглядає економіко-облікову інтерпретацію «готової продукції» вітчизняними та іноземними науковцями, особливості обліку готової продукції та визначає напрями удосконалення оцінки готової продукції на підприємстві | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 22 | Осадча О.О. «Облік готової продукції та його науково-методичні аспекти на сучасному промисловому підприємстві» | Розглядає достовірне відображення операцій з виробництва та реалізації готової продукції та забезпечує результативність господарської діяльності підприємства. | Використано в розділі 1 та 2 дипломної роботи |
| 23 | Семенюта А.В. «Готова продукція та її реалізації як обліково-аналітичні категорії» | Здійснює огляд та аналіз різноманітних підходів до визначення категорій | Використано в розділі 1 та 2 дипломної ро |

Закінчення дод. Б

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|----|---|---|---|
| | | «готова продукція» та «реалізація готової продукції», формулює власне визначення терміну «готова продукція» | |
| 24 | Кравченко М.В. «Методичні аспекти обліку і контролю витрат та виходу продукції» | Розглядає організаційно-методичні основи ведення обліку витрат на виробництво продукції, калькулювання собівартості продукції. | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 25 | Задоєнко Ж.В. «Проблеми обліку та аналізу готової продукції та її реалізації» | Розглядає поняття «реалізація готової продукції», виділяє головні завдання та проблеми обліку, аналізу та реалізації, що дасть змогу покращити діяльність підприємства. | Використано для написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
| 26 | Касич А. «Понятійний апарат | Досліджує наукові підходи | Використано для |

| | | |
|---|---|---|
| терміну «готова продукція» як об'єкта бухгалтерського обліку» | до визначення поняття "готова продукція"; властивості та різнобічні характеристики готової продукції, які, на думку авторів, впливають на формулювання цього поняття. | написання 1 та 3 розділу дипломної роботи |
|---|---|---|

Додаток В

Пояснювальна записка

Проаналізуємо основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Сучасна безпека», застосувавши дані балансу за 2013 – 2017 рр., динаміка активів наведена у (дод. Г та рис. В.1).

З дод. Г видно, що основні засоби в 2017 р. збільшились на 1796,3 тис. грн. порівняно з 2013 р.. Виробничі запаси в 2017 р. збільшились на 3866,9 тис. грн. і становлять 3883,5 тис. грн..

Дебіторська заборгованість збільшилась на 4486,2 тис. грн. порівняно з 2008 р.. Грошові кошти також зросли на 1265,7 тис. грн. в 2017 р.

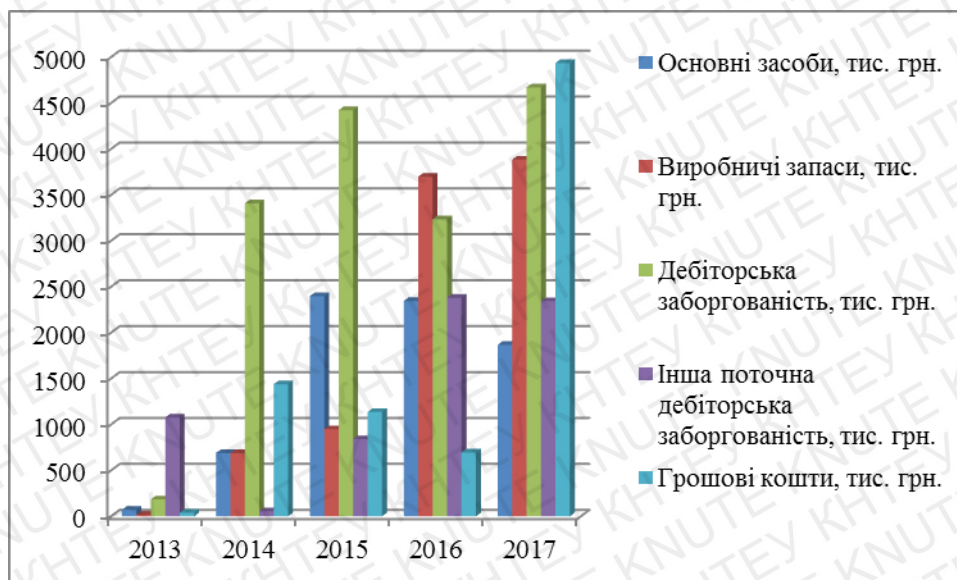


Рис. В.1. Динаміка активів ТОВ «Сучасна безпека»

На підставі даних форми №2 «Звіт про сукупні доходи» ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр. зробимо загальний аналіз фінансових результатів та динаміка фінансових результатів наведена у (дод. Д та рис. В.2).

Розглянувши дод. Д, можна зробити висновок, що на досліджуваному підприємстві дохід від реалізації продукції в 2017 р. в порівнянні з 2013 р. відбулося збільшення на 42360,2 тис. грн. Збільшення обсягу реалізації продукції досягається за рахунок: зростання обсягу виробництва продукції; зменшення залишків готової продукції на кінець звітного періоду; підвищення рівня цін.

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції в 2017 р. збільшився на 35300,3 тис. грн. порівняно з 2013 р.. Збільшення чистого доходу пояснюється збільшенням виручки від реалізації, що відбулося внаслідок збільшення обсягу реалізації послуг замовникам.

З 2013 по 2017 р. спостерігається на підприємстві чистий прибуток, і в 2017 р. на ТОВ «Сучасна безпека» він становить 813,8 тис. грн. Щоб і надалі на підприємстві спостерігався прибуток, є такі резерви збільшення прибутку:

- за рахунок збільшення обсягу випуску товарів (робіт, послуг);
- за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію товарів;

- за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

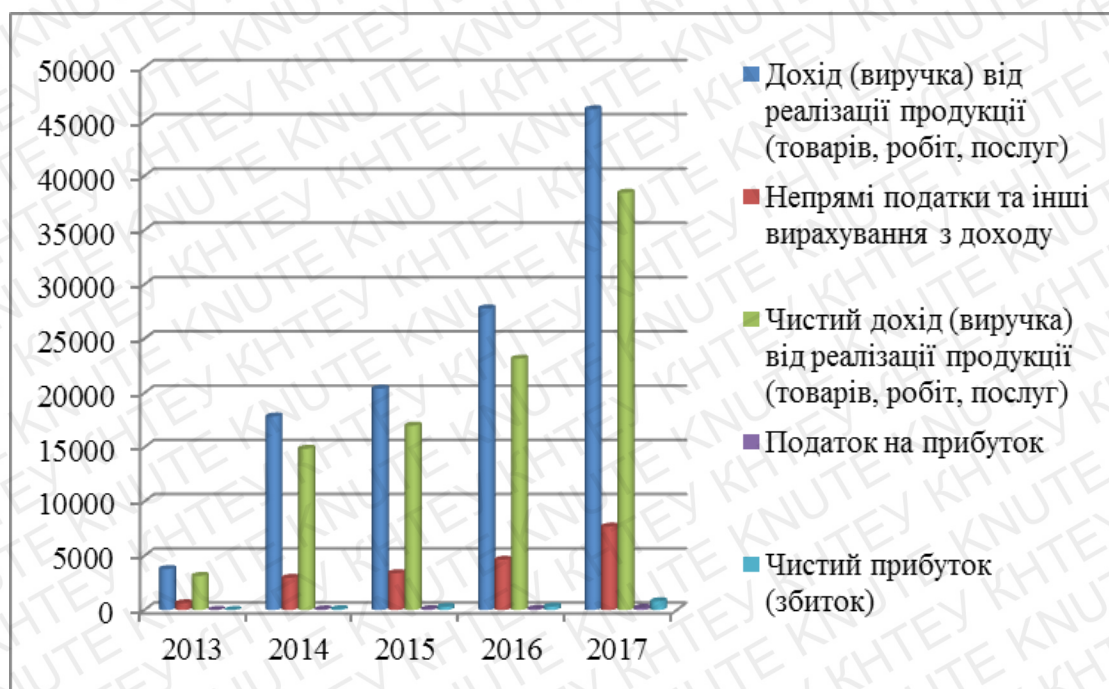


Рис. В.2. Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр.

Підприємство має прибуток на підприємстві, тому заслуговує на загальну позитивну оцінку діяльності підприємства.

Додаток Г

Динаміка активів ТОВ «Сучасна безпека» в 2013-2017 рр.

| Показники | 2013 р. | 2014 р. | 2015 р. | 2016 р. | 2017 р. | Відхилення від 2017 р., (+,-) | | | | | | | |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|-------------------------------|----------|---------------|----------|---------------|----------|---------------|----------|
| | | | | | | 2013 р. | | 2014 р. | | 2015 р. | | 2016 р. | |
| | | | | | | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % |
| Основні засоби, тис. грн. | 71,0 | 689,0 | 2397,4 | 2345,1 | 1867,3 | 1796,3 | 2530,00 | 1178,3 | 171,02 | -530,1 | -22,11 | -477,8 | -20,37 |
| Виробничі запаси, тис. грн. | 16,6 | 688,3 | 947,9 | 3698,3 | 3883,5 | 3866,9 | 23294,58 | 3195,2 | 464,22 | 2935,6 | 309,70 | 185,2 | 5,01 |
| Дебіторська заборгованість, тис. грн. | 184,8 | 3408,3 | 4422,7 | 3235,2 | 4671,0 | 4486,2 | 2427,60 | 1262,7 | 37,05 | 248,3 | 5,61 | 1435,8 | 44,38 |
| Інша поточна дебіторська заборгованість, тис. грн. | 1076,4 | 55,4 | 840,0 | 2380,1 | 2342,1 | 1265,7 | 117,59 | 2286,7 | 4127,62 | 1502,1 | 178,82 | -38 | -1,60 |
| Грошові кошти, тис. грн. | 39,5 | 1438,7 | 1136,9 | 695,8 | 4935,9 | 4896,4 | 12395,95 | 3497,2 | 243,08 | 3799 | 334,15 | 4240,1 | 609,38 |

Додаток Д

Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр.

тис. грн.

| Показники | 2013 р. | 2014 р. | 2015 р. | 2016 р. | 2017 р. | Відхилення від 2017 р., (+,-) | | | | | | | |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|-------------------------------|----------|---------------|----------|---------------|----------|---------------|----------|
| | | | | | | 2013 р. | | 2014 р. | | 2015 р. | | 2016 р. | |
| | | | | | | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % | Абс., грн. | Відн., % |
| Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 3775,7 | 17829,3 | 20386,8 | 27789,3 | 46135,9 | 42360,2 | 1121,92 | 28306,6 | 158,76 | 25749,1 | 126,30 | 18346,6 | 66,02 |
| Непрямі податки та інші вирахування з доходу | 629,3 | 2971,5 | 3397,8 | 4631,6 | 7689,3 | 7060 | 1121,88 | 4717,8 | 158,77 | 4291,5 | 126,30 | 3057,7 | 66,02 |
| Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 3146,4 | 14857,7 | 16989,0 | 23157,8 | 38446,6 | 35300,2 | 1121,92 | 23588,9 | 158,77 | 21457,6 | 126,30 | 15288,8 | 66,02 |
| Податок на прибуток | 12,3 | 56,5 | 74,9 | 102,6 | 198,6 | 186,3 | 1514,63 | 142,1 | 251,50 | 123,7 | 165,15 | 96 | 93,57 |
| Разом витрати | 3144,9 | 14855,6 | 16752,1 | 22804,7 | 37603,7 | 34458,8 | 1095,70 | 22748,1 | 153,13 | 20851,6 | 124,47 | 14799 | 64,89 |
| Чистий прибуток (збиток) | 2,0 | 80,4 | 289,6 | 316,9 | 813,8 | 811,8 | 40590,00 | 733,4 | 912,19 | 524,2 | 181,01 | 496,9 | 156,80 |

Для оцінки руху основних засобів розрахуємо коефіцієнти, що характеризують стан і рух основних засобів (табл. В.1), а саме коефіцієнт вибуття, коефіцієнт введення в експлуатацію нових основних засобів і коефіцієнт оновлення основних засобів.

Таблиця В.1

Оцінка коефіцієнтів руху основних засобів ТОВ «Сучасна безпека» за 2013-2017 рр.

| Коефіцієнти | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Відхилення 2017 р. від | | | |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|------------------------|--------|--------|--------|
| | | | | | | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| Коефіцієнт зносу | 0,663 | 0,671 | 0,526 | 0,585 | 0,571 | -0,092 | -0,099 | 0,046 | -0,014 |
| Коефіцієнт здатності | 0,337 | 0,329 | 0,474 | 0,415 | 0,429 | 0,092 | 0,099 | -0,046 | 0,014 |
| Коефіцієнт вибуття | 0,030 | 0,041 | 0,007 | 0,065 | 0,008 | -0,023 | -0,034 | 0,001 | -0,057 |
| Коефіцієнт введення в експлуатацію нових основних засобів | 0,192 | 0,062 | 0,288 | 0,037 | 0,105 | -0,087 | 0,043 | -0,184 | 0,068 |
| Коефіцієнт оновлення основних засобів | 0,192 | 0,062 | 0,288 | 0,037 | 0,105 | -0,087 | 0,043 | -0,184 | 0,068 |

З таблиці В.1 можна зробити наступні висновки:

- коефіцієнт зносу у ТОВ «Сучасна безпека» лісгосп» достатньо високий (52,6-58,5 %). Це означає що підприємству необхідно приділити більше увагу якісному стану основних засобів і можливо провести відповідну роботу по їх оновленню;
- коефіцієнт вибуття у ТОВ «Сучасна безпека» в 2017 р. значно зменшився у порівнянні з 2016 р. на 0,057, разом з тим незначно збільшився на 0,001 у порівнянні з 2015 р.;
- коефіцієнт введення в експлуатацію нових основних засобів в 2017 р. у ТОВ «Сучасна безпека» значно зменшився у порівнянні з 2015 р. з 0,288 до 0,105 і в той же час у порівнянні з 2016 р. незначно збільшився;
- ТОВ «Сучасна безпека» щороку оновлює основні засоби на 3,7-28,8%. Це свідчить про постійне управління керівництвом підприємства наявними основними засобами і їх оновленням.

Прибуток показує абсолютний ефект діяльності підприємства без урахування використаних при цьому ресурсів, тому його слід доповнювати показником рентабельності.

Ступень прибутковості підприємства і характеризує рентабельність.

Рентабельність – це якісний, вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або ступень використання ресурсів, що є в наявності, в процесі виробництва і реалізації продукції.

Система показників рентабельності діяльності ТОВ «Сучасна безпека» наведено в табл. В.2.

Таблиця В.2

Система показників рентабельності діяльності ТОВ «Сучасна безпека»

| Найменування показника | Математична модель | Джерело інформації (форми фінансової звітності) | Умовні Позначення |
|--|-------------------------------------|--|--|
| Операційна рентабельність (Род) | $R_{од} = \frac{\text{ФРОД}}{Д}$ | <u>Ф.№2, р.100</u> <u>Ф.№2, р.010</u> | ФРОД – фін. результат від операційної діяльності |
| Загальна рентабельність (Рз) | $R_{з} = \frac{\text{ФРЗДдооп}}{Д}$ | <u>Ф.№2, р.190</u> <u>Ф.№2, р.010</u> | Д – доход від реалізації продукції |
| Чиста рентабельність (Рч) | $R_{ч} = \frac{\text{ЧП}}{Д}$ | <u>Ф.№2, р.220</u> <u>Ф.№2, р.010</u> | ЧП – чистий прибуток |
| Рентабельність активів (Ра) | $R_{а} = \frac{\text{ЧП}}{А}$ | <u>Ф.№2, р.220</u> <u>Ф.№1, р.280</u> | $\overline{А}$ - середньорічна вартість активів |
| Рентабельність власного капіталу (Рк) | $R_{к} = \frac{\text{ЧП}}{К}$ | <u>Ф.№2, р.220</u> <u>Ф.№1, р.380</u> | $\overline{К}$ - середньорічна вартість власного капіталу |
| Рентабельність оборотних активів (Роа) | $R_{оа} = \frac{\text{ЧП}}{ОА}$ | <u>Ф.№2, р.220</u> <u>Ф.№1, р.260</u> | $\overline{ОА}$ - середньорічна вартість оборотних активів |
| Рентабельність запасів (Рз) | $R_{з} = \frac{\text{ЧП}}{З}$ | <u>Ф.№2, р.100 + р.120 + р.130</u> <u>Ф.№1, р.100 + р.120 + р.130</u> | $\overline{З}$ - середньорічна вартість активів |

Наступним етапом є аналіз показників ефективності використання основних засобів (табл. В.3).

Таблиця В.3

Оцінка коефіцієнтів ефективності використання основних засобів

ТОВ «Сучасна безпека» за 2013-2017 рр.

| Коефіцієнти | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Відхилення 2017 р. від | | | |
|--|-------|-------|-------|--------|-------|------------------------|--------|--------|--------|
| | | | | | | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| Коефіцієнт рентабельності основних засобів | 0,397 | 0,436 | 0,165 | -0,191 | 0,144 | -0,252 | -0,292 | -0,021 | 0,336 |
| Коефіцієнт фондівдачі основних засобів | 0,983 | 1,082 | 0,722 | 0,261 | 0,441 | -0,542 | -0,640 | -0,281 | 0,181 |
| Коефіцієнт фондомісткості основних засобів | 1,017 | 0,924 | 1,385 | 3,838 | 2,266 | 1,249 | 1,342 | 0,882 | -1,572 |
| Оборотність основних засобів, дні | 3,210 | 2,845 | 3,213 | 2,461 | 4,230 | 1,020 | 1,385 | 1,017 | 1,769 |

Отже, проведення аналізу основних засобів в підприємствах має велике значення, яке полягає в тому, що він є необхідною умовою ефективного управління технічним розвитком підприємства і мета якого – поліпшення якісного стану і підвищення на цьому ґрунті ефективності використання основних засобів.

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновки, що ТОВ «Сучасна безпека» у 2013-2014 рр. отримало збитки. Коефіцієнти фондівдачі та фондомісткості основних засобів ТОВ «Сучасна безпека» коливається і залежить від обсягів продаж підприємства. Коефіцієнт фондомісткості основних засобів показує, що найбільша частка основних засобів у структурі реалізованих товарів у ТОВ «Сучасна безпека». Основним джерелом інформації для аналізу основних засобів є бухгалтерський облік. Автоматизація бухгалтерського обліку ТОВ «Сучасна безпека» за допомогою програмного продукту «1С: Бухгалтерія 7.7» сприяє підвищенню якості аналізу і його точності.

Таблиця В.4

Динаміка показників платоспроможності і ліквідності

| № п/п | Показники | Формула | Критерій | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|-----------------------------------|--|----------|------|------|------|------|------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт абсолютної ліквідності | КАЛ = (Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції)/Поточні зобов'язання | 0,2 | 0,16 | 0,20 | 0,12 | 0,06 | 0,29 | 0,04 | -0,08 | -0,07 | 0,24 | 25,98 | -39,20 | -53,15 | 403,49 |
| 2. | Коефіцієнт швидкої ліквідності | КШЛ=(Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції+Дебіторська заборгованість)/ Поточні зобов'язання | 0,7 | 0,37 | 0,69 | 0,61 | 0,33 | 0,57 | 0,32 | -0,08 | -0,28 | 0,24 | 88,28 | -11,76 | -45,88 | 73,46 |
| 3. | Коефіцієнт поточної ліквідності | КПЛ=(Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції+Дебіторська заборгованість+Зобов'язання)/ Поточні зобов'язання | 2,0 | 2,47 | 0,76 | 0,79 | 0,59 | 0,76 | -1,71 | 0,02 | -0,20 | 0,17 | -69,11 | 3,24 | -25,01 | 28,57 |

Висновки:

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за аналізований період склало -0,09, це свідчить, що підприємство у 2017 р. є вільні грошові кошти і в разі потреби зможе негайно погасити свої поточні зобов'язання.

Значення *коефіцієнту швидкої ліквідності* нормальним вважається в діапазоні 0,7 - 0,8. На досліджуваному підприємстві цей коефіцієнт коливається в межах 0,33-0,69, але в 2017 р. він склав 0,57, що свідчить про позитивну

тенденцію. Видно, що в 2017 р. цей показники знаходяться в межах критичних значень і підприємство може за рахунок очікуваних надходжень від дебіторів на кінець року погасити 57% короткострокових позикових коштів.

Коефіцієнт поточної ліквідності в 2016 р. склав 0,59, а в 2017 – 0,76. Це свідчить про позитивну тенденцію. Даний показник в 2017 р. на 28,57%, порівняно із попереднім періодом. В 2017 р. коефіцієнт поточної ліквідності не перевищив критерій і становить 1,24, що свідчить про платоспроможність підприємства, а також його здатність погасити свої поточні зобов'язання у найближчий час.

Розглянемо показник фінансової стійкості, які наведені в табл. В.5.

Таблиця В.5

Динаміка показників фінансової стійкості

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|--|--|-------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт автономії | Кав= Власний капітал/Валюта Балансу | 0,04 | 0,04 | 0,04 | 0,06 | 0,08 | 0,00 | 0,00 | 0,02 | 0,03 | 2,89 | -4,12 | 40,88 | 48,44 |
| 2. | Коефіцієнт маневрування | Км= Власні оборотні активи/ Власний капітал | 4,19 | 13,38 | 17,04 | 9,54 | 8,23 | 9,19 | 3,67 | -7,50 | -1,31 | 219,51 | 27,40 | -44,00 | -13,75 |
| 3. | Коефіцієнт довгострокового залучення капіталу | Кдзк=Довгострокові зобов'язання/ Власний капітал+ Довгострокові зобов'язання | 0,77 | 0,73 | 0,70 | 0,37 | 0,10 | -0,04 | -0,03 | -0,33 | -0,27 | -5,04 | -3,96 | -47,61 | -72,89 |
| 4. | Коефіцієнт заборгованості | Кз= Зобовязання/Валюта Балансу | 5,03 | 20,22 | 23,96 | 16,71 | 10,93 | 15,19 | 3,74 | -7,24 | -5,78 | 302,13 | 18,48 | -30,23 | -34,59 |
| 5. | Коефіцієнт мультиплікації капіталу | КМк=Активи/Власний капітал | 24,62 | 23,93 | 24,96 | 17,71 | 11,93 | -0,69 | 1,03 | -7,24 | -5,78 | -2,81 | 4,30 | -29,02 | -32,63 |
| 6. | Коефіцієнт співвідношення власних Оборотних активів і загальної величини Оборотних активів | Ксп ВОА і ОА= Власні Оборотні активи/Оборотні активи | 0,99 | 0,89 | 0,88 | 0,66 | 0,77 | -0,10 | 0,00 | -0,23 | 0,11 | -10,39 | -0,30 | -25,74 | 16,89 |

Висновки:

Оптимальне значення *коефіцієнту автономії* становить 0,5, але чим вищим є його значення, тим краще для підприємства. Оскільки за досліджуваний період цей коефіцієнт коливається в межах 0,04-0,08, то можна сказати, що дане підприємство є незалежним від зовнішніх джерел фінансування. Динаміка цього показника є позитивною. В 2017 р. коефіцієнт автономії зріс на 8%.

На досліджуваному підприємстві *коефіцієнт маневрування* має тенденцію до зростання і це є позитивним, оскільки це характеризує фінансову стабільність підприємства. У 2016 р. цей показник становив 9,54, а у 2017 р. 8,23.

Коефіцієнт заборгованості - цей показник характеризує частку залучених засобів у загальній сумі активів фірми, тобто допомагає оцінити фінансову стійкість фірми, зробити висновок щодо її здатності залучати додатковий капітал. Бажано, щоб цей показник не перевищував 50 %. Оскільки на даному підприємстві цей показник за аналізований період перевищує і становить 77%, а у 2013, але в 2017 р. показник зменшився і становить 10%, то можна стверджувати, що дане підприємство є фінансово стійким.

Коефіцієнт мультиплікації капіталу є оберненим до коефіцієнта автономії, отже, нормальне значення його має бути тим вищим, чим більшою є питома вага оборотних активів і чим швидше обертаються оборотні активи підприємства і, відповідно, повинен бути в межах 170 – 280 %. На даному підприємстві коефіцієнт мультиплікації капіталу за аналізований період коливається в межах 11-25%, що є далеким до критерію.

Коефіцієнт співвідношення власних Оборотних активів і загальної величини Оборотних активів на даному підприємстві має позитивну тенденцію, його значення зросло на 77% у 2017 р. порівняно із попереднім періодом. Але цей показник все одно є недостатньо високим, оскільки загальні оборотні активи перевищують власні оборотні активи.

Показники ділової активності наведені в табл. В.6.

Таблиця В.6

Динаміка показників ділової активності

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|--|--|-------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт навантаження економічного потенціалу | КНЕП= Дохід/Активи | 0,42 | 1,86 | 1,93 | 2,12 | 2,49 | 1,43 | 0,08 | 0,19 | 0,37 | 337,81 | 4,08 | 9,76 | 17,34 |
| 2. | Коефіцієнт навантаження Основних засобів | КНОЗ= Дохід/Основні засоби | 53,18 | 25,88 | 8,50 | 11,85 | 24,71 | -27,30 | -17,37 | 3,34 | 12,86 | -51,34 | -67,13 | 39,33 | 108,50 |
| 3. | Коефіцієнт навантаження Необоротних активів | КННА= Дохід/Необоротні активи | 53,18 | 25,88 | 8,50 | 11,85 | 24,71 | -27,30 | -17,37 | 3,34 | 12,86 | -51,34 | -67,13 | 39,33 | 108,50 |
| 4. | Коефіцієнт оборотності Оборотних активів | КООА= Дохід/Оборотні активи | 2,47 | 2,94 | 2,50 | 2,58 | 2,77 | 0,48 | -0,44 | 0,08 | 0,18 | 19,34 | -15,05 | 3,31 | 7,13 |
| 5. | Коефіцієнт оборотності Дебіторської заборгованості | КОДЗ= Дохід/Дебіторська заборгованість | 20,43 | 5,23 | 4,61 | 8,59 | 9,88 | -15,20 | -0,62 | 3,98 | 1,29 | -74,40 | -11,88 | 86,34 | 14,99 |
| 6. | Коефіцієнт оборотності Власного капіталу | КОВК= Дохід/Власний капітал | 10,44 | 44,42 | 48,22 | 37,57 | 29,70 | 33,98 | 3,80 | 10,65 | -7,87 | 325,51 | 8,56 | 22,09 | -20,95 |

Висновки:

Коефіцієнт навантаження економічного потенціалу у 2017 р. збільшився на 17,34%, це означає, що активи використовуються ефективно з точки зору обсягу реалізації.

Коефіцієнт навантаження Основних засобів або Фондовіддача у 2017 р. зросла на 12,86 (108,5%), це позитивно, оскільки означає, що основні засоби використовуються ефективно.

Коефіцієнт навантаження Необоротних активів у 2017 р. зросла на 12,86 (108,5%), це позитивно, оскільки означає, що нематеріальні активи на підприємстві використовуються ефективно.

Коефіцієнт оборотності Оборотних активів у 2017 р. збільшився на 0,18 (7,13%), це означає, що оборотні активи використовуються ефективно.

Коефіцієнт оборотності Дебіторської заборгованості у 2017 р. також збільшився на 1,29 (14,99%), це означає, що швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства збільшилась, що призводить до зменшення комерційного кредиту, що надається підприємством.

Коефіцієнт оборотності Власного капіталу у 2017 р. зменшився на 7,87 (20,95%), це означає, що власний капітал підприємства використовуються неефективно.

Показники рентабельності фінансово-господарської діяльності, активів та капіталу наведені в табл. В.7.

Таблиця В.7

Динаміка показників рентабельності фінансово-господарської діяльності, активів та капіталу

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|---------------------------------------|---|------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1 | Чиста рентабельність | $R_{\text{ЧИСТА}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Дохід}) * 100\%$ | 0,05 | 0,45 | 1,42 | 1,14 | 1,76 | 0,40 | 0,97 | -0,28 | 0,62 | 751,31 | 215,01 | -19,72 | 54,68 |
| 2 | Рентабельність витрат | $R_{\text{ВИТРАТ}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Витрати}) * 100\%$ | 0,06 | 0,54 | 1,74 | 0,84 | 3,57 | 0,48 | 1,20 | -0,89 | 2,73 | 751,03 | 220,86 | -51,47 | 323,45 |
| 3 | Рентабельність капіталу | $R_{\text{КАП}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Власний капітал}) * 100\%$ | 0,55 | 20,03 | 68,50 | 42,84 | 52,38 | 19,48 | 48,47 | -25,65 | 9,54 | 3522,41 | 241,97 | -37,45 | 22,28 |
| 4 | Рентабельність активів | $R_{\text{АКТИВІВ}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Активи}) * 100\%$ | 0,02 | 0,84 | 2,74 | 2,42 | 4,39 | 0,81 | 1,91 | -0,33 | 1,97 | 3627,17 | 227,87 | -11,88 | 81,51 |
| 5 | Рентабельність оборотних активів | $R_{\text{ОБА}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Оборотні активи}) * 100\%$ | 0,13 | 1,33 | 3,55 | 2,95 | 4,88 | 1,20 | 2,22 | -0,61 | 1,94 | 915,95 | 167,62 | -17,06 | 65,71 |
| 6 | Рентабельність виробничого потенціалу | $R_{\text{ВП}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Матеріальні витрати}) * 100\%$ | 2,77 | 3,39 | 7,07 | 6,35 | 15,03 | 0,62 | 3,68 | -0,71 | 8,68 | 22,28 | 108,42 | -10,11 | 136,58 |

Висновки:

Чиста рентабельність у 2017 р. також зросла на 54,68%, і це є позитивним, оскільки означає, що чистий прибуток підприємства зростає.

Рентабельність витрат у 2017 р. зросла на 323,45%, і це означає, що більше прибутку припадає на кожну гривню всіх понесених за звітний період витрат, і це є позитивно.

Рентабельність капіталу у 2017 р. також зросла на 22,38%, і це позитивна тенденція, оскільки цей показник показує яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Максимізація цього показника – головне завдання управління підприємством.

Рентабельність активів у 2017 р. зросла на 81,51%, показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн. вкладених активів (інвестицій), і його збільшення свідчить про ефективне використання активів підприємства.

Рентабельність оборотних активів у 2017 р. також зросла на 65,71%, що свідчить про ефективне використання оборотних активів підприємства.

Рентабельність виробничого потенціалу у 2017 р. зросла на 136,58%, що є позитивною тенденцією.

ТОВ «Сучасна безпека»

НАКАЗ № 15

про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства

м. Київ

На підставі Закону України від 16.07.99 р. N 996-XIV "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності наказую:

1. Організація бухгалтерського обліку

1.1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером.

1.2. Застосовувати на підприємстві журнально-ордерну систему обліку.

1.3. Застосовувати форми журналів-ордерів та інших облікових реєстрів, розроблені фахівцями підприємства в минулому році й адаптовані бухгалтерією до нової системи обліку. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.

1.4. Бухгалтерам проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.

1.5. Складати щомісяця журнали-ордери та інші облікові реєстри. Роздруківки з комп'ютерної програми підписувати оператору-виконавцеві і бухгалтерові, який відповідає за складання облікового документа.

1.6. Дані журналів-ордерів, інших облікових реєстрів і додаткових довідок головному бухгалтеру відображати в Головній книзі підприємства (оборотному балансі), що є підставою для складання Балансу підприємства. Після обробки журнали-ордери, облікові реєстри і довідки повинні бути підписані головним (старшим) бухгалтером із вказівкою дати підпису.

1.7. Фахівцям відділів неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку оформлення первинних документів і терміну подання їх до обліку. За порушення вимог бухгалтерів, несвоєчасне складання первинних документів і недостовірність відображення в них даних притягати фахівців до дисциплінарної відповідальності.

У випадках якщо документ, підписаний таким фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця розглядати на засіданні

Продовження додатку Е

правління (дирекції) товариства за участю представників трудового колективу (профспілки, за наявності).

1.8. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності провести інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69 (зі змінами і доповненнями).

1.9. Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

Голова комісії: директор Бережна М.Ю.

Члени комісії: головний бухгалтер Грапенко В.Д.

бухгалтер Тимченко Л.А.

2. Про облікову політику підприємства

2.1. Дозволяю змінити облікову політику, якщо:

- зміняться вимоги Міністерства фінансів України;

- зміняться статутні вимоги підприємства;

- нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства)

положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

2.2. При складанні фінансової звітності встановити кордон істотності в розмірі 50 грн.,

2.3. Основним засобом визнавати актив, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням виробничої комісії, більше року (або операційного циклу, якщо він більше року), а вартісна оцінка якого дорівнює сумі, що перевищує 1 000 грн. у 2016 році, а починаючи з 1 січня 2017 року суму, що перевищує 2 500 грн.

2.4. До малоцінних необоротних матеріальних активів відносити активи, відмінні від основних засобів (на підставі класифікації, поданої в пункті 5 П(С)БО 7 "Основні засоби" і пункті 4 цього наказу), вартісна оцінка яких дорівнює сумі, що не перевищує 1 000 грн. у 2016 році, а починаючи з 1 січня 2017 року суму, що не перевищує 2 500 грн.

2.5. Застосовувати при нарахуванні амортизації основних засобів методи амортизації, строк корисного використання та ліквідаційну вартість, установлені і затверджені наказом по підприємству, за результатами місяця в якому такий нематеріальний актив введений в експлуатацію.

2.6. Установити такі методи нарахування амортизації для:

Продовження додатку Е

- інших необоротних матеріальних активів - прямолінійний метод (виробничий);

- малоцінних необоротних активів і бібліотечних фондів - у розмірі 100%-вої їх вартості в першому місяці використання об'єкта;

- предметів прокату - прямолінійний метод.

2.7. Термін корисного використання нематеріальних активів встановлюється наказом по підприємству, за результатами місяця в якому такий нематеріальний актив введений в експлуатацію.

2.8. Застосовувати прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

2.9. Установити такі методи оцінки вибуття запасів:

- при відпусканні товарів у реалізацію до фірмових магазинів - метод ціни продажу;

- при відпусканні запасів у реалізацію - метод ФІФО

2.10. З метою недопущення розкрадань (недостач) малоцінних і швидкозношуваних предметів, переданих в експлуатацію і вилучених зі складу активів, головному бухгалтерові посилити контроль за видачею таких МШП за місцями експлуатації шляхом забезпечення проставлення в облікових картках підписів працівників в отриманні МШП, відміток про переміщення МШП між структурними підрозділами, а також складання актів на їх списання у разі непридатності до експлуатації.

2.11. Суму резерву сумнівних боргів установлювати на підставі класифікації дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги за термінами її непогашення.

2.12. Створити забезпечення:

- оплати відпусток згідно з розрахунком, складеним економічним відділом (економістом);

- гарантійних зобов'язань для здійснення майбутніх витрат на проведення гарантійних ремонтів проданої продукції відповідно до кошторису, складеного службою головного механіка й узгодженого з економічним відділом (економістом).

3. Гармонізація бухгалтерського та податкового обліку, у зв'язку з набуттям чинності Податкового кодексу України

3.1. Для цілей бухгалтерського обліку, використовувати альтернативний підхід ведення бухгалтерського обліку, передбачений змінами внесеними до П(С)БО - наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження змін до деяких положень (стандартів) бухгалтерського обліку» від 18.03 2011 року № 372.

3.2. Первісну вартість основних засобів збільшувати на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

Продовження додатку Е

3.3. Первісну вартість об'єкта основних засобів збільшувати на суму індексації, проведеної у порядку, встановленому податковим законодавством, з відображенням у бухгалтерському обліку в порядку, передбаченому пунктами 19-21 Положення (стандарту) 7.

3.4. Нарахування амортизації здійснювати з урахуванням мінімально допустимих строків корисного використання основних засобів, встановлених податковим законодавством.

3.5. При визначенні собівартості виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, використовувати підхід «прямих витрат». Тобто, загальновиробничі витрати вважати витратами періоду та відносити на фінансові результати періоду в якому вони фактично понесені.

Інформацію про суму загальновиробничих витрат розкривати у Звіті про фінансові результати окремою статтею.

3.6. У випадку придбання одного об'єкту основних засобів, що складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожен з цих частин визнавати в бухгалтерському обліку як окремих об'єкт основних засобів.

3.7. З метою створення єдиної системи організації бухгалтерського обліку та дотримання єдиної облікової політики для складання консолідованої звітності філіям (відділенням, структурним підрозділам) виконувати цей наказ, узгоджуючи свої дії з головним бухгалтером підприємства.

Генеральний директор Бережна М.Ю.

З наказом ознайомлений:

Головний бухгалтер Граценко В.Д.

Основні складові та положення облікової політики

ТОВ «Сучасна безпека»

| Основні складові облікової політики | Положення облікової політики | Облікова політика |
|---|------------------------------|---|
| 1 | 2 | 3 |
| 1. Основні засоби (ОЗ) | | |
| Первісна оцінка | П(С)БО 7 | При зарахуванні на баланс об'єкт оцінюється за собівартістю, що складається з витрат на його виробництво або придбання. |
| Об'єкт ОЗ | П(С)БО 7 План рахунків | ОЗ класифікуються за такими групами з використанням субрахунків 103 - Будинки та споруди 106 – Інструменти, прилади та інвентар 109 – Інші основні засоби |
| Методи амортизації | П(С)БО 7 | Амортизація ОЗ нараховується зі застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період часу використання об'єкту ОЗ. |
| Переоцінка об'єкту ОЗ | П(С)БО 7 | Об'єкт ОЗ переоцінюється, якщо його залишкова вартість значно (більш як на 10%) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта ОЗ на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи ОЗ, до якої належить цей об'єкт. |
| Витрати на ремонт | П(С)БО 7 | Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані включаються до складу витрат. |
| 2. Запаси | | |
| Первісна оцінка | П(С)БО 9 | Придбані зараховуються на баланс за собівартістю. До собівартості включаються: суми, що сплачуються постачальнику, за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству. |
| 3. Поточна дебіторська заборгованість | | |
| Первісна оцінка | П(С)БО 10 | Оцінюється за первинною вартістю. |
| Відображення в балансі дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги | П(С)БО 10 | Здійснюється за чистою реалізаційною вартістю, яка дорівнює сумі дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за вирахуванням резерву сумнівних боргів. |

Закінчення дод. Ж

| 4. Доходи і витрати звітного періода | | |
|---|----------------------------|---|
| Дохід | П(С)БО 15 | Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. |
| Оцінка доходу | П(С)БО 15 | Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості отриманих активів або тих, що підлягають одержанню. |
| Витрати | П(С)БО 16 | Витрати визнаються в обліку як результат зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства за умови, що вони можуть бути достовірно оцінені |
| Об'єкт витрат | П(С)БО 16 План рахунків | 902 – Собівартість реалізованих товарів 92- Адміністративні витрати 93 – Витрати на збут 94 – Інші витрати операційної діяльності |
| 5. Податковий облік | | |
| Доходи та витрати | Податковий кодекс | Обліковуються в окремих оборотних відомостях |

| № з. п. | Назва документа | Шифр документа | Створення документа | | | | Обробка документа | | | Зберігання документа | |
|---------|-------------------------------------|----------------|--|--|--|---|---------------------------------|--|--------------------------------|--------------------------|------------------------------|
| | | | Операція, що реєструється та мета документа | Відповідальна особа, що складає документ | Підтверджувальні підписи | Кількість екземплярів та куди кожен екземпляр | Строки передачі в обробку | Виконавець, який відповідає за обробку | Відображення в реєстрах обліку | Поточне місце зберігання | Відповідальний за зберігання |
| 1 | Журнал обліку вантажів, що надійшли | М-1 | Контроль за надходженням та оприбуткуванням матеріальних цінностей | Матеріально відповідальна особа – комірник або завідувач складом | Комірник або завідувач складом | Один – на складі підприємства | За фактом настання події | Бухгалтер з обліку запасів | | Бухгалтерія | Бухгалтер з обліку запасів |
| 2 | Довіреність | М-2 | Для отримання матеріальних цінностей | Бухгалтер з обліку запасів | Керівник підприємства | Один – у постачальника | На дату приймання | Бухгалтер з обліку запасів | | Бухгалтерія | Бухгалтер з обліку запасів |
| 3 | Акти Списання бланків довіреностей | М-2а | Для списання бланків довіреностей | Бухгалтер з обліку запасів | Керівник підприємства | Один – у бухгалтерії | Не рідше одного разу на квартал | Бухгалтер з обліку запасів | | Бухгалтерія | Бухгалтер з обліку запасів |
| 4 | Інвентаризаційний опис № ____ | М-21 | При знятті натуральних залишків | Приймальна комісія | Всі члени комісії та матеріально відповідальна особа | Один | Не рідше одного разу на рік | Бухгалтер з обліку запасів | | Бухгалтерія | |

Додаток 3

Графік документообігу обліку товарів на ТОВ «Сучасна безпека»

Додаток И

**Облік реалізації товарів зі складів оптового підприємства ТОВ
«Сучасна безпека»**

| № | Зміст операції | Кореспонденція рахунків | | Кореспонденція рахунків на підприємстві ТОВ «Сучасна безпека» | | |
|----|---|-------------------------|-----|---|-----|------------|
| | | Дт | Кт | Дт | Кт | Сума, грн. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1. | Відображено відвантажені (реалізовані) покупцям товари за відпускними (договірними) цінами (в т.ч. ПДВ - 60000 грн.) | 36 | 702 | 36 | 702 | 360000 |
| 2 | Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ, визначеною за встановленою ставкою до суми доходу від реалізації без ПДВ) | 702 | 641 | 702 | 641 | 60000 |
| 3 | Списано реалізовані товари за балансовою (покупною) вартістю на собівартість реалізації | 902 | 281 | 902 | 281 | 220 000 |
| 4 | Списано на собівартість реалізації суму транспортно-заготівельних витрат, що належить до реалізованих товарів | 902 | 289 | 902 | 289 | 25000 |
| 5 | Відображено суму послуг сторонніх організацій, пов'язаних з реалізацією товарів (реклама, страхування тощо) | 93 | 685 | 93 | 685 | 5000 |
| 6 | Зараховано на поточний рахунок оптового підприємства кошти, одержані від покупців за реалізовані товари відпускною (договірною) вартістю | 31 | 36 | 31 | 36 | 360000 |
| 7 | В кінці звітної періоду списано на фінансові результати: а) суму чистого доходу від реалізації товарів (за вирахуванням ПДВ) | 702 | 791 | 702 | 791 | 300000 |
| | б) собівартість реалізованих товарів | 791 | 902 | 791 | 902 | 245000 |
| | в) витрати на збут | 791 | 93 | 791 | 93 | 5000 |
| 8 | Списано на фінансові результати суму нарахованого податку на прибуток | 791 | 981 | 791 | 981 | 10000 |
| 9 | Визначено і списано фінансовий результат (прибуток) від реалізації товарів (300 000 - 245 000 - 5000 -10000) | 791 | 441 | 791 | 441 | 40000 |
| 10 | Зараховано на поточний рахунок оптового підприємства кошти, держані від покупців в порядку попередньої оплати за товари, що підлягають згідно з договором до поставки, відпускною вартістю (в т.ч. ПДВ - 60 000 грн.) | 31 | 36 | 31 | 36 | 60000 |
| 11 | Суму ПДВ, сплачену покупцями в загальній сумі передоплати (оп. 10), враховано до податкових зобов'язань з ПДВ | 643 | 641 | 643 | 641 | 60000 |
| 12 | Відображено відвантаження товарів покупцям (покупцю передано всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності товарів - визнано дохід) | 36 | 702 | 36 | 702 | 360.000 |

Закінчення дод. И

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
|-----|--|-----|-----|-----|-----|---------|
| 13 | Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ, що підлягає сплаті з доходу від реалізації товарів | 702 | 643 | 702 | 643 | 60000 |
| 14. | Списано за балансовою вартістю товари, реалізовані покупцям | 902 | 281 | 902 | 281 | 220 000 |
| 15 | Списано на собівартість реалізації суму транспортно-заготівельних витрат, що відносяться до реалізованих товарів | 902 | 289 | 902 | 289 | 25000 |
| 16 | Відображено вартість послуг сторонніх організацій, пов'язаних з реалізацією товарів (реклама, страхування тощо) | 93 | 685 | 93 | 685 | 5000 |
| 17 | Перераховано з поточного рахунка оптового підприємства до бюджету суму ПДВ | 641 | 31 | 641 | 31 | 60000 |
| 18 | Списано в кінці звітної періоду на фінансові результати: | | | | | 300 000 |
| | - суму чистого доходу від реалізації (360000 грн. - 60000 грн.) | 702 | 791 | 702 | 791 | 300 000 |
| | - собівартість реалізованих товарів (220040 грн. + 25 000 грн.) | 791 | 902 | 791 | 902 | 245 000 |
| | - витрати на збут | 791 | 93 | 791 | 93 | 5000 |
| 19 | Визначено фінансовий результат (прибуток) від реалізації товарів {300000 - 245000 - 5000} | 791 | 441 | 791 | 441 | 40000 |

Додаток Й

Динаміка показників платоспроможності і ліквідності

| № п/п | Показники | Формула | Критерій | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|-----------------------------------|--|----------|------|------|------|------|------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт абсолютної ліквідності | КАЛ = (Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції)/Поточні зобов'язання | 0,2 | 0,16 | 0,20 | 0,12 | 0,06 | 0,29 | 0,04 | -0,08 | -0,07 | 0,24 | 25,98 | -39,20 | -53,15 | 403,49 |
| 2. | Коефіцієнт швидкої ліквідності | КШЛ=(Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції+Дебіторська заборгованість)/ Поточні зобов'язання | 0,7 | 0,37 | 0,69 | 0,61 | 0,33 | 0,57 | 0,32 | -0,08 | -0,28 | 0,24 | 88,28 | -11,76 | -45,88 | 73,46 |
| 3. | Коефіцієнт поточної ліквідності | КПЛ=(Грошові кошти+Поточні фінансові інвестиції+Дебіторська заборгованість+Зобов'язання)/ Поточні зобов'язання | 2,0 | 2,47 | 0,76 | 0,79 | 0,59 | 0,76 | -1,71 | 0,02 | -0,20 | 0,17 | -69,11 | 3,24 | -25,01 | 28,57 |

Додаток К

Динаміка показників фінансової стійкості

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|--|--|-------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт автономії | Кав= Власний капітал/Валюта Балансу | 0,04 | 0,04 | 0,04 | 0,06 | 0,08 | 0,00 | 0,00 | 0,02 | 0,03 | 2,89 | -4,12 | 40,88 | 48,44 |
| 2. | Коефіцієнт маневрування | Км= Власні оборотні активи/ Власний капітал | 4,19 | 13,38 | 17,04 | 9,54 | 8,23 | 9,19 | 3,67 | -7,50 | -1,31 | 219,51 | 27,40 | -44,00 | -13,75 |
| 3. | Коефіцієнт довгострокового залучення капіталу | Кдзк=Довгострокові зобов'язання/ Власний капітал+ Довгострокові зобов'язання | 0,77 | 0,73 | 0,70 | 0,37 | 0,10 | -0,04 | -0,03 | -0,33 | -0,27 | -5,04 | -3,96 | -47,61 | -72,89 |
| 4. | Коефіцієнт заборгованості | Кз= Зобовязання/Валюта Балансу | 5,03 | 20,22 | 23,96 | 16,71 | 10,93 | 15,19 | 3,74 | -7,24 | -5,78 | 302,13 | 18,48 | -30,23 | -34,59 |
| 5. | Коефіцієнт мультиплікації капіталу | КМк=Активи/Власний капітал | 24,62 | 23,93 | 24,96 | 17,71 | 11,93 | -0,69 | 1,03 | -7,24 | -5,78 | -2,81 | 4,30 | -29,02 | -32,63 |
| 6. | Коефіцієнт співвідношення власних Оборотних активів і загальної величини Оборотних активів | КСп ВОА і ОА= Власні Оборотні активи/Оборотні активи | 0,99 | 0,89 | 0,88 | 0,66 | 0,77 | -0,10 | 0,00 | -0,23 | 0,11 | -10,39 | -0,30 | -25,74 | 16,89 |

Додаток Л

Динаміка показників ділової активності

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|--|--|-------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1. | Коефіцієнт навантаження економічного потенціалу | КНЕП= Дохід/Активи | 0,42 | 1,86 | 1,93 | 2,12 | 2,49 | 1,43 | 0,08 | 0,19 | 0,37 | 337,81 | 4,08 | 9,76 | 17,34 |
| 2. | Коефіцієнт навантаження Основних засобів | КНОЗ= Дохід/Основні засоби | 53,18 | 25,88 | 8,50 | 11,85 | 24,71 | -27,30 | -17,37 | 3,34 | 12,86 | -51,34 | -67,13 | 39,33 | 108,50 |
| 3. | Коефіцієнт навантаження Необоротних активів | КННА= Дохід/Необоротні активи | 53,18 | 25,88 | 8,50 | 11,85 | 24,71 | -27,30 | -17,37 | 3,34 | 12,86 | -51,34 | -67,13 | 39,33 | 108,50 |
| 4. | Коефіцієнт оборотності Оборотних активів | КООА= Дохід/Оборотні активи | 2,47 | 2,94 | 2,50 | 2,58 | 2,77 | 0,48 | -0,44 | 0,08 | 0,18 | 19,34 | -15,05 | 3,31 | 7,13 |
| 5. | Коефіцієнт оборотності Дебіторської заборгованості | КОДЗ= Дохід/Дебіторська заборгованість | 20,43 | 5,23 | 4,61 | 8,59 | 9,88 | -15,20 | -0,62 | 3,98 | 1,29 | -74,40 | -11,88 | 86,34 | 14,99 |
| 6. | Коефіцієнт оборотності Власного капіталу | КОВК= Дохід/Власний капітал | 10,44 | 44,42 | 48,22 | 37,57 | 29,70 | 33,98 | 3,80 | - | -7,87 | 325,51 | 8,56 | - | -20,95 |

Додаток М

Динаміка показників рентабельності фінансово-господарської діяльності, активів та капіталу

| № п/п | Показники | Формула | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|-------|---------------------------------------|---|------|-------|-------|-------|-------|----------------------|-----------|-----------|-----------|---------------------|-----------|-----------|-----------|
| | | | | | | | | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 | 2014-2013 | 2015-2014 | 2016-2015 | 2017-2016 |
| 1 | Чиста рентабельність | $R_{\text{ЧИСТА}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Дохід}) * 100\%$ | 0,05 | 0,45 | 1,42 | 1,14 | 1,76 | 0,40 | 0,97 | -0,28 | 0,62 | 751,31 | 215,01 | -19,72 | 54,68 |
| 2 | Рентабельність витрат | $R_{\text{ВИТРАТ}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Витрати}) * 100\%$ | 0,06 | 0,54 | 1,74 | 0,84 | 3,57 | 0,48 | 1,20 | -0,89 | 2,73 | 751,03 | 220,86 | -51,47 | 323,45 |
| 3 | Рентабельність капіталу | $R_{\text{КАП}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Власний капітал}) * 100\%$ | 0,55 | 20,03 | 68,50 | 42,84 | 52,38 | 19,48 | 48,47 | -25,65 | 9,54 | 3522,41 | 241,97 | -37,45 | 22,28 |
| 4 | Рентабельність активів | $R_{\text{АКТИВІВ}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Активи}) * 100\%$ | 0,02 | 0,84 | 2,74 | 2,42 | 4,39 | 0,81 | 1,91 | -0,33 | 1,97 | 3627,17 | 227,87 | -11,88 | 81,51 |
| 5 | Рентабельність оборотних активів | $R_{\text{ОБА}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Оборотні активи}) * 100\%$ | 0,13 | 1,33 | 3,55 | 2,95 | 4,88 | 1,20 | 2,22 | -0,61 | 1,94 | 915,95 | 167,62 | -17,06 | 65,71 |
| 6 | Рентабельність виробничого потенціалу | $R_{\text{ВП}} = (\text{Чистий прибуток} / \text{Матеріальні витрати}) * 100\%$ | 2,77 | 3,39 | 7,07 | 6,35 | 15,03 | 0,62 | 3,68 | -0,71 | 8,68 | 22,28 | 108,42 | -10,11 | 136,58 |

Додаток Н

Витрати і прибуток діяльності ТОВ «Сучасна безпека» за 2013 – 2017 рр. (тис. грн.)

| № | Показники | Роки | | | | | Абсолютне відхилення | | | | Відносне відхилення | | | |
|---|--|-------|---------|---------|---------|---------|----------------------|---------------|---------------|---------------|---------------------|---------------|---------------|---------------|
| | | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 | 2013/ 2014 | 2014/ 2015 | 2015/ 2016 | 2016/ 2017 |
| 1 | 2 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 |
| 1 | Виручка від реалізації продукції без урахування ПДВ, акцизного збору та інших вирахувань з доходів | 3776 | 17829,3 | 20386,8 | 27789,3 | 46135,9 | 14053,6 | 2557,5 | 7402,5 | 18346,6 | 372,18 | 14,34 | 36,31 | 66,02 |
| 2 | Собівартість реалізованої продукції | 0 | 0 | 362,9 | 16775,4 | 37025 | 0 | 362,9 | 16412,5 | 20249,6 | - | - | 4522,60 | 120,71 |
| 3 | Адміністративні витрати | 165,2 | 188,1 | 250,8 | 649,1 | 1341,1 | 22,9 | 62,7 | 398,3 | 692 | 13,86 | 33,33 | 158,81 | 106,61 |
| 4 | Витрати на збут | 1099 | 1152,2 | 1650,7 | 2653,2 | 4338,5 | 53,7 | 498,5 | 1002,5 | 1685,3 | 4,89 | 43,27 | 60,73 | 63,52 |
| 5 | Інші операційні витрати | 772,4 | 792,3 | 839,9 | 468,8 | 556,8 | 19,9 | 47,6 | -371,1 | 88 | 2,58 | 6,01 | -44,18 | 18,77 |
| 6 | Фінансові витрати | 200,3 | 210,1 | 285,1 | 908,5 | 4399,9 | 9,8 | 75 | 623,4 | 3491,4 | 4,89 | 35,70 | 218,66 | 384,30 |
| 7 | Податки на прибуток | 12,3 | 56,5 | 74,9 | 102,6 | 198,6 | 44,2 | 18,4 | 27,7 | 96 | 359,35 | 32,57 | 36,98 | 93,57 |
| 8 | Чистий прибуток | 2 | 80,4 | 289,6 | 316,9 | 813,8 | 78,4 | 209,2 | 27,3 | 496,9 | 3920,00 | 260,20 | 9,43 | 156,80 |

Додаток О.1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

| | | |
|---|-------------------------------------|------------------------|
| Підприємство <u>ТОВ «Сучасна безпека»</u> Територія <u>м. Київ</u> Організаційно-правова форма господарювання _____ Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля побутовими електротоварами</u> | Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ | КОДИ 01 40195723 |
| | за КОАТУУ | 8038000000 |
| | за КОПФГ | 10 |
| | за КВЕД | 46.43 |

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2013 р.

| Актив | Форма № 1 Код рядка | Код за ДКУД На початок звітного періоду | 1801001 На кінець звітного періоду |
|---|------------------------|--|---------------------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 40,9 | 71,0 |
| первісна вартість | 1001 | 47,4 | 86,1 |
| накопичена амортизація | 1002 | (6,5) | (15,1) |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | | |
| Основні засоби | 1010 | | |
| первісна вартість | 1011 | | |
| знос | 1012 | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | |
| Усього за розділом I | 1095 | 40,9 | 71,0 |
| II. Оборотні активи | | | |
| Запаси | 1100 | - | 16,6 |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | - | 184,8 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | |
| з бюджетом | 1135 | 0,2 | 2,0 |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 33,3 | 1076,4 |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | 13,5 | 39,5 |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | |
| Інші оборотні активи | 1190 | 5,8 | 211,7 |
| Усього за розділом II | 1195 | | |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи | 1200 | | |

| вибуття | | | | |
|--|-------|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| Баланс | | 1300 | 93,7 | 1602,0 |
| | Пасив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | | 1400 | 42,0 | 42,0 |
| Капітал у дооцінках | | 1405 | | |
| Додатковий капітал | | 1410 | | |
| Резервний капітал | | 1415 | 8,8 | 8,8 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | | 1420 | - | 301,1 |
| Неоплачений капітал | | 1425 | - | - |
| Вилучений капітал | | 1430 | | |
| Усього за розділом I | | 1495 | 50,8 | 351,9 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | | 1520 | | |
| Цільове фінансування | | 1525 | | |
| Усього за розділом II | | 1595 | - | - |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | | |
| Короткострокові кредити банків | | 1600 | - | - |
| Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями | | 1610 | 10,9 | 112,9 |
| товари, роботи, послуги | | 1615 | 17,3 | 814,7 |
| розрахунками з бюджетом | | 1620 | 0,1 | 0,3 |
| у тому числі з податку на прибуток | | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | | 1625 | 0,3 | 5,4 |
| розрахунками з оплати праці | | 1630 | 1,5 | 9,8 |
| Поточні забезпечення | | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | | 1690 | 12,8 | 307,0 |
| Усього за розділом III | | 1695 | 42,9 | 1250,1 |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | | 1700 | | |
| Баланс | | 1900 | 93,7 | 1602,0 |

Додаток О.2

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

| | |
|----------|----|
| КОДИ | |
| | 01 |
| 40195723 | |

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік **2013 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 3146,4 | 609,5 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | - | (362,9) |
| Валовий: | | | |
| прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | | |
| Інші операційні доходи | 2120 | - | - |
| Адміністративні витрати | 2130 | | |
| Витрати на збут | 2150 | | |
| Інші операційні витрати | 2180 | (2966,5) | (219,3) |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: | | 6561,8 | 1210,4 |
| прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | | |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | | |
| Фінансові витрати | 2250 | | |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | | |
| Інші витрати | 2270 | | |
| Фінансовий результат до оподаткування: | | | |
| прибуток | 2290 | | |
| збиток | 2295 | | |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: | | 2,0 | 8,8 |
| прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | | |

II. Сукупний дохід

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Дооцінка (уцінка) необоротних активів | 2400 | | |
| Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів | 2405 | | |
| Накопичені курсові різниці | 2410 | | |
| Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних | 2415 | | |

| | | | |
|--|-------------|--------|-------|
| підприємств | | | |
| Інший сукупний дохід | 2445 | | |
| Інший сукупний дохід до оподаткування | 2450 | | |
| Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом | 2455 | | |
| Інший сукупний дохід після оподаткування | 2460 | | |
| Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460) | 2465 | 3146,4 | 609,5 |

III. Елементи операційних витрат

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|----------------------------------|-------------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Матеріальні затрати | 2500 | 492,5 | 447,7 |
| Витрати на оплату праці | 2505 | 92,1 | 83,7 |
| Відрахування на соціальні заходи | 2510 | 33,8 | 30,7 |
| Амортизація | 2515 | 122,8 | 111,6 |
| Інші операційні витрати | 2520 | 216,6 | 196,9 |
| Разом | 2550 | 957,8 | 870,7 |

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Середньорічна кількість простих акцій | 2600 | - | - |
| Скоригована середньорічна кількість простих акцій | 2605 | - | - |
| Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2610 | - | - |
| Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2615 | - | - |
| Дивіденди на одну просту акцію | 2650 | - | - |

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток О.3
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека»

Територія м. Київ

Організаційно-правова форма господарювання _____

Вид економічної діяльності Оптова торгівля побутовими електротоварами

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

01

40195723

8038000000

10

46.43

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на **31.12.2014 р.**

| Актив | Форма № 1 | Код за ДКУД | | 1801001 |
|---|-------------|-----------------------------|----------------------------|---------|
| | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | |
| I. Необоротні активи | | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 71,0 | 689,0 | |
| первісна вартість | 1001 | 86,1 | 752,9 | |
| накопичена амортизація | 1002 | (15,1) | (63,9) | |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | | | |
| Основні засоби | 1010 | | | |
| первісна вартість | 1011 | | | |
| знос | 1012 | | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | | |
| Усього за розділом I | 1095 | 71,0 | 689,0 | |
| II. Оборотні активи | | | | |
| Запаси | 1100 | 16,6 | 688,3 | |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | 184,8 | 3408,3 | |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | | |
| з бюджетом | 1135 | 2,0 | - | |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 1076,4 | 55,4 | |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | 39,5 | 1438,7 | |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | | |
| Інші оборотні активи | 1190 | 211,7 | 467,3 | |
| Усього за розділом II | 1195 | | | |

| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття | 1200 | | |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| Баланс | 1300 | 1602,0 | 6747,0 |
| Пасив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 42,0 | 42,0 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | | |
| Додатковий капітал | 1410 | | |
| Резервний капітал | 1415 | 8,8 | 8,8 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | 301,1 | 368,0 |
| Неоплачений капітал | 1425 | - | - |
| Вилучений капітал | 1430 | | |
| Усього за розділом I | 1495 | 351,9 | 418,8 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | | |
| Цільове фінансування | 1525 | | |
| Усього за розділом II | 1595 | - | - |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | - | - |
| Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 112,9 | 428,9 |
| товари, роботи, послуги | 1615 | 814,7 | 34844,8 |
| розрахунками з бюджетом | 1620 | 0,3 | 3,2 |
| у тому числі з податку на прибуток | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | 1625 | 5,4 | 15,7 |
| розрахунками з оплати праці | 1630 | 9,8 | 36,7 |
| Поточні забезпечення | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 307,0 | 1998,9 |
| Усього за розділом III | 1695 | 1250,1 | 6328,2 |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | | | |
| Баланс | 1900 | 1602,0 | 6747,0 |

Додаток О.4

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

| | |
|----------|----|
| КОДИ | |
| | 01 |
| 40195723 | |

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік **2014 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 14857,7 | 3146,4 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | - | - |
| Валовий: | | | |
| прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | | |
| Інші операційні доходи | 2120 | - | - |
| Адміністративні витрати | 2130 | | |
| Витрати на збут | 2150 | | |
| Інші операційні витрати | 2180 | (12030,3) | (2966,5) |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: | | 6985,1 | 6561,8 |
| прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | | |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | 78,3 | 0,5 |
| Фінансові витрати | 2250 | | |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | | |
| Інші витрати | 2270 | | |
| Фінансовий результат до оподаткування: | | | |
| прибуток | 2290 | | |
| збиток | 2295 | | |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: | | 80,4 | 2,0 |
| прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | | |

II. Сукупний дохід

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Дооцінка (уцінка) необоротних активів | 2400 | | |
| Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів | 2405 | | |
| Накопичені курсові різниці | 2410 | | |
| Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних | 2415 | | |

| | | | |
|--|-------------|---------|--------|
| підприємств | | | |
| Інший сукупний дохід | 2445 | | |
| Інший сукупний дохід до оподаткування | 2450 | | |
| Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом | 2455 | | |
| Інший сукупний дохід після оподаткування | 2460 | | |
| Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460) | 2465 | 14857,7 | 3146,4 |

III. Елементи операційних витрат

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|----------------------------------|-------------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Матеріальні затрати | 2500 | 541,8 | 492,5 |
| Витрати на оплату праці | 2505 | 101,3 | 92,1 |
| Відрахування на соціальні заходи | 2510 | 37,2 | 33,8 |
| Амортизація | 2515 | 135,1 | 122,8 |
| Інші операційні витрати | 2520 | 238,3 | 216,6 |
| Разом | 2550 | 1053,6 | 957,8 |

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Середньорічна кількість простих акцій | 2600 | - | - |
| Скоригована середньорічна кількість простих акцій | 2605 | - | - |
| Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2610 | - | - |
| Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2615 | - | - |
| Дивіденди на одну просту акцію | 2650 | - | - |

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток О.5
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

| | | |
|---|-------------------------------------|------------------------|
| Підприємство <u>ТОВ «Сучасна безпека»</u> Територія <u>м. Київ</u> Організаційно-правова форма господарювання _____ Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля побутовими електротоварами</u> | Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ | КОДИ 01 40195723 |
| | за КОАТУУ | 8038000000 |
| | за КОПФГ | 10 |
| | за КВЕД | 46.43 |
| | | |

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2015 р.

| Актив | Форма № 1 | | Код за ДКУД | 1801001 |
|---|-------------|-----------------------------|----------------------------|---------|
| | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | |
| I. Необоротні активи | | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 689,0 | 2397,4 | |
| первісна вартість | 1001 | 752,9 | 2770,0 | |
| накопичена амортизація | 1002 | (63,9) | (372,6) | |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | | | |
| Основні засоби | 1010 | | | |
| первісна вартість | 1011 | | | |
| знос | 1012 | | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | | |
| Усього за розділом I | 1095 | 689,0 | 2397,4 | |
| II. Оборотні активи | | | | |
| Запаси | 1100 | 688,3 | 947,9 | |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | 3408,3 | 4422,7 | |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | | |
| з бюджетом | 1135 | - | 262,6 | |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 55,4 | 840,0 | |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | 1438,7 | 1136,9 | |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | | |

| | | | |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| Інші оборотні активи | 1190 | 467,3 | 540,8 |
| Усього за розділом II | 1195 | 6058,0 | 8153,9 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття | 1200 | | |
| Баланс | 1300 | 6747,0 | 10551,3 |
| Пасив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 42,0 | 42,0 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | | |
| Додатковий капітал | 1410 | | |
| Резервний капітал | 1415 | 8,8 | 8,8 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | 368,0 | 372,0 |
| Неоплачений капітал | 1425 | - | - |
| Вилучений капітал | 1430 | | |
| Усього за розділом I | 1495 | 418,8 | 422,8 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | | |
| Цільове фінансування | 1525 | | |
| Усього за розділом II | 1595 | - | - |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | - | - |
| Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 428,9 | 442,7 |
| товари, роботи, послуги | 1615 | 3844,8 | 5467,2 |
| розрахунками з бюджетом | 1620 | 3,2 | 3,8 |
| у тому числі з податку на прибуток | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | 1625 | 15,7 | 17,8 |
| розрахунками з оплати праці | 1630 | 36,7 | 38,8 |
| Поточні забезпечення | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 1998,9 | 3164,0 |
| Усього за розділом III | 1695 | 6328,2 | 9134,3 |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | | | |
| Баланс | 1700 | 6747,0 | 10551,3 |

Додаток О.6

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека» Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____
(найменування)

| КОДИ | |
|----------|----|
| | 01 |
| 40195723 | |

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за рік **2015 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 16989,0 | 14857,7 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | - | - |
| Валовий: | | | |
| прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | | |
| Інші операційні доходи | 2120 | - | - |
| Адміністративні витрати | 2130 | | |
| Витрати на збут | 2150 | | |
| Інші операційні витрати | 2180 | (11573,7) | (12030,3) |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: | | 8236,7 | 6985,1 |
| прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | | |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | 52,7 | 78,3 |
| Фінансові витрати | 2250 | | |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | | |
| Інші витрати | 2270 | | |
| Фінансовий результат до оподаткування: | | | |
| прибуток | 2290 | | |
| збиток | 2295 | | |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: | | 289,6 | 80,4 |
| прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | | |

II. Сукупний дохід

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Дооцінка (уцінка) необоротних активів | 2400 | | |
| Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів | 2405 | | |

| | | | |
|---|-------------|---------|---------|
| Накопичені курсові різниці | 2410 | | |
| Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств | 2415 | | |
| Інший сукупний дохід | 2445 | | |
| Інший сукупний дохід до оподаткування | 2450 | | |
| Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом | 2455 | | |
| Інший сукупний дохід після оподаткування | 2460 | | |
| Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460) | 2465 | 16989,0 | 14857,7 |

III. Елементи операційних витрат

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|----------------------------------|-------------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Матеріальні затрати | 2500 | 235,2 | 541,8 |
| Витрати на оплату праці | 2505 | 69,2 | 101,3 |
| Відрахування на соціальні заходи | 2510 | 12,4 | 37,2 |
| Амортизація | 2515 | 53,5 | 135,1 |
| Інші операційні витрати | 2520 | 74,3 | 238,3 |
| Разом | 2550 | 444,5 | 1053,6 |

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Середньорічна кількість простих акцій | 2600 | - | - |
| Скоригована середньорічна кількість простих акцій | 2605 | - | - |
| Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2610 | - | - |
| Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2615 | - | - |
| Дивіденди на одну просту акцію | 2650 | - | - |

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток О.7
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

| | | |
|---|-------------------------------------|------------|
| Підприємство <u>ТОВ «Сучасна безпека»</u> Територія <u>м. Київ</u> Організаційно-правова форма господарювання _____ Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля побутовими електротоварами</u> | Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ | КОДИ |
| | | 01 |
| | | 40195723 |
| | за КОАТУУ | 8038000000 |
| | за КОПФГ | 10 |
| | за КВЕД | 46.43 |

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на **31.12.2016 р.**

| | | Форма № 1 | Код за ДКУД | 1801001 |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|---------|
| Актив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | |
| I. Необоротні активи | | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | | | |
| первісна вартість | 1001 | 2397,4 | 2345,1 | |
| накопичена амортизація | 1002 | 2770,0 | 3246,4 | |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | (372,6) | (901,3) | |
| Основні засоби | 1010 | | | |
| первісна вартість | 1011 | | | |
| знос | 1012 | | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | | |
| Усього за розділом I | 1095 | 2397,4 | 2345,1 | |
| II. Оборотні активи | | | | |
| Запаси | 1100 | 947,9 | 3698,3 | |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | 4422,7 | 3235,2 | |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | | |
| з бюджетом | 1135 | 262,6 | 26,6 | |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 840,0 | 2380,1 | |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | 1136,9 | 695,8 | |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | | |

| | | | |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| Інші оборотні активи | 1190 | 540,8 | 722,1 |
| Усього за розділом II | 1195 | 8153,9 | 10758,1 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття | 1200 | | |
| Баланс | 1300 | 10551,3 | 13103,2 |
| Пасив | | | |
| | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 42,0 | 42,0 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | | |
| Додатковий капітал | 1410 | | |
| Резервний капітал | 1415 | 8,8 | 8,8 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | 372,0 | 688,9 |
| Неоплачений капітал | 1425 | - | - |
| Вилучений капітал | 1430 | | |
| Усього за розділом I | 1495 | 422,8 | 739,7 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | | |
| Цільове фінансування | 1525 | | |
| Усього за розділом II | 1595 | - | - |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | - | - |
| Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 442,7 | 632,3 |
| товари, роботи, послуги | 1615 | 994,2 | 429,9 |
| розрахунками з бюджетом | 1620 | 3,8 | 49,0 |
| у тому числі з податку на прибуток | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | 1625 | 17,8 | 14,2 |
| розрахунками з оплати праці | 1630 | 38,8 | 34,5 |
| Поточні забезпечення | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 3164,0 | 4942,9 |
| Усього за розділом III | 1695 | 9134,3 | 11933,6 |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | | | |
| Баланс | 1700 | 10551,3 | 13103,2 |

Додаток О.8

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека» за ЄДРПОУ 40195723
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)

| КОДИ | |
|----------|----|
| | 01 |
| 40195723 | |

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік 2016 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 23157,8 | 16989,0 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | (16775,4) | (5103,5) |
| Валовий: | | | |
| прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | | |
| Інші операційні доходи | 2120 | 50,0 | - |
| Адміністративні витрати | 2130 | | |
| Витрати на збут | 2150 | | |
| Інші операційні витрати | 2180 | (6029,3) | (11573,7) |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: | | 5223,1 | 8236,7 |
| прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | | |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | 16,4 | 52,7 |
| Фінансові витрати | 2250 | | |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | | |
| Інші витрати | 2270 | | |
| Фінансовий результат до оподаткування: | | | |
| прибуток | 2290 | | |
| збиток | 2295 | | |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: | | 316,9 | 289,6 |
| прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | | |

II. Сукупний дохід

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---------------------------------------|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Дооцінка (уцінка) необоротних активів | 2400 | | |

| | | | |
|---|-------------|---------|---------|
| Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів | 2405 | | |
| Накопичені курсові різниці | 2410 | | |
| Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств | 2415 | | |
| Інший сукупний дохід | 2445 | | |
| Інший сукупний дохід до оподаткування | 2450 | | |
| Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом | 2455 | | |
| Інший сукупний дохід після оподаткування | 2460 | | |
| Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460) | 2465 | 23157,8 | 16989,0 |

III. Елементи операційних витрат

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|----------------------------------|-------------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Матеріальні затрати | 2500 | 213,8 | 235,2 |
| Витрати на оплату праці | 2505 | 62,9 | 69,2 |
| Відрахування на соціальні заходи | 2510 | 11,3 | 12,4 |
| Амортизація | 2515 | 48,6 | 53,5 |
| Інші операційні витрати | 2520 | 67,5 | 74,3 |
| Разом | 2550 | 404,1 | 444,5 |

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Середньорічна кількість простих акцій | 2600 | - | - |
| Скоригована середньорічна кількість простих акцій | 2605 | - | - |
| Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2610 | - | - |
| Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2615 | - | - |
| Дивіденди на одну просту акцію | 2650 | - | - |

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток О.9
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

| | | |
|---|-------------------------------------|------------------------|
| Підприємство <u>ТОВ «Сучасна безпека»</u> Територія <u>м. Київ</u> Організаційно-правова форма господарювання _____ Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля побутовими електротоварами</u> | Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ | КОДИ 01 40195723 |
| | за КОАТУУ | 8038000000 |
| | за КОПФГ | 10 |
| | за КВЕД | 46.43 |
| | — | |

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.

| Актив | Код рядка | На початок звітного періоду | 1801001 |
|---|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| | | | На кінець звітного періоду |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | | |
| первісна вартість | 1001 | 2345,1 | 1867,3 |
| накопичена амортизація | 1002 | 3246,4 | 3433,3 |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | (901,3) | (1566,0) |
| Основні засоби | 1010 | | |
| первісна вартість | 1011 | | |
| знос | 1012 | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | |
| Усього за розділом I | 1095 | 2345,1 | 1867,3 |
| II. Оборотні активи | | | |
| Запаси | 1100 | 3698,3 | 3883,5 |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | 3235,2 | 4671,0 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | |
| з бюджетом | 1135 | 26,6 | - |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 2380,1 | 2342,1 |

| | | | |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | 695,8 | 4935,9 |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | |
| Інші оборотні активи | 1190 | 722,1 | 839,1 |
| Усього за розділом II | 1195 | 10758,1 | 16671,6 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття | 1200 | | |
| Баланс | 1300 | 13103,2 | 18538,9 |
| Пасив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 42,0 | 42,0 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | | |
| Додатковий капітал | 1410 | | |
| Резервний капітал | 1415 | 8,8 | 8,8 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | 688,9 | 1502,7 |
| Неоплачений капітал | 1425 | - | - |
| Вилучений капітал | 1430 | | |
| Усього за розділом I | 1495 | 739,7 | 1553,5 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | | |
| Цільове фінансування | 1525 | | |
| Усього за розділом II | 1595 | - | - |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | - | - |
| Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 632,3 | 452,6 |
| товари, роботи, послуги | 1615 | 429,9 | 171,9 |
| розрахунками з бюджетом | 1620 | 49,0 | 66,0 |
| у тому числі з податку на прибуток | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | 1625 | 14,2 | 27,6 |
| розрахунками з оплати праці | 1630 | 34,5 | 54,5 |
| Поточні забезпечення | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 4942,9 | 5872,3 |
| Усього за розділом III | 1695 | 11933,6 | 16813,4 |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | 1700 | | |
| Баланс | 1900 | 13103,2 | 18538,9 |

Додаток О.10

Підприємство ТОВ «Сучасна безпека»

Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ

(найменування)

| КОДИ | |
|----------|----|
| | 01 |
| 40195723 | |

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік 2017 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 38446,6 | 23157,8 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | (37025,0) | (16775,4) |
| Валовий: | | | |
| прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | | |
| Інші операційні доходи | 2120 | - | 50,0 |
| Адміністративні витрати | 2130 | | |
| Витрати на збут | 2150 | | |
| Інші операційні витрати | 2180 | (578,6) | (6029,3) |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: | | 342,5 | 5223,1 |
| прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | | |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | 169,4 | 16,4 |
| Фінансові витрати | 2250 | | |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | | |
| Інші витрати | 2270 | | |
| Фінансовий результат до оподаткування: | | | |
| прибуток | 2290 | | |
| збиток | 2295 | | |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: | | 813,8 | 316,9 |
| прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | | |

II. Сукупний дохід

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--------|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |

| | | | |
|---|-------------|---------|---------|
| Дооцінка (уцінка) необоротних активів | 2400 | | |
| Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів | 2405 | | |
| Накопичені курсові різниці | 2410 | | |
| Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств | 2415 | | |
| Інший сукупний дохід | 2445 | | |
| Інший сукупний дохід до оподаткування | 2450 | | |
| Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом | 2455 | | |
| Інший сукупний дохід після оподаткування | 2460 | | |
| Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460) | 2465 | 38446,6 | 23157,8 |

III. Елементи операційних витрат

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|----------------------------------|-------------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Матеріальні затрати | 2500 | 398,3 | 213,8 |
| Витрати на оплату праці | 2505 | 87,6 | 62,9 |
| Відрахування на соціальні заходи | 2510 | 26,0 | 11,3 |
| Амортизація | 2515 | 65,7 | 48,6 |
| Інші операційні витрати | 2520 | 299,5 | 67,5 |
| Разом | 2550 | 877,1 | 404,1 |

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

| Назва статті | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|--|-----------|-------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Середньорічна кількість простих акцій | 2600 | - | - |
| Скоригована середньорічна кількість простих акцій | 2605 | - | - |
| Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2610 | - | - |
| Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію | 2615 | - | - |
| Дивіденди на одну просту акцію | 2650 | - | - |

Керівник

Головний бухгалтер